עבודת הדרה וסיכום לחדרבקה בפתרת

מִשְׁנָה בְּהִבְנָה

על משניות מסכת

עירובין

לצילום עבור תשב"ר

התקבל מ"משנה בהבנה"
d1234@okmail.co.il

תלמוד תורה

תורת אמת

נוסד ע"י רבי חיים פרידלנדר זצ"ל

בני ברק

בס"ד ט' אלול התשע"א

לכ' יקיר הנכבד לנוער ומעלי יושר כסגן שמו שליט"א

אחדה"ט, ראיתי את הרוחרת "אשה הרבנית" - טרגיות להבנת המשנה, והתפעלתי מעוצמתך המעמיקה והמיוסדת את הבנת המשנה, כדי שתתלמיד ישאר עם סיכום ברור כראש מתוך והבנה מאירה.

לא היה סיכון כדי לעמוד על כל החומר, אך נשקלו מלמדים חודרת גו התפעלו מאוד וקשו לכתשו, דבר שמעיד על עבודה מוצלחת ויעילה.

ומאחר והנך עומד על כך להשאר בלנינגרד כיאה לאדם שלם, הנני שמח לבשר ישעו כת רבים על ישרו ויושרו הקדמת לחכמתו של מחדר חודרת גו, בהיותו עומד בדרך מסוי אשר משקיע מרצו ותבונתו עמ' לבעמוד תלמידים תמיד. חכמים שתלמודה עוגה כמונת בקופסא.

ומלבד שיכולו מעינגים חובה ותכרה בחודרת גו לבעמוד תלמידים הרבה גם מחוץ לכותלי כתתך שבת הרבים תעמוד לך שאו תמוש התורה מפיך ומפי זרעך.

בחתנה בברכות ובקשרנה לעוסקים עם הבירור לשם

אליהו פרידלנדר

רח' רבורה הנביאה 11 טל. 03-5700237, טלפקס. 03-5782018 ת.ד. 355 בני ברק 51102

עד כה הופאנו לאור בסייעתא דשמיא מרובה:

"משנה בהבנה" על כל סדר מועד ועל מסכת ברכות - אבות

חדש!!! מסכת בבא קמא

"חומש בהבנה" על חמשה חומשי תורה

"הלכה בהבנה" על תחילת קיצוש"ע ועל החגים

להשיג חינם - לזיכוי הרבים:

במייל (נתיב): d1234@okmail.co.il

ניתן לשלוח הערות, הארות - במייל

או להשאיר הודעה בתא קולי בפל' 052-7614757

הציורים נלקחו באדיבות

אַרְכִּ'יוֹנִי

תוכנת ציורים של יוֹנִי גרשטיין

להזמנות: 03-6760564

בס"ד

לזכרון עולם יוחקו בספר

לעילוי נשמת אבינו רועינו

הרב **שלמה** ב"ר **אברהם יצחק מאיר** ז"ל

לעילוי נשמת

הרב **יהודה** ב"ר **שלמה** ז"ל

לעילוי נשמת

הרב **יששכר דב** ב"ר **אברהם מנחם** ז"ל

לעילוי נשמת

הרב **אברהם יצחק מאיר** ב"ר **ראובן** ז"ל

תנצב"ה

בס"ד

מלמד יקר!

עמל ויזע רב הושקעו ב"ה בעבודות אלו של מסכת עירובין,

והן מחולקות חינם בשמחה מרובה לכל דורש - לזיכוי הרבים, על מנת לסייע בעז"ה

לתלמידים - בהבנת המשניות, ולמלמדים - בהסברתם ובסיכומם.

בקשתי שטוחה

מכל המלמדים החשובים שליט"א המשתמשים בעבודות אלו,

העבודות של מסכת זו שונות מאוד ממסכתות אחרות שהיו עד כה <u>והן הרבה יותר מורכבות וקשות</u>. הרגשתי את זה לכל אורך הדרך.... והרגשתי שליחות מיוחדת בעבודות של מסכת זו...

<u>אנא מכם השלימו אותן יחד עם התלמידים נ"י,</u>

העבודות במסכת זו (במיוחד, ואף במסכת פסחים וחגיגה) מיועדות לחזרה וסיכום מהיר <u>ביחד עם המלמד</u>, ומנסיוני <u>קשה להם מאוד לעשותן לבד</u> וזה גורם לשנאת העבודות (כפשוטו, לצערי - זה הוכח בשטח...)

ומצד שני כשהעבודות נעשות ביחד, התלמידים אוהבים לעשותם ורוצים עוד ועוד עבודות... והתועלת מכך עצומה!

אנא מכם השלימו את העבודות יחד עם התלמידים ותפיקו מהן בעז"ה את התועלת המרבית!

בהערכה עמוקה למצדיקי הרבים.

המו"ל.

הקדמה למסכת עירובין

חצר ומבוי

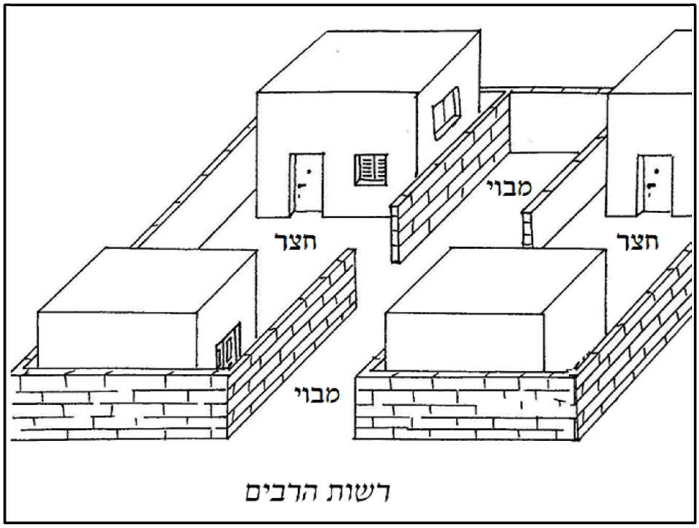

חצר:

בזמן המשנה היו הבתים בנויים בתוך חצרות
דיירי הבתים שבתוך החצר היו נכנסים ויוצאים דרך פתח החצר,
ומהחצר היו יוצאים לרחוב הנקרא "מבוי".

מבוי:

"מבוי" הוא רחוב עם פתחים שדרכם נכנסים לחצרות הבתים,
מה"מבוי" יוצאים לרשות הרבים – לרחוב הראשי (רה"ר).

נמצא שמי שנמצא בביתו ורוצה להגיע לרשות הרבים,
צריך לצאת אל **החצר**, מהחצר אל **המבוי** ומהמבוי **לרשות הרבים**.

שני סוגי "מבוי" הם: "מבוי מפולש" ו"מבוי סתום"

מבוי מפולש:

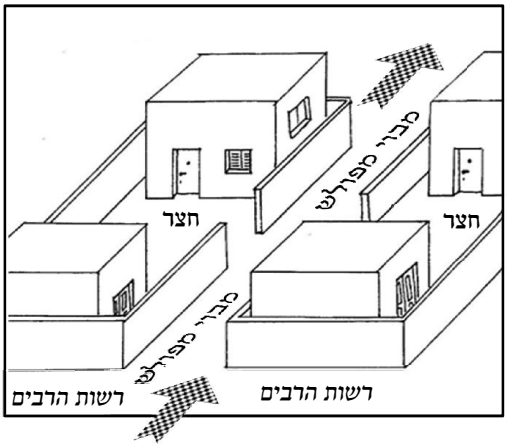

מבוי **הפתוח בשני ראשיו** (קצותיו) **אל רשות הרבים**, מצדו האחד יוצאים לרחוב אחד, ומצדו השני יוצאים לרחוב אחר. ואינו נחשב לרה"ר מפני שאינו רחב ט"ז אמה.

מבוי סתום:

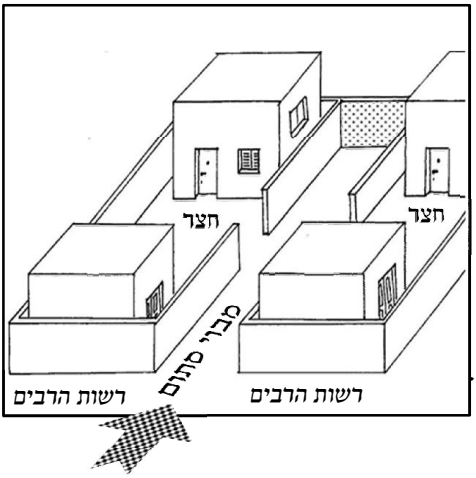

מבוי **שיש בו רק פתח אחד** שדרכו יוצאים לרשות הרבים, ומשלוש רוחותיו הוא מוקף במחיצות שיש בהם פתחים לחצרות כפי שראינו. ואפילו אם המבוי רחב ט"ז אמה - אינו רה"ר מפני שאינו מפולש (פתוח) מצד לצד.

טלטול במבוי:

מן התורה מותר לטלטל ב"מבוי סתום" כברשות היחיד

(ד' רשויות שבת, גדריהם ודיניהם מפורטים ב"ה בטבלה בנפרד)

אך כיוון שהמבוי **דומה לרשות הרבים** (שהרי גם הוא רחוב המשמש את הרבים)

חששו חכמים שאנשים יכשלו ויבואו לטלטל ברשות הרבים ממש

משום כך **גזרו חכמים** שיהיה **אסור לטלטל בו** (כדין "כרמלית")

עד שיעשו תיקון בפתח המבוי. (וכדי לטלטל מחצר לחצר, צריכים

לעשות "שיתופי מבואות" ע"י הנחת דבר מאכל באחד מן הבתים שבחצרות, כפי שנראה בהמשך)

כדי להתיר טלטול ב"מבוי סתום" (כהכנה לשיתופי מבואות שנראה בהמשך)

תיקנו חכמים שיש להעמיד בפתח המבוי או "לֶחִי" או "קוֹרָה".

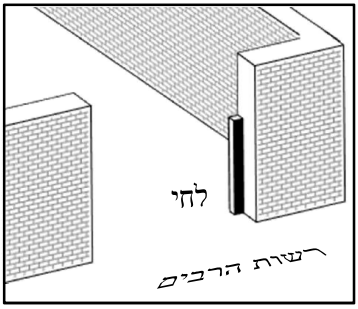

לחי: עמוד בצד הפתח של המבוי

גובהו: לפחות עשרה טפחים

רחבו ועביו: אפילו כלשהו.

הלחי צריך לעמוד בתוך שלושה טפחים הסמוכים לקיר פתח המבוי.

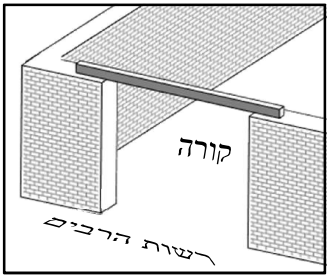

קורה: מניחים אותה מושכבת מעל כל פתח המבוי.

רוחב הקורה צריך להיות לפחות טפח.

תיקון מבוי מפולש:

כדי להתיר טלטול ב"**מבוי מפולש**" (שהוא יותר פתוח מפני שיש לו רק ב' מחיצות ולא ג' מחיצות כמו שיש למבוי סתום) לא מספיק להניח "לחי" או "קורה" בפתחיהם **אלא** יש לתקן את אחד הפתחים של המבוי ע"י "**צורת הפתח**" ואז את הפתח השני של המבוי יהיה אפשר לתקן גם ע"י "לחי" או "קורה".

וכל זה ב"מבוי". אבל ב"חצר" (כיון ששימושי החצר יותר מוצנעים) הצריכו להניח בפתח או שני פסים של כלשהו בשני צידי הפתח, או פס אחד רחב ד' טפחים ומשהו.

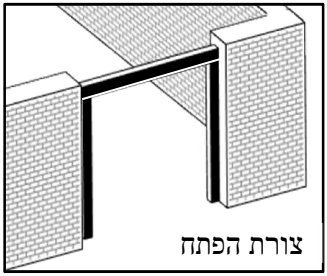

צורת הפתח:

מניחים קנה מצד אחד וקנה מהצד השני וקנה מונח על גביהן.

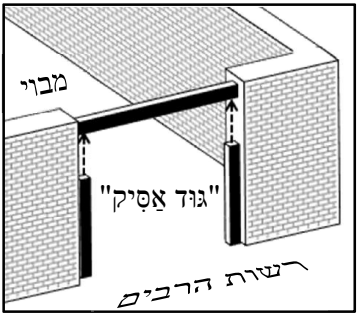

ואפילו אם הקנה לא מונח ממש על גביהן - אלא מונח מעליהן אפילו בגובה רב – **נחשב כמונח עליהן** – מפני שאומרים "גוּד אַסִיק" פירוש: מְשׁוֹךְ וְהַעֲלֶה (כביכול) את הקנים העומדים עד שיפגשו בקורה השוכבת למעלה.

"היכֶר" או "מחיצה":

יש מחלוקת בגדרה של ה"**קורה**", האם היא מועילה מטעם "**היכר**" או מטעם "**מחיצה**".

<u>פירוש "**היכר**"</u>: חכמים תיקנו את הנחת **הקורה** כדי שיהיה **היכר** והבדל בין המבוי - לרשות הרבים שלא יבואו לטעות ולטלטל גם ברשות הרבים אבל אינו משום מחיצה.

<u>פירוש "**מחיצה**"</u>: הנחת **הקורה** נחשבת **למחיצה** ברוח רביעית של המבוי מפני שאומרים "פי תקרה יורד וסותם" (וזה הלכה למשה מסיני).

ולגבי "לחי" - פשוט לפי כולם - שהוא **משום מחיצה**.

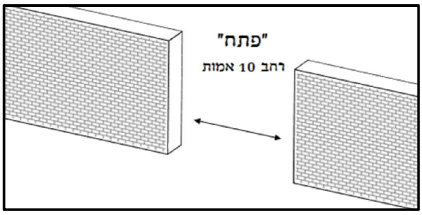

"פתח" או "פירצה":

מבוי שאפשר לתקנו ע"י הנחת "לחי" או "קורה" **בפתחו**, זה רק אם פתחו של המבוי רחב **עשר אמות** ולא יותר.

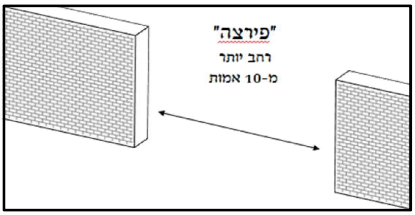

אך אם פתח המבוי רחב **יותר מעשר אמות** אינו נקרא "**פתח**" אלא נחשב כ"**פירצה**" ולא מועיל לו "לחי" או "קורה".

"עירובי חצרות" ו"שיתופי מבואות"

עירובי חצרות:

חצר המוקפת במחיצות כראוי וגרים בה כמה בני אדם בבתים נפרדים אע"פ שהיא נחשבת לרשות היחיד, **אסרו חכמים** לטלטל חפצים מהבית לחצר - וכן מהחצר לבית וכן מבית לבית בחצר עד שיעשו "**עירובי חצרות**". וזהו מתקנת שלמה המלך שלא לטלטל בין מקומות <u>השונים בדיוריהן</u>

שהרי **החצר** משותפת **לכל דיירי הבתים**

ואילו **הבית שבחצר** מיוחד **רק לאנשים הדרים בו**

ושלמה המלך תיקן זאת - גזירה שמא יבואו לטלטל גם מרה"י לרשות הרבים.

<u>הכנת עירוב חצרות</u>

לאחר שתיקנו את מחיצות החצר כראוי (העמדת שני פסים בשני צידי פתח החצר או פס רחב ד' ומשהו) צריך "**לערב**" את כל בני החצר ביחד - לוקחים **<u>פת</u>** מכל בית ומניחים אותה קודם כניסת השבת באחד מן הבתים ובכך נחשבים כל הדיירים **כאילו כולם גרים באותו בית שם הונח העירוב**

ונחשב הדבר **שאין החצר חלוקה בדיוריה** ומותר לטלטל מהבית לחצר ולהיפך.

שיתופי מבואות:

אחרי שתיקנו את המבוי ע"י הנחת "לחי" או "קורה" בפתח המבוי, צריך "**לשתף**" את כל דיירי החצרות ביחד. וכמו שאסרו חכמים לטלטל מהבית לחצר ומהחצר לבית עד שיעשו "עירובי חצרות" כך גם אסרו חכמים לטלטל מהחצרות **למבוי** – **ומהמבוי** לחצרות עד שיעשו "**שיתופי מבואות**"

<u>הכנת שיתופי מבואות</u>

כל החצרות במבוי משתתפות במזון (לאו דווקא בפת) בשיעור מסוים ומניחים אותו באחת החצרות או באחד הבתים ובהכנה זו יכולים לטלטל גם **מהמבוי** לחצרות.

ד' רשויות שבת

	הגדרתם:	דינו מדאורייתא:	דינו מדרבנן:
רשות היחיד	**מקום המוקף 4 מחיצות** בגובה 10 טפחים (ויותר) **ויש בו לפחות 4 על 4 טפחים**	**מותר** לטלטל בתוכה. **אסור** לטלטל ממנה **לרשות הרבים** (אך אין איסור לטלטל ממנה לכרמלית)	**אסור** לטלטל ממנה גם **לכרמלית** וכן להיפך.
רשות הרבים	מקום הילוך לרבים רחבו **16** אמה והוא **מפולש** מצד לצד (ויש אומרים שצריך שילכו בה 60 ריבוא אנשים כל יום שזה 600,000, כדגלי מדבר.)	**אסור** לטלטל בתוכה 4 אמות. **אסור** לטלטל ממנה **לרשות היחיד** (אך אין איסור לטלטל ממנה לכרמלית)	**אסור** לטלטל ממנה גם **לכרמלית** וכן להיפך.

	הגדרתם:	דינו מדאורייתא:	דינו מדרבנן:
כרמלית	כרמלית אינה רשות היחיד ואינה רשות הרבים. **<u>אינה כרשות היחיד:</u> כי אין לה 4 מחיצות כדין רשות היחיד.** (וכן מקום ללא מחיצה כלל כגון ים או נהר...) **<u>אינה רשות הרבים:</u> כי אינה מוגדרת להלוך הרבים תמיד ואין בה את תנאי רה"ר.** (לדוגמא: רחוב – מבוי שאין ברחבו 16 אמה ולכן אינו יכול להיחשב רשות הרבים)	**מותר** לטלטל בתוכה כמו ברשות היחיד. **מותר** לטלטל ממנה **לרשות הרבים ולרשות היחיד** וכן להיפך.	**אסור** לטלטל 4 אמות בתוך הכרמלית (שמא יטלטל גם ברה"ר) **אסור** לטלטל ממנה **לרשות הרבים** **או** **לרשות היחיד** וכן להיפך
מקום פטור	**מקום שאין בו 4 על 4 טפחים** אפילו שהוא מוקף במחיצות מ-4 צדדיו. (גם אוויר רשות הרבים למעלה מי' טפחים נחשב מקום פטור)	**בין מדאורייתא ובין מדרבנן:** **מותר** לטלטל בתוכו לכתחילה. **מותר** לטלטל ממנו **לרשות הרבים, לרשות היחיד וכ"ש לכרמלית וכן להיפך.**	

מבוי שרוא גבוה למעלה מעשרים אמה...

מה גדרו של מבוי? ("מבוי" - רחוב המחבר בין חצרות הבתים)

אפשרות א': מקום **שאינו רחב** _____

אע"פ שהוא _____ משני ראשיו

לרשות הרבים.

ואיך נקרא? "מבוי _____".

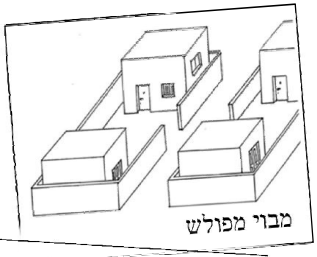
מבוי מפולש

אפשרות ב': מקום **רחב** _____

אך ראשו _____ פתוח לרשות הרבים

ואילו ראשו השני _____ (מבוי **סתום**).

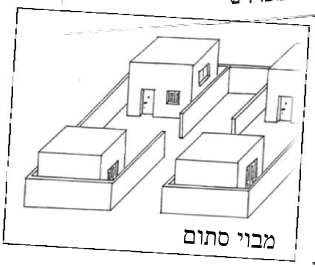
מבוי סתום

איך קבעו חז"ל להתייחס למבוי? _____

מה דינו **מדאורייתא**? _____ בלא שום _____

. [כדין **כרמלית** ולא כדין רשות ה_____ (תוי"ט)]

אך **רבנן גזרו** _____ שמא_____

וכדי שיהיה אפשר לטלטל במבוי תיקנו רבנן שיעשה תיקון - היכר בפתח המבוי:

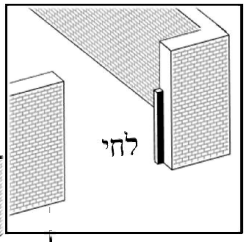
לחי

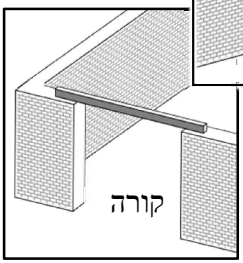
קורה

או "_____" פירוש: עמוד גבוה י' טפחים ורחבו ועביו אפילו כלשהו ומעמידים אותו סמוך לכותל באחד מצדדי פתח המבוי.

או "_____" פירוש: קורה רחבה טפח שמניחה שוכבת למעלה על פתח המבוי מכותל לכותל לכל רוחב הפתח.

והתיקונים הללו יהיו **היכר** לבני המבוי **שאין זה רשות הרבים** וכך לא יבואו להתבלבל ולטלטל גם ברה"ר.

המקרה:	מה הדין? לפי תנא קמא:	לפי רבי יהודה:
מָבוֹי שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ **לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה** והניח את הקורה למעלה מ-20 אמה 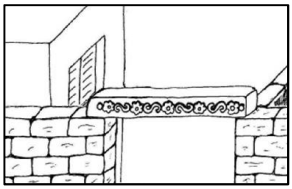	_____. **מדוע?** כי ת"ק סובר שֶׁהֵתֵּר קורה הוא משום _____ ולכן **אם זה גבוה למעלה מ-20 אמה:** _____ _____ באיזה מקרה גם לפי תנא קמאו לא צריך להנמיך את הקורה שתהיה פחות מ-20 אמה? _____ _____ מדוע? _____ _____	_____. **מדוע?** כי רבי יהודה סובר שֶׁהֵתֵּר קורה הוא **לא** משום _____ **אלא משום** _____ (פי תקרה יורד וסותם) ולכן אפילו למעלה מ-20 אמה **כשר** מפני ש_____ _____ _____. (ואין הלכה כרבי יהודה)
וְהָרָחָב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת מבוי שרוחב פיתחו יותר מעשר אמות	_____. **פירוש:** _____ _____ **מדוע?** (רע"ב \ תוי"ט) כי רחב מ-10 **אינו**_____ **אלא**_____ והיכר מועיל רק ב_____ ולא בפירצה.	(עיין תוי"ט) _____ **מדוע?**_____ _____
וְאִם יֵשׁ לוֹ צוּרַת הַפֶּתַח שני קנים המונחים בשני צדדי הפתח וקנה מונח על גביהן	בין אם המבוי **גבוה** למעלה מ____ אמה ובין אם המבוי **רחב** יותר מ____ אמות הדין: _____ כיוון שצורת הפתח **נחשבת למחיצה.**	

שיעור אַמָּה ד
ושיעור טֶפַח

מהו שיעור "אמה"?_____

מהו שיעור "טפח"?_____

יש שני סוגי טפחים: טפח _____ וטפח _____

מהו טפח "**עָצֵב**"? _____

מהו טפח "**שׂוֹחֵק**"? _____

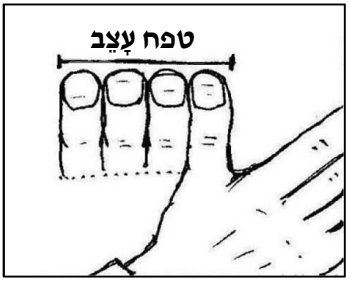

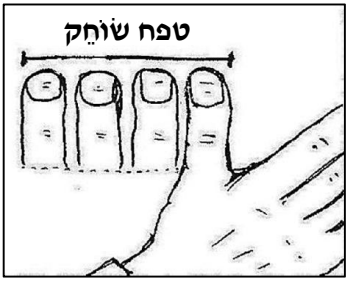

<u>ותמיד הולכים בזה לחומרא</u>:

מתי שהמדידה בטפח "עצב" היא לחומרא - מודדים בטפח "_____"

כגון: כשמודדים האם הקורה נמצאת למעלה מ-20 אמה, שם צריך למדוד בטפח _____ (מצומצם) שאז זה חומרא שהקורה תיפסל גם אם היא מעל 20 אמה נמוכים - של טפח **עצב**.

(ראה ציור)

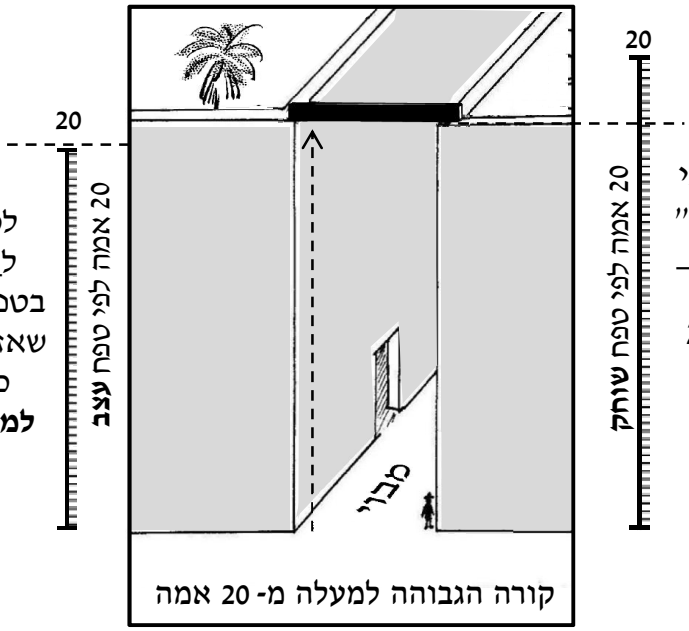

לכן נמדוד ל_____ - בטפח "_____" שאז זה_____ כיון שזה **למעלה** מ-20

אם נמדוד לפי טפח "_____" זה יהיה _____ כיון שזה _____ מ-20 אמה **<u>וזה יהיה קולא.</u>**

ואתי שהמדידה בטפח "שוחק" היא לחומרא - מודדים בטפח "_____"

כגון: כשמודדים האם הקורה נמצאת למטה מ-10 טפחים (שאז זה פסול) – שם צריך למדוד לחומרא - בטפח _____ (מרווח) שאז המבוי יפסל אם הוא לא בגובה של 10 טפחים לפי מדידה של טפח **שוחק** (מרווח – גדול יותר).

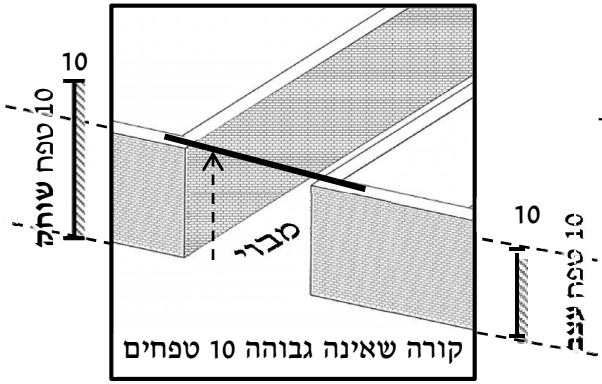

לכן כאן נמדוד בטפח "_____" שאז זה_____ כיון שזה **למטה** מ-10 טפחים.

אם נמדוד לפי טפח "_____" זה יהיה _____ כיון **שזה לא** _____ מ- 10 טפחים **<u>וזה יהיה קולא.</u>**

הַקּוֹרָה שֶׁאָמְרוּ...

רָחְבָּהּ וְחָזְקָה של הקורה שאמרו במשנה הקודמת שמכשירים בה את המבוי לטילטול בשבת...

	לפי תנא קמא	לפי רבי יהודה
רָחְבָּהּ של הקורה	**"הַקּוֹרָה שֶׁאָמְרוּ - רָחְבָּה כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לְקַבֵּל _____"** מה רוחב **האריח**? חצי_____ כלומר: _____ טפחים. ואפילו שהאריח הוא ברוחב של **טפח** **וחצי** (חצי טפח יותר מרוחב הקורה), **מספיק** שהקורה תהיה רחבה _____ מפני שאפשר להשוות את חצי טפח הנותר ע"י מריחת _____ בעובי אצבע (רבע טפח) מצד אחד ואצבע (רבע טפח) מהצד השני.	גם לפי רבי יהודה הקורה צריכה להיות רחבה _____ **מדוע?** כי גם לר"י שסובר שקורה מועילה **משום** _____ (ולא משום היכר) הקורה צריכה להיות רחבה _____ כי ללא זה **אין היא נקראת "תקרה"** ולא שייך לומר בה "פי _____ יורד ו_____"
חֲזָקָה של הקורה	הקורה צריכה להיות _____ כדי שתוכל לסבול את כובד ה_____ ולא _____. **מדוע?** כי לפי תנא קמא קורה (מופלגה) משום _____ ואם אינה רחבה וחלקה כשיטורים הללו אין היכר שהונחה שם בקביעות לבנין	הקורה לא צריכה להיות _____. **מדוע?** כי לשיטתו "קורה משום _____" ולכן לא צריך להיות בה קביעות וחולקה.

מָבוֹי שֶׁהֻכְשַׁר בְּלָחִי חָלוּק מִמָּבוֹי שֶׁהֻכְשַׁר בְּקוֹרָה

לפי בית הלל הסוברים שכדי שיהיה מותר לטלטל בתוך המבוי (ע"י שיתוף מבואות)
צריך לשים בפתח המבוי **או** לחי **או** קורה,

מה ההבדל בין מבוי שהוכשר (לטילטול) ע"י **לחי** לבין מבוי שהוכשר ע"י **קורה**? (ברטנורא)

	התירו משום:	האם בהנחתה נשאר המבוי **כרמלית** או שנהיה **רשות היחיד**?	**מדוע?**	מה דין **הזורק מרשות הרבים** לתוכו?	**מדוע?**
לחי	_____	_____ _____	כיון שהֶתֵּר **לחי** הוא משום _____ אז בהנחת ה _____ ברוח רביעית נחשב הדבר שיש למבוי __ מחיצות כרשות ה_____.	_____ _____	_____ _____
קורה	_____	_____ _____	כיון שהֶתֵּר **קורה** הוא רק משום _____ אז בהנחת ה_____ ברוח רביעית **אין זה נחשב** שיש למבוי __ מחיצות ולכן אינו נהיה לרשות ה_____.	_____ _____ _____	_____ _____

בס"ד

עירובין פרק א' משנה ב'

הכשר מבוי

הכנתו והזמנתו של מבוי כדי שיהיה אפשר לטלטל בתוכו ע"י שיתופי מבואות.

	מה צריך לעשות בפתח המבוי כדי שיוכלו אח"כ לעשות בתוכו שיתוף?	מדוע?
לפי בית שמאי:	גם - _____ וגם - _____	כי סוברים שמדאורייתא צריך _____ ובאה הלכה למשה מ_____ **והקלה** שלא צריך בצד הרביעי מחיצה שלימה **אלא מספיק** שיעשה בצד הרביעי **גם** _____ **וגם** _____ וכבר נחשב בזה מחיצה רביעית (אפילו שאינה שלימה)
לפי בית הלל:	או - _____ או - _____	כי סוברים שמדאורייתא **מספיק** רק _____ ובאה הלכה למשה מ_____ **והחמירה שצריך להוסיף** משהו ברוח רביעית ל_____ **מחיצה**, ולכן מספיק או _____ או _____.
לפי רבי אליעזר:	_____ (הגמ' מסתפקת האם צריך בנוסף ללחיים **גם קורה** או שלא צריך גם קורה)	**שסובר כדברי בית שמאי** שמדאורייתא צריך __ מחיצות ובאה הלכה ל_____ מסיני **להקל**, **אלא שמחמיר** שצריך סתימה יותר מעולה של ___ לחיים (וקורה)

באיזה מבוי עוסקת כאן המשנה, **סתום** או **מפולש**? _____

מה הדין אם אורך המבוי כרחבו – (מבוי מרובע)? דינו כ_____. ומכשירו :_____

_____

באיזה מקרה לחצר יהיה דין של מבוי שכדי להכשירה מספיק רק לחי או קורה (או שניהם)?

_____

מַבּוּי שֶׁהוּא פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת...

באיזה רוחב של פתח המבוי נחלקו בית שמאי ובית הלל

(האם צריך גם לחי וגם קורה, או שמספיק רק לחי או רק קורה)

לפי תנא קמא:	בית שמאי ובית הלל נחלקו **גם** במבוי שרוחב פתחו _____ **וגם** במבוי שרוחב פתחו _____ שלפי בית שמאי צריך לעשות _____ ולפי בית הלל צריך לעשות _____
לפי רבי מאיר: (בשם רבי ישמעאל)	בית שמאי ובית הלל נחלקו **רק** במבוי שרוחב פתחו _____ **אך** במבוי שרוחב פתחו _____ גם בית שמאי וגם בית הלל סוברים שמספיק _____ (כי בפתח כזה צר ניכרת אפילו מחיצה כל שהיא, מלאכת שלמה ע"פ רבינו יונתן)
לפי רבי עקיבא:	**<u>כדברי תנא קמא.</u>** שבית שמאי ובית הלל נחלקו **גם** במבוי שרוחב פתחו _____ **וגם** במבוי שרוחב פתחו _____ שלפי בית שמאי צריך לעשות _____ ולפי בית הלל צריך לעשות _____

מה בא להוסיף ר"ע על דברי ת"ק? הרי גם ת"ק הביא את מחלוקת בית שמאי ובית הלל ללא חילוק בין מבוי שפתחו פחות מ-4 אמות או יותר מ-4 אמות...?

אלא אומרת הגמרא:

שרבי עקיבא ותנא קמא נחלקו בנוגע למבוי שפתחו צר כל כך **שרחבו פחות מ**_____.

אחד מהם סובר: _____ (כי סתום לגמרי)

ואחד מהם סובר: _____

ולא הוברר מתוך דבריהם _____.

(במבוי שפתחו **רחב יותר מ-10 אמות** לא נחלקו ב"ש וב"ה כלל - אלא לפי שניהם אעפ"י שיש גם לחי וגם קורה פסול. כפי שראינו במשנה א' שמבוי רחב י' אמות **צריך למעט**, ולא מועיל אפילו לחי וקורה ביחד אלא רק **צורת הפתח**)

אלו סוגי קורות מביא רבי יהודה
שהן כשרות אפ"ם שלא יכולות לקבל אריח?

	היתה של:	רואין אותה כאילו היא:
1	"היתה של _____ או של _____" שהיא _____	_____ כלומר: _____
2	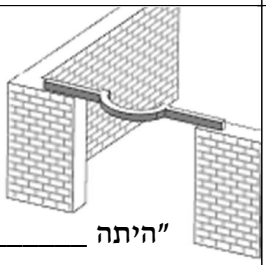 "היתה _____"	_____ כלומר: _____
3	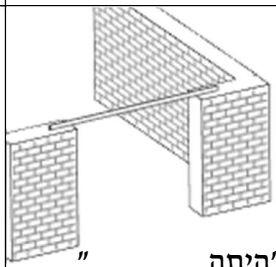 "היתה _____" שאי"א להניח עליה _____ בלי שיפול ממנו.	_____ שאול אפשר _____ ובתנאי: _____ _____

ואיך נדע אם יש בה רוחב טפח? כל שיש בהיקפה _____ - כלומר שכדי להקיף את הקורה העגולה צריך חוט של _____ טפחים, ואם יש בהיקפה ג' טפחים אז ידוע שהרוחב הפנימי שלה הוא _____.

לחיין שאמרו...

על אלו לחיין מדברת כאן המשנה?

לחיין שנחלקו בהן _____ ו_____

שלרבי _____ צריך _____ ולחכמים צריך _____.

מהו שיעורן של הלחיין?

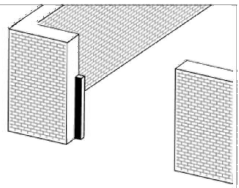

גובה הלחיין

_____.

כשיעור גובה ה_____ שצריך

להיות **לא פחות מ**_____.

מה הדין אם המצוי גבוה יותר מעשרה טפחים

האם גם הלחי צריך להיות באותו גובה של המצוי?

_____.

עיין בתוי"ט: מה סוד צריך להיות מונח בגובה של

10 טפחים לכל הפחות? _____

מדוע התנא לא הזכיר גם את דין זה במשנה? _____

_____

רוחב ועובי הלחיין

לפי תנא קמא:	לפי רבי יוסי:
_____.	_____. כי סובר שצריך דבר חשוב במחיצה (לחי משום מחיצה) **אבל מודה שהעובי כלשהו**

בס"ד עירובין פרק א' משנה ז'

בכל עושין לחיין...

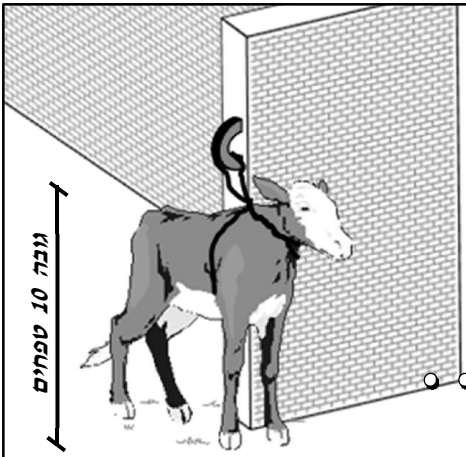

	האם אפשר לעשות לחי (גבוה י' טפחים) בדבר שיש בו רוח חיים?	מדוע?
לפי תנא קמא:	_____	כי סובר **ש**___ **חיישינן** שמא _____ (ותכווץ) **מדוע?** (תוי"ט)_____ מדוע **לא חוששים** שמא תברח או תרבץ תחתיה (ותהיה פחות מ-10 טפחים)? _____
לפי רבי יוסי:	_____	כי סובר **שחיישינן** שמא _____ ואז _____ ותהיה פחות מ ___ טפחים ולא ישים לב לכך ויסמוך על הלחי הזה להיתר טילטול... [ולפי ר"מ בהמשך יש סיבה נוספת: שמחיצה העומדת ברוח חיים לא נקראת מחיצה]

מְטַמֵּא מִשּׁוּם גּוֹלֵל...

המשנה מביאה עוד ב' דינים בסגנון "דבר שיש בו רוח חיים":

הקדמה לענין "גולל"

א. כל קבר יש עליו **טומאה חמורה** – שמטמא אדם וכלים.

ב. **"גולל"** – כיסוי הקבר, **ו"דופק"** – האבנים שכיסוי הקבר נשען עליהם גם הם טמאים משום "קבר" ולומדים זאת מהפס' "וכל אשר יגע על פני השדה" - לרבות "גולל" ו"דופק"

ג. ב"**גולל**" ו"**דופק**" יש חידוש: שגם **אחרי שנפרדו מהקבר** נשארת עליהם טומאת קבר.

ד. בעלי חיים כשהם חיים אינם מקבלים טומאה אפילו כשנוגעים במת.

ה. הנידון שלפנינו – כשעשו גולל לקבר **מבעל חיים** (כפות) האם זה **נחשב חלק מהקבר ומטמא** (אדם וכלים) גם אחרי שפרש מהקבר או לא...?

דבר שיש בו רוח חיים **שעשאוהו גולל לקבר** (כיסוי לקבר) האם מטמא אדם וכלים שנגעו בו ?	לפי תנא קמא	_____. **מדוע?** כי סובר שגם דבר שיש בו רוח חיים נחשב ל_____ ולכן **נחשב חלק מהקבר** ומטמא ____ ו_____.
	לפי רבי מאיר	_____. **מדוע?** כי סובר שכל מחיצה שעומדת ב_____ אינה _____ ולכן **לא נחשב חלק מהקבר**. איזה עוד דבר פוסל רבי מאיר מאוהלה סיבה? (אוי"ט) _____.

הקדמה לענין "גט"

כתוב בתורה "**וכתב** לה **ספר** כריתות **ונתן** בידה" – כלומר שהרוצה לגרש את אשתו צריך לכתוב לה גט ולתת בידה.

וצריך גם שסמוך מיד אחרי "**וכתב**" – יהיה "**ונתן בידה**" – שלא יהיה דבר המעכב בין הכתיבה לנתינה.

ולכן אם כתב גט על **קרן המחוברת לפרה** ורוצה לתת לה **רק את הקרן** (ללא הפרה) הגט פסול, מפני שצריך ל_____ את הקרן בין הכתיבה - לנתינה.

אך אם כתב על ה_____ ורוצה לתת לה **את כל הפרה עם ה**_____, בזה נחלקו ת"ק ורבי יוסי הגלילי האם זה גט כשר או לא.

דבר שיש בו רוח חיים האם אפשר **לכתוב עליו גט** (על קרניו) ולגרש בזה את האשה?	**לפי תנא קמא**	_____. **מדוע?** שנאמר: "וְכָתַב לָהּ _____ כְּרִיתוּת" ולא כתוב "וכתב לה __ספר" אלא "סֵפֶר" מלשון _____. לכן אין צריך לכתוב דווקא בספר – בשטר, אלא אפשר לכתוב גט גם על _____.
	לפי רבי יוסי הגלילי	_____. **מדוע?** שנאמר: "וְכָתַב לָהּ _____ כְּרִיתוּת" מה ספר אין לו _____ אף כל דבר שכותבים עליו גט צריך להיות ללא _____.

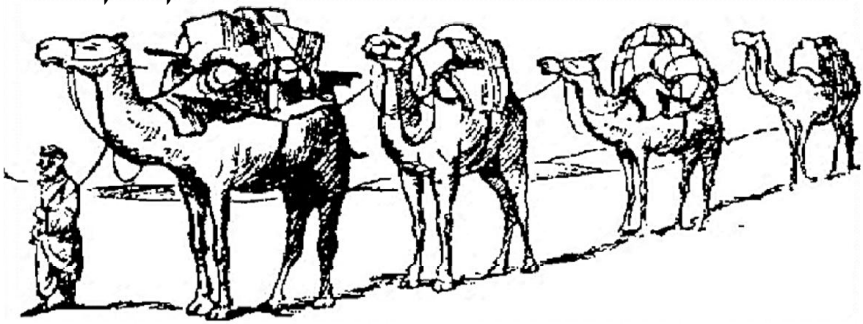

שַׁיָּרָא שֶׁחָנְתָה בַּבִּקְעָה

יש שלושה דרכים לעשיית "מחיצה" לשיירה החונה בבקעה
כדי שיוכלו לטלטל שם בשבת

משנתנו תביא את אפשרות א':

"שַׁיָּרָא שֶׁחָנְתָה בַּ_____ וְהִקִּיפוּהָ בִּכְלֵי _____ מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ".

מה היה דין הבקעה (שדה פתוחה ללא מחיצות) לפני הנחת המחיצות?

_____ - שחכמים אסרו לטלטל בה עד שיעשו בה _____ כראוי.

מה הפירוש: "והקיפוה בכלי בהמה"? _____

באילה גובה צריכה להיות המחיצה?

_____

כי בפחות מגובה זה

אינה נחשבת _____.

וְלֹא יִהְיוּ פְּרִצוֹת יֹתֶרוֹת עַל הַבִּנְיָן...

המקרה:	פירוש:	מה הדין:	
אם הפרוץ מרובה על העומד	_____ _____	_____. ואסור לטלטל אפילו כנגד העומד (מול המקום שכן יש מחיצה עומדת).	
אם העומד מרובה על הפרוץ	_____ _____ _____ _____ _____ _____	אם הפרצה ברוחב של **10 אמות (ומטה)**	_____. **מדוע?**_____ _____. האם מותר לטלטל גם כנגד המקום הפרוץ?_____.
		אם הפרצה ברוחב של **יותר מ-10 אמות**	_____. (ואפילו אם זה רק פירצה אחת) **מדוע?** כי אנשים לא רגילים לעשות פתח רחב יותר מ -____ אמות וזה לא נחשב לפתח אלא ל_____. האם מותר לטלטל לפחות כנגד המקום שיש בו מחיצות?_____.
פרוץ כעומד	_____ _____	_____.	

באיזה מקרה אפילו אם יש פרצה רחבה יותר מ-10 אמות

בכל זאת נקראת "פתח" ויכול לטלטל באותו מקום?_____

מַקִּיפִין שְׁלוֹשָׁה חֲבָלִים...

אפשרות שניה לעשיית מחיצה מסביב לשיירא ש_____ בבקעה

ע"י מתיחת _____ על גבי יתדות הנעוצות באדמה.

הקדמה לדין "לָבוּד"

הלכה למשה מסיני שכל אוויר (רווח) ברוחב של **פחות** מ-3 טפחים בין שני דברים **נחשב לסתום** – וכאילו שניהם מחוברים זה לזה.
ולכן אם יש מחיצה של קנים שהרווח בין קנה לקנה פחות מ-__ טפחים אפילו **שהפרוץ** (האוויר) **מרובה על העומד** (הקנים) - **המחיצה כשרה מדין "לבוד"** - שגם האוויר ברווח שבין קנה לקנה נחשב לסתום.

באיזה גובה צריכה להיות המחיצה של החבלים?_____

איך מניחים את החבלים כדי שהמחיצה תגיע לגובה זה?

"מַנִּיחִים __ חֲבָלִים זֶה לְ_____ מִזֶּה"

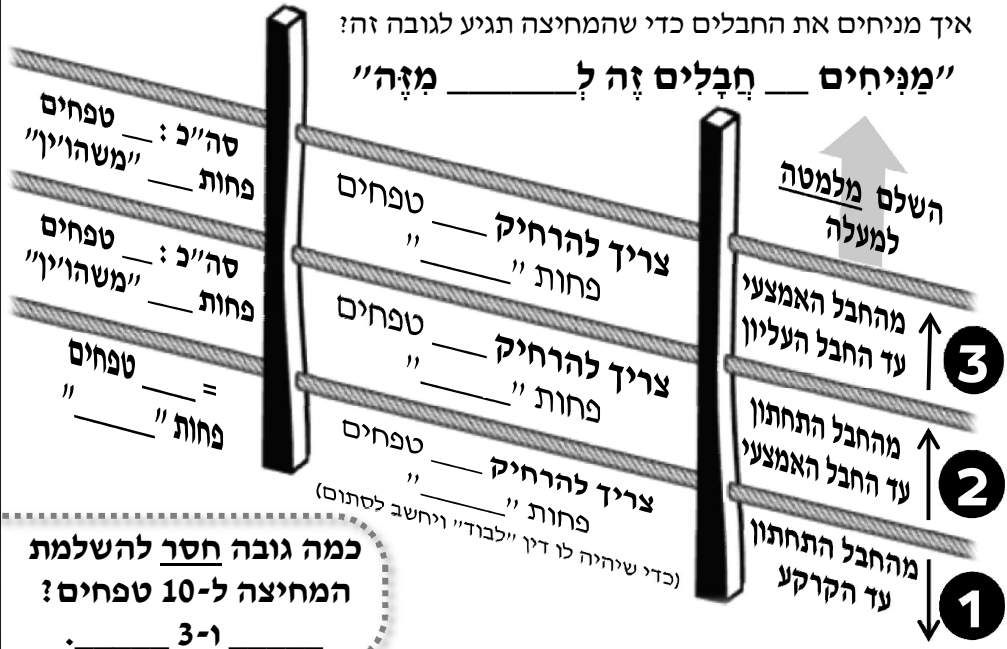

כמה גובה חסר להשלמת המחיצה ל-10 טפחים?
_____ ו-3 _____.

ולכן צריך שעובי שלושת ה_____ **ביחד**
יהיו **יותר** מ_____, - **"טפח"** כדי להשלים **את ה**_____
החסר וה**"יותר"** כדי להשלים גם את ה-__ **"משהו'ין"**
שחסר ביו חבל לחבל (כדי שיהיה דין "לבוד".)

שליש טפח + משהו
שליש טפח + משהו
שליש טפח + משהו
} טפח ו-3 "משהו'ין"

מקיפין בקנים...

אפשרות שלישית:

מהי הדרך הנוספת להתיר את הטלטול לשייראה?

_____

מהו התנאי בהכשרת המקום ע"י העמדת קנים?

_____

מדוע? _____

לסיכום:

מהן ג' הדרכים להתרת טלטול לשייראה החונה בבקעה?

1) _____.

2) _____.

3) _____.

איך נקראת המחיצה **השניה**? "_____" – כמו חוטי **הרוחב** של האריגה.

איך נקראת המחיצה **השלישית**? "_____" – כמו חוטי **האורך** של האריגה.

כְּשֵׁירָא דְּבָרוּ...

לאחר שראינו שניתן לעשות גם מחיצה גרועה של "שִׁתִּי" או של "עֵרֶב", נחלקו התנאים האם חכמים התירו לסמוך על מחיצה זו רק לשיירא או גם ליחיד...

מתי מספיק מחיצה גרועה של "שתי" **או** של "ערב" ומתי הצריכו לעשות **גם** "שתי" **וגם** "ערב"?			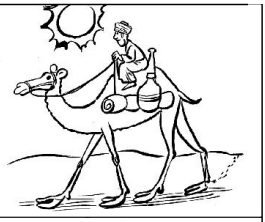
שיירא החונה בבקעה	**יחיד** הנמצא בדרך (דומיא דשיירא)	**יחיד** הנמצא במקום ישוב	
_____ _____	_____ _____		**לפי רבי יהודה**
_____ _____	_____ _____	_____ _____	**לפי חכמים** (רבנן קמאי)
_____ _____	_____ _____		**לפי רבי יוסי בר רבי יהודה**
_____ _____	_____ _____	_____ _____	**לפי חכמים** (רבנן בתראי)

כמה אנשים נקראים שיירה?___

לפי רבנן בתראי שמקילים – איזו חומרא בכל זאת הם מחמירים במחיצות אלו?

1) **יחיד – יקיף רק שטח של _____ ולא יותר. [כמו "חצר המשכן"]**
2) **שיירה – יקיפו כמה שרוצים, ובתנאי שלא ישאר מקום ____ בתוך ההיקף יותר מ_____.**

אַרְבָּעָה דְּבָרִים פָּטְרוּ בַמַּחֲנֶה...

באיזה מחנה מדובר כאן?_____.

בין במלחמת _____ (כגון כיבוש הארץ) **ובין במלחמת** _____ (להרחבת גבולות הארץ)

אלו ד' דברים הקלו בהם חכמים ליוצאי המלחמה שבמחנה?

1)	"מביאין _____ מכל ____"	חכמים הקלו לאנשי הצבא שבמחנה לקחת _____ להסקה אפילו מ_____ של אחרים ואפילו אם כבר עשו אותם הבעלים _____. **מדוע אין זה גזל?** כי יש כח ביד _____ לתקן כך על פי הכלל של "הפקר בית דין _____"
2)	"ופטורים מ_____ _____"	מאיזה רחיצת ידיים הם פטורים? _____ שזה "מצווה". באיזה רחיצת ידיים הם חייבים ולא פטרום חכמים מזה? _____. **מדוע?**_____ _____.
3)	"ו_____"	"דמאי" פירושו: פירות שנלקחו מעם הארץ וספק אם הם מעושרים, ש**מדין תורה** אין צריך ל____ פירות אלו כי רוב עמי ארצות _____ פירותיהם, אבל כיוון שיש מיעוט עמי ארצות שאינם _____ פירותיהם - **תיקנו חכמים** שכל פירות של עם הארץ נקראים "_____" וצריך לעשרם, שמא לא עושרו, וכאן ביוצאים למלחמה הקלו _____ שאינם צריכים ל_____ פירות "דמאי" אלא לאכלם כמו שהם.
4)	"ו_____"	**מדרבנן** אסור לטלטל מבית לבית בחצר עד שעושים "ערובי _____" (לוקחים פת מכל דייר בחצר ומניחים אותה בבית אחד וכך נחשבים כולם כאילו דרים בבית אחד) אך כאן במחנה היוצאים למלחמה אם היו כמה אהלים בתוך מחנה המוקף מחיצות התירו חכמים ל_____ ביניהם אפילו אם לא עשו "ערובי _____" **איזה עירוב חייבים יושבי המחנה לעשות?** "_____" שאם רוצים לצאת יותר מ-2000 אמה ממקום שביתתם צריכים להניח מזון בער"ש בסוף 2000 אמה של המחנה ואז יוכלו ללכת עוד 2000 אמה ממקום הנחת "עירוב _____" **מדוע מזה לא פטרום רבנן?** כי ערובי תחומין הוא איסור שמצאו לו סמך מ_____ - שנאמר: "אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי"

עֹשִׂין פַּסִּים לַבֵּירָאוֹת...

מה הפירוש "**בֵּירָאוֹת**"?_____

איזו רשות הן הביראות?_____. מדוע?_____.

איזו רשות הוא המקום שמחוץ לביראות?_____

מדוע אסור למלאות מים מהבאר?_____

מדוע צריך לעשות "פסים" סביבות הביראות?_____

_____

מסיקר הדין היו צריכים לעשות 4 מחיצות מסביב לביארות כדי שיחשב המקום לרשות היחיד, אך כאן הקלו חכמים מפני צורך עולי רגלים, שיוכלו "פסים" וס"ל יחשב כאילו יש כאן 4 מחיצות - שהרי בכל צד יש מחיצה אמה מכאן ואמה מכאן.

נחלקו רבי יהודה ורבי מאיר

איזה "פסים" – מחיצות צריך להעמיד סביבות הבאר כדי שהמקום יחשב לרשות היחיד, האם מספיק לעשות רק "דְּיוּמְדִין" או שצריך גם "פְּשׁוּטִים"?

מה הפירוש "**דְּיוּמְדִין**"?_____

_____

_____

ופירוש המילה "דְּיוּמְדִין", "דיו" בלשון יוונית ___

כלומר: "דְּיו-מְדִין" שני סמודים.

מה הפירוש "**פְּשׁוּטִים**"?

_____

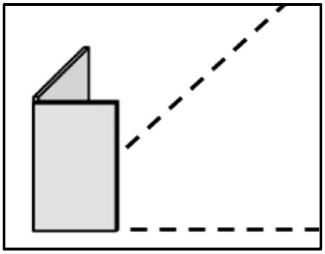

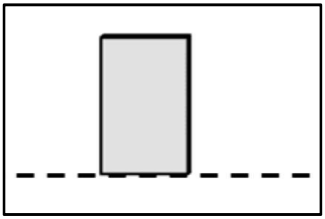

לפי רבי יהודה:

עושים ___ "דְיוּמְדִין", כלומר: ___ עמודים כפולים.

נראים כ:___,

כלומר: כיוון שכל עמוד

פונה ל__ צדדים ומניחים

את ארבעתם בארבע הפינות

יוצא שיש ___ X ___ = ___ פסים.

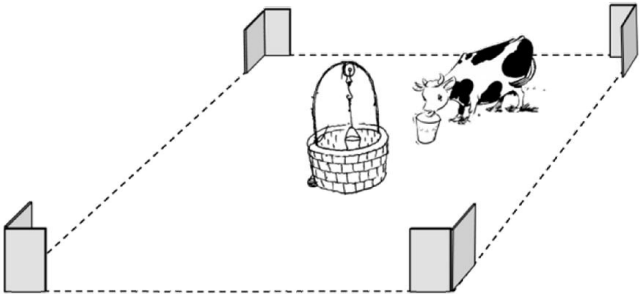

ולפי רבי מאיר:

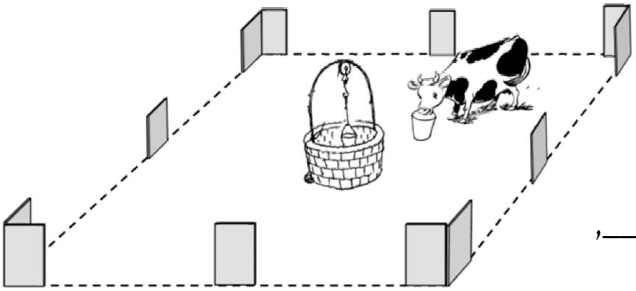

עושים ___ פסים, נראים כ:___,

מפני שצריך להוסיף:

__ פסים "פשוטים" ברווחים שבין

"_____" ל "_____"

= יוצא שזה נראה כ- ___ פסים. [__ "דיומדין" (2X4 צדדים) ו-___ "פשוטים"]

גובה, רוחב ועובי ה"פסים"

מה **גובהן** של הפסים?_____. **מדוע?** _____.

מה **רוחבן**?_____ - כלומר _____. מה **עוביין**?_____.

(עיין בתוי"ט: מדוע בחצרות מספיק להעמיד פסים ברוחב של 4 טפחים ואילו כאן צריך להעמיד פסים ברוחב של 6 טפחים? _____)

איזה רווח צריך שיהיה בין ה"דיומדין"

כדי שתספיק מחיצה של 4 "דיומדין" שנראים כשמונה (ללא העמדת "פשוטים").

לפי רבי מאיר:

"כְּמֻלָּא שְׁתֵּי _____ שֶׁל _____ _____ בָּקָר"

כלומר: רבי מאיר מצריך שבין ה"דיומדין" יהיה רווח שיוכלו להיכנס לשם **בבת אחת** ___ רְבָקוֹת – שתי צְמָדִים, שבכל צמד יש ___ בקרים – שביחד זה ___ בהמות.

כמה רוחב כל בקר?_____ ($1\frac{2}{3}$), כפול **6** בקרים = ___ אמות.

וזה הרווח שמתיר רבי מאיר שיהיה בין ה"דיומדין" (כדי שלא יצטרכו להוסיף "פשוטים").

<u>וברוחב של יותר מכך</u> מצריך רבי מאיר לעשות גם "_____" (כפי שהובא במשנה)

לפי רבי יהודה:

(כְּמֻלָּא שְׁתֵּי רְבָקוֹת) **"שֶׁל _____ _____ קְשׁוּרוֹת וְלֹא מֻתָּרוֹת"**

כלומר שלרבי יהודה אפשר שבין ה"דיומדין" יהיה רווח (יותר גדול) שיוכלו לעבור שם___ רְבָקוֹת – שתי צְמָדִים שבכל צמד יש __ בקרים – שביחד זה __ בהמות ואם רוחב כל בקר הוא **אמה ו**_____ ($1\frac{2}{3}$) אז כפול **8** בקרים = _____ אמות ($13\frac{1}{3}$) **וזה הרווח שמתיר רבי יהודה שיהיה בין ה"דיומדין".**

<u>וברוחב של יותר מכך</u> גם רבי יהודה יצריך לעשות בנוסף ל"דיומדין" גם "_____"

אם כך יוצא:

שברווח של 10 אמות (ופחות מכך) גם רבי מאיר מודה **שמספיק** לעשות רק "_____"

וברווח של יותר מ-13 ושליש אמות גם רבי יהודה מודה **שצריך** לעשות גם "_____"

וכל מחלוקתם (כפי שראינו במשנה) **היא** ברווח של בין ____ אמות ל_____ אמות שלרבי מאיר צריך **גם** _____ ולפי רבי יהודה מספיק **רק** _____.

*למה כתוב "קשורות"-"ולא מותרות"?*_____

_____

*מהי **המומרא** "קשורות ולא מותרות"?*_____

*מהי **הקולא** "אחת נכנסת ואחת יוצאת"?*_____

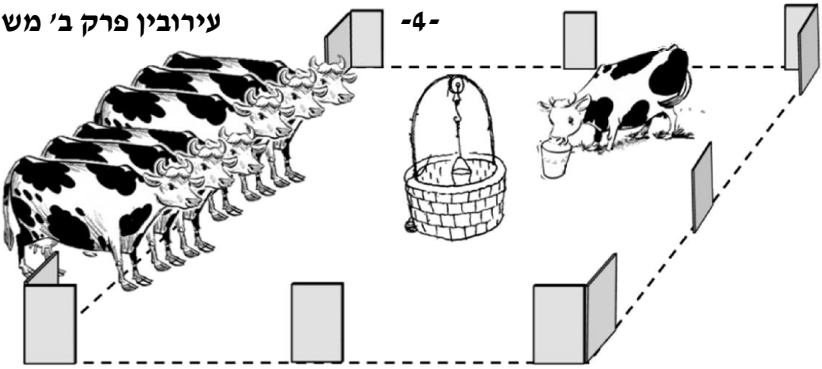

סיכום מחלוקת רבי מאיר ורבי יהודה:

האם צריך להקיף את הבירואות רק ב"דיומדין" או גם ב"פשוטין"?

אם בין ה"דיומדין" יש רווח של **10 אמות** (ופחות מכך)	לפי כולם מספיק לעשות רק "_____" **וגם רבי ____ יודה בזה** שלא צריך לעשות "_____"
אם בין ה"דיומדין" יש רווח של **יותר מ–13 ושליש אמה**	לפי כולם צריך להוסיף גם "_____" **וגם רבי ____ יודה בזה** שצריך לעשות גם "_____" ולא מספיק לעשות רק "_____"
אם בין ה"דיומדין" יש רווח **מ–10 אמה עד 13 ושליש אמה**	**בזה נחלקו רבי מאיר ורבי יהודה:**

לפי רבי מאיר:	לפי רבי יהודה:
צריך לעשות גם "_____" וגם "_____"	מספיק לעשות רק "_____"

מִתָּר לְהַקְרִיב לַבְּאֵר...

מה ההיקף
הכי קטן
שאפשר לעשות
מסביב לביראות
ויחשב המקום לרה"י?

"שתהא _____
בפנים ו_____" - **שזה ___ אמות.**
מדוע לא התירו חכמים
לעשות פסי ביראות בהיקף קטן מכך?
_____

<u>הקדמה:</u> מקום שמוקף מחיצות נקרא רשות היחיד, אך חל"ק חיוקו
בין אם המקום "**הוקף לדירה**" לבין אם המקום "**לא הוקף לדירה**"

"הוקף לדירה"

כלומר: שהקפת המחיצות היא לצורך מגורים או שימושים מרובים.

כגון: "**דיר**" - של בהמות שעושים ב_____ כדי לזבלה.
"**סחר**" - היקף מחיצה לבהמות בתוך ה_____.
ויש גורסים "**סהר**" – בית ה_____.
"**מוקצה**" - רחבה ש_____ הבתים.
"**חצר**" - מקום _____ שלפני ה_____

דינם:

כיון שמקומות אלו "הוקפו לדירה" התירו חכמים לטלטל בהם <u>באיזה גודל שיהיו.</u> (אפילו יותר מבית סאתיים)

"לא הוקף לדירה"

כלומר: שהמקום הוקף מחיצות <u>לא לצורך שימושים רבים.</u>

כגון: "**גינה**" – שמגדלים בה ירקות.
"**קרפף**" - היקף גדול **מ_____ לעיר** שמכניסים שם _____ לאוצר.

דינם:

כיוון שמקומות אלו "לא הוקפו לדירה" התירו חכמים לטלטל בהם רק אם הם עד גודל של _____
אך אם הם יותר גדולים מ_____
אסרו חכמים לטלטל בהם.

איך מוגדרים "פסי ביראות"?

כמקום "ש_____ לדירה" מפני שהמים שבהם ראויים לשתיה ואדם משתמש הרבה במקום זה כדי לדלות משם מים. אלא ש.....

אולם שנחלקו בלה חכמים ורבי יהודה:

לפי חכמים: גם ב"פסי ביראות" מותר לטלטל בהם בכל גודל שיהיו אפילו שזה לא מחיצות גמורות אלא "פסים", שהרי הן נחשבות כ"הוקף לדירה".

ולפי רבי יהודה: מחמירים ב"פסי ביראות" שכיוון **שאינם מחיצות גמורות,** אפילו שזה נחשב "מוקף לדירה" מותר לטלטל בהם רק עד גודל של בית סאתיים ולא יותר.

לסיכום:

	לפי חכמים:	לפי רבי יהודה:
מה ההיקף **הכי גדול** שאפשר לעשות מסביב לביראות?	_____ ובלבד ש_____	_____ (כ-70 אמה על 70 אמה)
מדוע?	כי מימיהן ראויים לשתיית אדם ונחשב: "_____" ואין הגבלה לגודל ההיקף.	כיוון שאין כאן מחיצות גמורות אלא רק "_____" החמירו שמותר רק עד בית _____ ולא יותר.

מה המרחק שצריך להיות בין ה"דיומדין" לפסים ובין הפסים לפסים כדי שיחשבו למחיצה ויהיה המקום נחשב לרשות היחיד?

_____, שהלכה כרבי _____ (במשנה א').

מהי המחלוקת הנוספת בין רבי יהודה לחכמים?

"אִם הָיְתָה דֶּרֶךְ הָרַבִּים מַפְסֶקֶתֶן" – הסבר: _____

מה הדין? **לפי רבי יהודה:** _____.

מדוע? _____.

לפי חכמים: _____.

כיוון שסוברים שיש שֵׁם מחיצה עליהן ואין הרבים מבטלים את המחיצה.

כל ההיתר של "פסי ביראות" הוא רק עבור _____

כדי שיוכלו _____

ולכן אם נגמרו המים שבבאר (או בבור) _____ לסמוך על "פסי הביראות"

שהרי רק מתי שיש שם מים תקנו חכמים שיהיה להם שֵׁם מחיצה.

משנתינו דנה האם מועילים "פסי ביראות" לבארות ולבורות, של יחיד ושל רבים.

	בור	באר	"של רבים"	"של יחיד"
מה הפירוש:	_____ _____	_____ _____	_____ _____	_____ _____
האם יש לו **מעלה** או **חיסרון ומדוע?**	**חיסרון** מפני ש_____ _____ _____	**מעלה** מפני ש_____ _____ _____	**מעלה** מפני ש_____ _____ _____	**חיסרון** מפני ש_____ _____ _____

לאולו באורות ובורות מוסילה מחיצה של "פסי ביראות" ולאולו לאו?

	✓ = **מועיל** פסי ביראות ✗ = **לא מועיל** פסי ביראות	**באר הרבים**	**בור הרבים**	**באר היחיד**	**בור היחיד**
לפי **רבי עקיבא:**	**הדין:** ✗/✓	___	___	___	___
	הטעם:	שלא מצוי כ"כ ש_____ המים ב_____.	שאפי' שיש לו **חסרון** שהמים יכולים ל_____, יש לו את ה**מעלה** "של ה_____" שיזכירו זה לזה שאסור לטלטל שם.	שאפילו שיש לו **חסרון** שזה "של _____", יש לו את ה**מעלה** שזה "_____" שלא מצוי כ"כ שיגמרו בו ה_____.	**כי יש לו** ___ **חששות:** **א.** שמא _____ המים בבור. **ב.** אין את ה_____ שיזכירו לו שלא לטלטל שם...
לפי **רבי יהודה בן בבא:**	**הדין:** ✗/✓	___	___	___	___
	הטעם:	שיש לו "_____ **למעליותא"** (2 מעלות) **א.** הוא גם "_____" שלא מצוי כ"כ שיגמרו בו ה_____. **ב.** והוא גם "של _____" שגם במקרה רחוק שיגמרו המים יזכירו ה_____ זה לזה...	שאע"פ שיש לו **מעלה** שהוא "של _____" יש לו **חסרון** שהרי ה____ יכולים ל_____. **ואין כאן** "_____ **למעליותא"**	שאע"פ שיש לו **מעלה** שהוא "_____" יש לו **חסרון** שהוא "של _____" שאז אם בכ"ז יגמרו המים אין מי שיזכיר לו שאסור לטלטל שם. **ואין כאן** "_____ **למעליותא"**	כי אין לו אפילו מעלה _____.

לסיכום: כמה **מעלות** צריך שיהיה כדי שיועילו "פסי ביראות"?

לפי רבי עקיבא: מעלה ___. **או** שיהיה "_____" **או** שיהיה "של _____" (ואפילו בור)

לפי רבי יהודה בן בבא: ___ מעלות. **גם** שיהיה "_____" **וגם** שיהיה "של _____"

בס"ד

"הַגִּנָּה וְהַקַּרְפֵּף"

עירובין פרק ב' משניות ה'-ו'

סיכום הדינים בסגין טילטול בגינה ובקרפף

האם מותר לטלטל אם- ✓/✗	הוקף לדירה **מעולה** (שומירה, בית דירה, סמוך לעיר)		הוקף לדירה **גרועה** (בור, שיח, מערה)		**לא הוקף לדירה כלל**	
	עד בית סאתיים	**יותר מבית סאתיים**	**עד בית סאתיים**	**יותר מבית סאתיים**	**עד בית סאתיים**	**יותר מבית סאתיים**
לפי רבי יהודה בן בבא	____	____	____ (כי **לא נחשב** הוקף לדירה)	____	____	____
לפי רבי יהודה	____		____ (כי **נחשב** הוקף לדירה)	____	____	____
לפי רבי עקיבא	____	____			____ (כלומר עד ___ אמה ושיריים על ___ אמה ושיריים)	____
לפי תנא קמא (ד"אמרו לו", משנה ג')	____	____			____ (כלומר עד בית _____ שלמות = 5000 אמה)	____
לפי רבי אלעאי בשם רבי אליעזר	____	____			____	____ (רק עד בית ____)

"רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם הָיָה אָרְכָּהּ יָתֵר עַל רָחְבָּהּ"...

לפי מי מדברים רבי אליעזר ורבי יוסי במחלוקתם (בהמשך המשנה)?

כמו רבי _____ - שמותר לטלטל בגינה ובקרפף שאינו יותר מבית סאתיים אפילו אם לא הוקף ל_____. **מהי מחלוקתם של רבי אליעזר ורבי יוסי?**

לפי רבי אליעזר: כל מה שהותר לטלטל בגינה ובקרפף עד בית סאתיים אפילו אם לא הוקף לדירה **זה רק אם** _____, מפני שכל מה שהתירו זה רק שטח "_____", **אבל אם** _____ - אין מטלטלים בתוכה.

לפי רבי יוסי: ההיתר לטלטל בגינה ובקרפף עד בית סאתיים אפילו כשלא הוקף לדירה **זה גם אם** _____ **ולא רק אם זה מרובע.**

אָמַר רַבִּי אֱלִעַאי

שָׁמַעְתִּי מֵרַבִּי אֱלִיעֶזֶר...

	אלו ג' דברים מביא רבי אלעאי בשם רבי אליעזר?	פירוש:
א.	"ואפילו היא כבית ____"	מותר לטלטל ב_____ וב_____ שאינם מוקפים ל_____, לא רק עד בית _____ (כדברי ר"ע ות"ק) אלא מותר לטלטל בהם עד _____ (שזה 30 בתי סאה)
ב.	"אנשי חצר ש_____ אחד מהן ולא _____, ביתו אסור מלהכניס ומ_____ לו, אבל להם _____"	אם אחד מאנשי ה_____ שכח ל"_____" מער"ש וכדי שלא לאסור עליהם את ה_____ בחצר ביטל להם בשבת את _____ בחצר (בלא לומר בפירוש שמבטל גם את רשות ביתו) זה נחשב שביטל להם גם את רשות _____. (שאומרים שנתכוון גם לכך) **ולכן לכל אנשי החצר:** _____ להכניס ולהוציא גם מ_____ שלו מפני שנחשב כשלהם. **אבל לו עצמו:** _____ כי בשעה שמוציא מביתו לחצר **חוזר ו**_____ **ברשותו** ואוסר עליהם שוב את הטלטול בחצר.
ג.	"יוצאין ב_____ בפסח"	שאפשר לצאת יד"ח אכילת _____ ע"י אכילת "_____". **פירוש א':** ירק שהעלים שלו דומים ל_____. **פירוש ב':** סיב הגדל סביב ה_____.

ואין הלכה כאחד מהם, אלא:

א. גינה וקרפף שלא מוקפים לדירה אפשר לטלטל בהם רק עד בית _____.

ב. אם לא "ביטל רשות ביתו" **בפירוש**, אלא רק ביטל "רשות חצרו", אסור ל_____ להכניס ולהוציא מביתו, אבל מבתיהם לחצר _____.

ג. "עקרבנים" אינם "_____" ואין אדם יוצא בהן ידי _____ בפסח.

אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשִּׁכַּח אֶחָד מֵהֶם וְלֹא עֵרֵב...

הקדמה:

אחרי שתיקנו את **מחיצות** החצר - צריכים לגבות דבר מאכל מכל אחד ולהניחם בבית אחד וזה נקרא **"עירובי** _____**".** (וזהו מתקנת שלמה המלך, ראה בהקדמה למסכת)

אמנם אם אחד מבני החצר שכח ולא _____, הוא אוסר לכל בני החצר לטלטל.

ויש לזה פתרון – ע"י שמבטל את החלק שלו (רשותו) בחצר, ונותן אותו לכל בני החצר, ואז נחשב כאילו הוא לא גר כאן ואינו צריך להניח עירוב.

ישנם שני מקרים:

א.

ביטל רשותו **במפורש**

גם בחצר – וגם בבית

נחשב שגם הבית לא שייך לו, אלא לכל בני החצר.

ולכן:

לבני החצר: _____ לטלטל

בין **מביתו** לחצר ובין **מביתם** לחצר

(כי ביטל רשותו)

ולמבטל: מותר לטלטל **מביתם** לחצר

כי הוא כמו אורח שלהם.

אבל **מביתו** לחצר **אסור** כי זה מראה שמתחרט וזוכה בביתו מחדש.

ב.

ביטל רשותו **במפורש** ***רק בחצר***

אך השאיר **לעצמו** את **הבית.**

נחשב שהבית שייך לו, אבל אינו חלק מהחצר.

ולכן:

מהבית שלו לחצר

אסור **לכולם** לטלטל

כי זה מחוץ לחצר המעורבת.

אך ***מהבתים שלהם לחצר:***

מותר **לכולם** לטלטל

כי ביטל רשותו ונחשב שלא גר כאן

ולכן אינו אוסר עליהם.

המשנה מדברת כאן על מקרה:

שביטל את רשותו בחצר "בסתם", ולא הזכיר את ביתו כלל.

שיטת ר' אלעאי בשם ר' אליעזר:

סתם המבטל רשותו **בחצר** **כולל בזה** גם את רשותו **בביתו.**

ולכן יש לזה דין כמו מקרה א'

שביתו: _____ מלהכניס ולהוציא - **לו** בלבד, כי זה נראה שמתחרט ממה שביטל רשותו.

אבל להם: _____ לטלטל **גם מביתו לחצר**, מפני שנתן להם את רשותו.

שיטת חכמים:

סתם המבטל רשותו **בחצר** **לא כולל בזה** את רשותו בביתו.

ולכן יש לזה דין כמו מקרה ב'

שביתו: _____ מלהכניס ולהוציא - **לו** ו_____, מפני שהבית אינו חלק מהחצר, ורק **לשאר הבתים** של בני החצר מותר לכולם לטלטל

(והוא בתוכם כאורח...)

בַּכֹּל מְעָרְבִים וּמִשְׁתַּתְּפִים

"**בַּכֹּל מְעָרְבִים**"... באיזה עירוב מדובר כאן?_____

שטושים אותו כדי שיוכלו ללכת סוד _____ אומה ממקום הנחת ה"_____"

מה יהיה הדין בעירובי חצרות?_____

"**וּמִשְׁתַּתְּפִין**" - מהו?_____

- כדי שיהיה מותר לטלטל מה_____ לחצר וכן מהחצר ל_____.

במה אפשר לעשות "עירובי תחומין" ו"שיתופי מבואות"?_____ חוץ מ_____.

מדוע?_____ ולעירוב ולשיתוף צריך מזון.

מה הם הדברים הנוספים שלא יוצאים בהם יד"ח עירוב?_____.

אלו סוד ב' דברים מביאה המשנה שיש בהם שוני בין מלח ומים לשאר סוגי המזון?

מעות מעשר שני	בשנים א, ב, ד, ה, משנת השמיטה צריך להפריש "מעשר ___" והבעלים אוכלים אותו בקדושה ב_____, אם הוא גר רחוק אפשר לפדותם ב____ ולהעלות הכסף לירושלים ולקנות בו _____ ולאכלו שם. **וכאן אומרת המשנה:** הכל ניקח ב____ מעשר - חוץ מן ה____ ומן ה_____. **מדוע**?_____ _____ _____.
הנודר מן המזון	אדם ש_____ שכל דבר ה"___" ייאסר עליו בנדר. **אסור** לו לאכול שום דבר _____ מפני שכל דבר מאכל זן ו_____ לשעה קלה. אבל **מותר** לו לאכול: _____ מדוע?_____. [אבל אם נדר מן ה_____ - אסור רק ב_____(רע"ב)]

במה אפשר (גם) לְעָרֵב ל–	לנזיר	לישראל
לפי תנאו קמאו:	אפילו ב_____. ואפילו ש_____ זה מועיל מפני שזה ראוי ל_____.	אפילו ב_____. ואפילו ש_____ **מותר** מפני שזה ראוי ל_____.
	כיוון שסובר שאין צריך שלה יהיה ראוי דווקא למי ש_____ עבורו	
לפי סומכוס:	**צריך שהעירוב יהיה ראוי למי ש_____ עבורו** אך אפשר לערב לנזיר אפילו ב___ מפני שהנזיר יכול ל_____ על נדרו (להתיר נדרו) ויהיה מותר לו לשתות _____ ולכן נקרא ראוי לו.	**צריך שהעירוב יהיה ראוי למי ש_____ עבורו - ולכן אי אפשר** לערב עבור ישראל ב_____, ואינו ראוי לו מפני שגם אם יִשָּׁאֵל על ה_____ שהפריש בדיבור, יחזרו הפירות להיות "_____" כמו לפני הה_____ ויהיו אסורים לו ב_____ - שהרי א"א להפריש תרו"מ ב_____.

"בית הפרס" ו"בית הקברות"

מה הפירוש "בית הפרס"? שדה שנחרש בה _____ שאם הכהן יגע ב_____ יטמא.

האם אפשר להניח העירוב ב:		לישראל	לכהן	מדוע?
בית הפרס		____	____	שגם הכהן יכול להיכנס ל"בית ה_____" ע"י שהוא _____ (באוויר שבפיו) ורואה אם יש _____ ונזהר שלא לגעת או לדרוך עליה.
בית הקברות (על אחד מהקברים)	**לפי חכמים**	____	____	נכון שמצוות לאו ל_____ ניתנו, אך לאחר שבבין השמשות "קנה" לו שביתה במקום, _____ על עירובו שלא _____ או ייאבד **ויש לו הנאה** בזה שהעירוב משתמר בבית ה_____ וכיוון שאסור ל_____ מבית הקברות, לא יניח שם עירובו.
	לפי רבי יהודה	____	____	**<u>מפני שאין כאן איסור הנאה מבית הקברות:</u>** כי עירוב תחומין עושים רק לצורך _____ ו"מצוות לאו ל_____ ניתנו", ולאחר שבבין השמשות "קנה" לו שביתה במקום, **אין מקפיד** על עירובו שמא _____ או יאבד, ולכן אין לו הנאה בזה שהעירוב משתמר בבית ה_____ כיוון שאין לו צורך בכך. וגם **הכהן** יכול להיכנס לבית הקברות ע"י שיכנס ב_____ ולא יטמא בטומאת מת.

דיני תרומות ומעשרות

ארבע הפרשות חייבים להפריש בכל שנה ושנה מהפירות שגדלו בארץ ישראל, ואלו הם:

א. תרומה גדולה ב. מעשר ראשון ג. תרומת מעשר

ד. מעשר שני: בשנים א' ב' ג' ד' – לשמיטה.

או מעשר עני: בשנים ג' ו' – לשמיטה.

(פרטי המעשרות ודיניהם בטבלה המצורפת)

זמן הפרשת התרומות והמעשרות:

זמן חיוב הפרשת תרו"מ הוא לאחר שנגמרה מלאכתן של הפירות.

גמר מלאכה של התבואה הוא "מֵרוּחַ הַכְּרִי" - לאחר שקוצרים, דשין וזורין את התבואה, אוספים את כל התבואה ביחד ועושין ממנה "כרי" (ערימה). לאחר הכנת ה"כרי", עושים "מירוח הכרי" – מורחים, מחליקים ומייפים את ה"כרי" – וזה נקרא גמר מלאכה של התבואה – ומאז, מתחייבת התבואה בתרומות ומעשרות אבל לפני _____ - עדיין לא חייב ב_____ ומעשרות.

"טבל".

לאחר "מירוח הכרי" – כל זמן שלא הופרשו תרו"מ מהפירות או מהתבואה אסור לאכול מהם! - כל עוד הפירות לא מעושרים, הם נקראים "_____".

"דמאי".

"דמאי" הם פירות שנלקחו מ"עם הארץ", ויש ספק אם הופרשו "מעשרות" מפירות אלו או לא... כי עמי הארצות חשודים על המעשרות (שמא לא עישרו).

מדאורייתא: פירות "דמאי" מותרים באכילה ללא שיעשר מהם (שוב) כיון שרוב עמי הארצות מעשרין.

מדרבנן: צריך לעשר פירות "_____" ורק אז יהיו מותרים באכילה (ועני פטור מלעשר דמאי)

הַפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת

	מי נותן למי?
תְּרוּמָה גְדוֹלָה	**בעל הפירות** לכהן (עין בינונית 1 מ-50)
מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן	**בעל הפירות** ללוי [עשירית מהפירות]
תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר	**הלוי** לכהן [עשירית מהמעשר שקיבל]
מַעֲשֵׂר שֵׁנִי	בשנים: **א' ב' ד' ה'** - לשמיטה **בעל הפירות** מפריש "מעשר שני" [עשירית ממה שנשאר] (ואוכלו בירושלים)
מַעֲשֵׂר עָנִי	בשנים: **ג' ו'** - לשמיטה **בעל הפירות** מפריש "מעשר עני" (ונותנם לעניים)

מעֲרָבִין

בִּדְמַאי וּבְמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְּלָה תְּרוּמָתוֹ...

(הסבר המשנה ע"פ רע"ב במסכת שבת פרק י"ח משנה א')

מְעָרְבִין ב-	פירוש:	הסיבה:
"ב_____"	"דמאי" הן פירות של _____ שרבנן הצריכו לעשר אותן שוב, כיוון שיש עמי ארצות שלא _____ את פירותיהן, וכאן **התירו חכמים לערב מפירות אלו** ללא ש_____ אותם שוב	כיוון שזה ראוי לאכילה ל_____ (ויכול להפקיר את רכושו ויהיה ___)
"ובמעשר ____ שנטלה _____"	אם הלוי הקדים ולקח את ה"מעשר _____" שלו לפני שהתחייבו החיטים ב"תרומה _____" לכהן, **מותר לאכלן ולערב בהן** אעפ"י שלא הופרש מהם "תרומה _____".	מפני שב"תרומה גדולה" מתחייבים רק משעת מירוח ה_____ וכאן לקחם הלוי כשהיו עדיין שיבולים, ולכן מותרים ב_____
"ובמעשר ____ והקדש ש_____"	**"מעשר ____"** (בשנים א,ב,ד,ה,) שצריך לאוכלו ב_____, **ו"הקדש"** – אדם שהקדיש דבר מאכל לבדק הבית, - ניתן לפדותן על _____ אך צריך להוסיף עליהם "_____". **כאן מדובר** שפדה את ה"מעשר שני" או את ה"הקדש" **אך לא נתן את ה_____**, שהדין הוא שהפירות מותרים ב_____ **ומותר לערב בהן**	כי החומש **לא מעכב וגם אם פדה אותם ללא נתינת חומש** הם מותרים ב_____ (אלא שצריך אח"כ לשלם את החוב של ה_____ להקדש) ולכן מותר גם ל_____ בהם.
"והכהנים בחלה וב_____"	**מותר לערב לכהנים** (וגם לישראל כפי שראינו במשנה א') ב"_____" המופרשת מעיסה שדינה כתרומה וב"_____ גדולה" – המופרשת ל_____.	

בס"ד

אבל לא בטבל...

במה אי אפשר ל"ערב"?

אבל לא (מערבין) ב–	פירוש:	הסיבה:
"לא ב_____"	פירות שלא עושרו מהם כלל תרומות ו_____ - **אין מערבין בהם**	מפני שאסורים ב_____. (ומדובר בטבל דרבנן כגון בעציץ שאינו נקוב וקמ"ל שאפ"ה לא ראוי לאכילה)
"ולא ב_____ ראשון <u>שלא</u> ____ תרומתו"	גם כאן הלוי הקדים ולקח את ה"_____ ראשון" שלו לפני שהופרשה ממנו "תרומה _____" לכהן, **אך כאן מדובר** שהלוי לקח את חלקו <u>אחרי</u> שעשו "מירוח ה____" - שאז התבואה <u>נתחייבה</u> כבר ב"_____ גדולה" והרי הלוי לא הפריש "תרומה גדולה" אלא רק "תרומת מעשר" **ולכן אין מערבין בהם**	מפני שהתבואה עדיין "טבל" **ואסורה באכילה** שהרי עוד לא הפרישו ממנו "תרומה_____"
"ולא במעשר שני והקדש ש___ נפדו"	כאן מדובר שה "_____ שני" או ה"הקדש" נפדו, <u>**אך לא נפדו כהלכתן**</u> **את ה"מעשר שני":** פדה על מטבע שאין לה צורה ו"במעשר שני" כתוב "<u>**וצרת**</u> הכסף בידך" ("**וצרת**" מלשון צורה) – שצריך לפדותן על מעות שיש בהן _____. **ואת ה"הקדש":** פדה על _____, והרי הקדש אינו נפדה על קרקע אלא רק על דבר הניטל מיד ליד... **ולכן אין מערבין בהם**	כי לא נפדו כ_____ ואסורים ב_____.

הַשּׁוֹלֵחַ עֵרוּבוֹ בְּיַד חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן...

באיזה עירוב מדובר כאן?_____

ביד מי אסור למסור את הסרוג כדי שיניחנו בסוף 2000 אמה?

1)_____. 2)_____. 3)_____.

4)_____ כגון :_____

מה הדין עם שלח העירוב בידם?_____

באיזה עירוב אם מסרו ביד הקטן העירוב קיים?_____.

מדוע שונה עירובי חצירות מעירובי תחומין לענין מסירת העירוב ביד הקטן? (תוי"ט)

סיבה א': כי לסירוגי תחומין מצאו חכמים סמך מן ה_____ (שנאמר "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי") ולכן חכמים החמירו ולא סמכו על ה_____ שיניח הסירוג, אבל בסירוגי _____ שלה מדרבנן בלה כן סמכו חכמים על ה_____.

סיבה ב': שבסרוגי תחומין צריך השליח לומר: "במקום סירוגי לה תהא _____ של _____" וקטן לאו בר דעת הוא לומר כך... אבל בסירוגי חצירות אין צריך _____ כלום אלא אוסף הפת מכולם ומניחם ב_____ אחד.

וְאִם אָמַר לְאַחֵר לְקַבְּלוֹ מִמֶּנּוּ...

"ואם אמר לאחר", **למי?**_____

"לקבלו ממנו" – **ממי?**_____

מה הדין?_____, ובלבד ש_____

איזו פעולה לא צריך לראות - השולח את העירוב?_____

ומדוע זה מועיל?_____

נְתָנוֹ בָּאֵילָן, בַּבּוֹר, בְּרֹאשׁ הַקָּנֶה...

הקדמה למשנה:

1) שיטת רבי - ש"**שבות**" (איסור דרבנן) **בבין השמשות** (שזה ספק לילה) **לצורך מצווה – התירו**.
והמשנה שלנו סוברת כרבי.

2) יש דין בעירוב תחומין שצריך שיהיה "**הוא ו_____ במקום אחד**", כלומר: שהאדם יהיה במקום שיוכל לקחת את העירוב.

המקרה:		באיזו "רשות" קנה שביתתו?	באיזו "רשות" הונח העירוב?	הדין	מדוע?
(הוא ברה"ר ו...) **נְתָנוֹ בָּאֵילָן** (שיש בו ד' על ד' טפחים)	**למעלה מ-10 טפחים**	רשות ה_____	רשות ה_____	_____ _____	שאם ירצה לקחת עירובו ולאוכלו בשעה שהעירוב זוכה לו- בבין השמשות **לא יוכל לקחתו** שהרי הוא נמצא ברשות ה_____ והעירוב נמצא ברשות ה_____ **ואסור מ_____** להוציא מרה"ר לרה"י (ואיסור מדאו' - לא התירו בביה"ש) ולכן אין _____ ערוב.
	למטה מ-10 טפחים	רשות ה_____	_____	_____ _____	שהוצאה מרה"ר ל_____ זה רק איסור "שבות"- מדרבנן ומתניתין היא כ_____ דאמר כל דבר שהוא משום _____ לא גזרו עליו בבין ה_____ - (לדבר מצווה) ולכן אם ירצה יוכל לקחתו ולאוכלו בבין ה_____, ונמצא שהוא ו_____ נמצאים במקום אחד, **ולכן _____ ערוב.**
(הוא בכרמלית, ו...) **נְתָנוֹ בַּבּוֹר** **שבכרמלית** אפילו עמוק 100 אמות		_____	רשות ה_____	_____ _____	שהוצאה **מרשות ה**_____ (הבור) **לכרמלית** (-מקום שביתתו) זה רק איסור "_____" מדרבנן וכבר ראינו שמשנתנו היא כ_____ דאמר "כל דבר ש_____ משום _____ לא גזרו עליו _____ השמשות" ולכן עירובו _____

בס"ד

המשך:		באיזו "רשות" קנה שביתתו?	באיזו "רשות" הונח העירוב?	הדין	מדוע?
נְתָנוֹ בְּרֹאשׁ הַקָּנֶה (מקל) **אוֹ בְּרֹאשׁ הַקָּנִים** (מוט ארוך)	אם הוא **תלוש ונעוץ** (באדמה)	רשות ה_____	מקום _____	_____ _____	כי הוא עומד ברשות ה_____ ועירובו מונח **במקום פטור** ואין בזה שום איסור **ולכן _____ ערוב.**
	אם הוא **מחובר** (לאדמה)	רשות ה_____	מקום _____	_____ _____	גזירה שמא _____. **א.** לפי שהקנה הוא _____ ושמא יקטום אותו כשיקח ה_____ ויתחייב משום _____. **ב.** שמצוי שיש _____ תלושים ונעוצים **ונראים כמחוברים** ולכן גוזרים שמא יקטום קנה **מחובר** כי יחשוב שהוא _____ ויעבור על איסור "_____" **ולכן ____ ערובו עירוב.**

ומדוע:

א. שיש למעלה רוחב של __ על __ טפחים (כיוון שצריך עירוב מונח ע"ג מקום _____).

ב. ולא נחשב רשות היחיד כיון שאינו רחב למטה __ טפחים.

		הדין:	מדוע?
נְתָנוֹ בַּמִּגְדָּל (ארון מעץ, ונעלו) **וְאָבַד הַמַּפְתֵּחַ** והמנעול קשור בחוטים וחבלים	**לפי תנא קמא:**	_____ _____	כי סובר: שכיוון שאפשר לחתוך החוטים ב_____ ולקחת הערוב - אין כאן איסור _____ אלא איסור _____ (מצד _____ החבלים, וכל המקלקלים פטורים) והרי (לפי רבי) לא גזרו איסור "_____" בבין ה_____ **- ולכן עירובו _____.**
	לפי רבי אליעזר:	_____ _____ _____	כיוון שיש כאן עוד איסור של "אין כלי ניטל אלא לצורך _____" (שהסכין שימושה היא לאכילה ולא לחיתוך חוטים) **אם כן יוצא שיש כאן ב' איסורים דרבנן:** 1) _____ הסכין. (מוקצה) 2) _____ החבלים (מקלקל). **וכל מה שהתיר רבי זה רק "_____" אחד ולא ____ שבותים.**

נִתְגַּלְגֵּל חוּץ לַתְּחוּם...

	מה הם ד' המקרים שהעירוב נפסל?	מדוע הוא נפסל?
א.	"_____ חוץ ל_____"	מפני **שמביתו** שהוא לן שם **ועד עירובו** יש יותר מ_____ אמה ומדובר שנתגלגל ____ אמות מחוץ ל-2000 אמה - **ולא יכול לקחת את ה_____.** (כיון שמקומו של אדם הוא __ אמות, __ לפניו, ו-___ לאחריו.)
ב.	"_____ עליו _____"	מפני שכדי לפנות ה_____ צריך כלי חפירה וזה מלאכה מ_____ [תולדה ד_____ (תוי"ט)] ולא רק איסור "_____" **ולכן לא יכול לקחת ה_____.**
ג.	"או _____"	שאז ה_____ לא קיים כלל.
ד.	" או _____ ו_____"	כי עכשיו זה לא ראוי לא ל_____ ולא ל_____ שהרי כל תרומה _____ אינה ראויה לשום _____ וצריך ל_____ אותה.

<u>מה הדין אם הערוב נפסל באחד מד' מקרים אלו?</u>

☜ **אם נפסל כבר מ_____** הדין: _____

מפני שסירוב קונה בגין השמשות ובשעה שהסירוב היה צריך לקנות לו שביתו

הוא כבר _____.

☜ **אם נפסל מ_____** הדין: _____

מפני שלאחר שקנה לו שביתו בגין ה_____ אין חוששים לו _____.

מה הדין במקרה של ספק? כלומר: כשיש _____ אם העירוב

נפסל מ_____ או שנפסל רק מ_____.

רבי מאיר ורבי יהודה אומרים: "הרי זה _____ - _____"

כלומר: יש לו ספק אם **קנה** לו העירוב (אם נפסל רק משחשיכה)

או **שלא קנה** לו העירוב (אם נפסל כבר מבעוד יום).

אם קנה לו העירוב:

אז יש לו אפשרות ללכת ממקום שביתתו (ממקום הנחת העירוב) _____ אמה לכל רוח

אך הפסיד את 2000 אמה שבצד השני של _____.

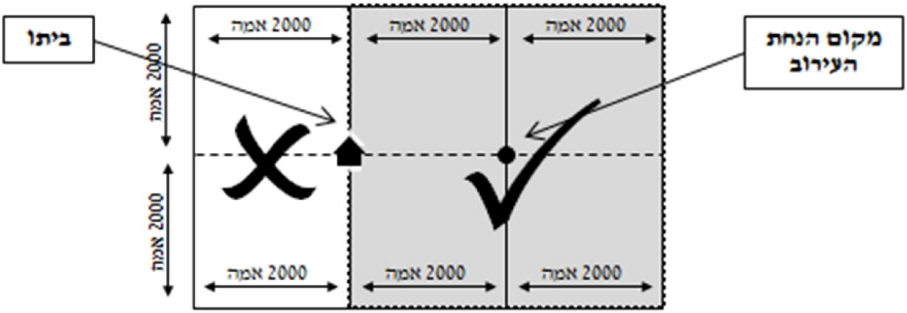

ואם לא קנה לו העירוב:

אז יש לו אפשרות ללכת מביתו הקבוע _____ אמה לכל רוח

אך אסור לו ללכת את ה- 2000 אמה ממקום הנחת ה_____ (שנפסל) והלאה.

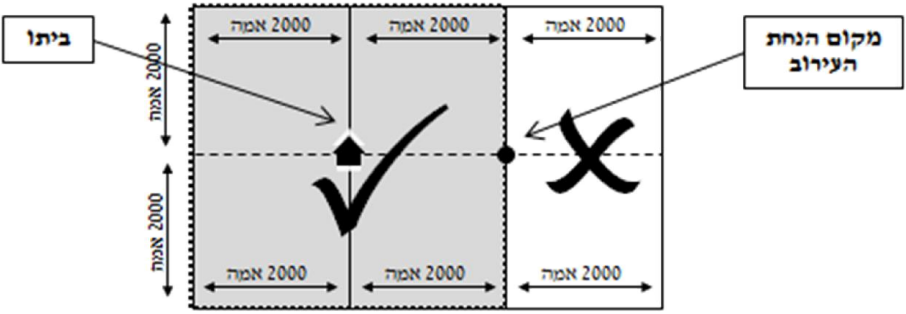

ומחמת ספק צה

מותר ללכת רק ב- 2000 אמה שבין _____ ל_____

כיוון שממה נפשך שם מותר לו ללכת.

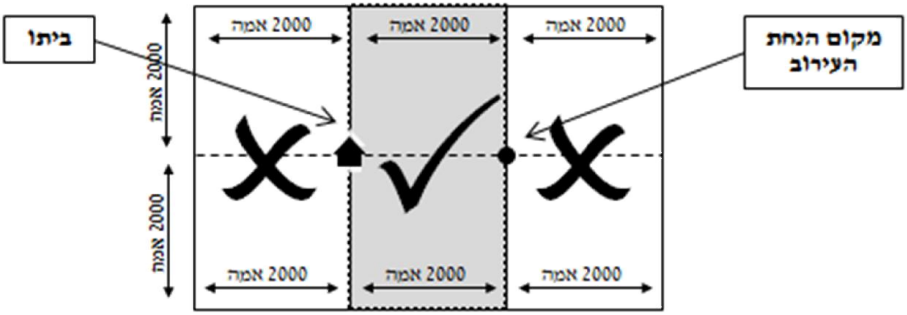

אבל ב- 2000 אמות **דמעירובו ואילך** _____ לו ללכת - דילמא _____ קנה עירוב **ומביתו ואילך** גם _____ לו ללכת - דילמא _____ עירוב.

ונמצא שהוא כמו חַמָּר – גַמָּל

פירוש : כמו אדם המנהיג _____ ו_____

שהחמור הולך _____ והאדם _____ מאחוריו

והגמל הולך _____ והאדם _____ מלפניו

שאז האדם חייב להיות בין הגמל לחמור...

כך גם כאן כל צד בספק מושכו לכיוון אחר

ויכול ללכת רק בשטח שבאמצע – בשטח שבין ביתו לעירוב.

רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: "ספק ערוב - _____"

ויש לו _____ אמה לכל רוח ממקום ה_____.

כיוון שאומרים : _____ עירוב על חזקתו (חזקת כשרותו) שהרי כשהניחו הוא היה בתוך ה_____ והיה בעולם והיה טהור ולא היה עליו _____ - לפיכך עירובו _____.

(שע"פ הכלל של "חזקה" אנחנו מניחים שהעירוב נשאר בכשרותו גם בכניסת השבת ולכן עירובו ערוב)

וְלִגְלְגוּרִיךְ הֲוָה לְהַשְׁמִעֵינָן נִתְגַּלְגֵּל חוּץ לַתְּחוּם וְנָפַל עָלָיו גַּל...

הסבר הרע"ב ד"ה "תרומה ונטמאת"

מדוע התנא היה צריך לכתוב את כל ד' המקרים שנפסל העירוב: נתגלגל חוץ לתחום, נפל עליו גל, נשרף, תרומה ונטמאה... לכאורה היה מספיק לכתוב מקרה אחד?

דאי אשמעינן...	היינו אומרים:	אבל...	קמ"ל ש-
דאי אשמעינן **נתגלגל** מחוץ לתחום (ולא היה כותב "נפל עליו גל")	שדווקא אם **"נתגלגל מחוץ לתחום"** העירוב _____. מפני ש_____ _____ ונחשב שהוא במקום _____ ועירובו במקום _____.	**ב"_____ עליו גל"** היינו אומרים שכיוון ש_____ _____, (אלא שהוא בסה"כ מכוסה) יהיה _____.	קמ"ל שגם **ב"נפל עליו ____"** וגם **ב"נתגלגל מחוץ ל_____"** אין _____.
ואי אשמעינן **נפל עליו גל** (ולא היה כותב "נתגלגל"...)	שדווקא אם **"נפל עליו גל"** - העירוב _____ מפני שלא יכול ל_____ העירוב אלא רק ע"י_____ שזה מלאכה מ_____.	**ב"נתגלגל מחוץ ל_____"** היינו אומרים שכיוון שיכול להיות ש_____ _____ העירוב יהיה _____.	

ומדוע כתב התנא את שני המקרים האחרונים - "נשרף" ו"תרומה שנטמאה"?

דאי אשמעינן...	היינו אומרים:	אבל...	קמ"ל ש-
דאי אשמעינן **"נשרף"**	דווקא **בנשרף** אם יש ספק רבי מאיר **פוסל**, כי זה כבר **לא קיים** ב_____ וא"א להעמיד על חזקה.	**תרומה ונטמאת** שזה קיים בעולם, אולי נאמר שיודה שמעמידים על חזקה וכשר.	שגם בתרומה ו_____ זה פסול **"כי ספק עירוב לחומרא"**
ואי אשמעינן **"תרומה ונטמאת"**	דווקא **תרומה ונטמאת** - שהעירוב קיים (אלא שנטמא) אז רבי יוסי מכשיר **בספק** כי מעמיד על חזקה	**נשרף**, שזה כבר לא _____ בעולם, אולי נאמר שא"א להעמיד על חזקה	שגם ב_____ אם זה ספק מעמידים על חזקה.

עירוב תחומין

תחום שבת

לכל אדם יש רשות ללכת _____ אמה מחוץ לעירו (או מביתו כשלא גר בתוך עיר) לכל _____ שירצה, למזרח, למערב, לצפון ולדרום - וזהו "_____ שבת". אך יותר מזה _____ חכמים ללכת בשבת. והסמיכו חכמים איסור זה על הנאמר לבני ישראל במדבר בענין המן: "אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי"...

עירוב תחומין

אדם שרוצה ללכת בשבת יותר מ- 2000 אמה לאחד מן הצדדים יצטרך לעשות "_____ - _____" למשל: אם רוצה ללכת בשבת מעירו לצד מזרח 4000 אמה (2000 אמה יותר מן המותר לאותו צד) יקח דבר מאכל מער"ש ויתרחק מעירו _____ אמה לצד _____ ויניחהו שם, ובבין ה_____ יקנה לו העירוב שביתתו שם, וכך יוכל ללכת ממקום העירוב והלאה _____ אמה לכל צד, שזה יוצא _____ אמה מהעיר שלו לכיוון צד מזרח.

הפסד תחום שבת של העיר

אם הניח "עירוב _____" נקבע תחום שבת שלו - 2000 אמה לכל רוח ממקום הנחת ה_____, ואם הניח עירוב במרחק של 2000 אמה מעירו - הפסיד בזה את תחום שבת שבצד השני של עירו כיוון שכשהוסיף עוד 2000 אמה בצד מזרח, גרע 2000 אמה בצד ההפוך - מערב, כי יש לו רק 2000 אמה לכל רוח ולא יותר.

(במקרה שהניח את העירוב רחוק מעירו רק 1000 אמה, נשאר לו מאחורי עירו 1000 אמה שיכול ללכת בהן, שהרי הוסיף רק 1000 אמה יותר לצד מזרח וגרע מהצד השני רק 1000 אמה)

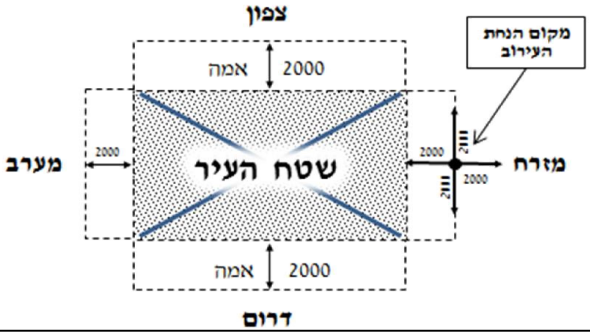

מַתְנִיתִין אָדָם עַל עֵרוּבוֹ...

באיזה אדם עוסקת כאן משנתינו? _____

_____

מה יעשה אותו אדם כדי שיוכל לברוח לאיזה צד שירצה? מניח _____,

ערוב אחד לסוף _____ אמה - ל_____ ביתו,

וערוב אחד לסוף _____ אמה - ל _____ ביתו.

ועושה תנאי ואומר:

	אם...	ערובי...
אפשרות א'	**אם באו** _____ **מן ה**_____	ערובי יהיה זה שהנחתי בצד _____ *(ואוכל לברוח לצד מערב)*
אפשרות ב'	**אם באו** _____ **מן ה**_____	ערובי יהיה זה שהנחתי בצד _____ *(ואוכל לברוח לצד מערב)*
אפשרות ג'	**אם באו** **מ**_____ **ו**_____	למקום _____, ואיזה צד שאחליט **<u>מחר</u>** שם יהא _____
אפשרות ד'	**לא** _____, **לא**_____ **ולא** _____	הריני כ_____ שלא הניחו _____ ויש לי _____ אמה לכל _____ מביתי.

והתנאי מועיל אע"פ שמחליט אחר שעבר בין השמשות, כיוון דאמרינן **"יש** _____"

– שאפשר לעשות תנאי אפילו על דבר שיתברר רק _____ - שאז לפי מקרה מסוים שיקרה – או שלא יקרה - יתברר **למפרע** לאיזה עירוב הוא התכוון שיקנה לו שביתתו בבין ה_____.

"בָּא חָכָם"... מה הדין אם הניח ב' עירובין **ובאו שני חכמים**, אחד למזרח ואחד למערב? **<u>לפי תנא קמא:</u>** בין אם היה אחד מהם _____ ובין אם היו שניהם _____ יכול ללכת לאיפה _____. **מדוע?** כי לפעמים _____.

<u>לפי רבי יהודה:</u> אם היה אחד מהם רבו: _____. **מדוע?** כי ודאי לנו שבשעת קניית העירוב נתכוון שיקנה העירוב שנמצא באותו צד שהגיע _____.

ואם היו שניהם רבותיו: _____, שכאן העירוב נקבע לפי החלטתו ורצונו.

יוֹם טוֹב הַסָּמוּךְ לַשַּׁבָּת...

רבי אליעזר אומר:

"יוֹם טוֹב הַסָּמוּךְ לַשַּׁבָּת, בֵּין מִלְּפָנֶיהָ - שיו"ט חל ביום ___,

וּבֵין מִלְּאַחֲרֶיהָ - שיו"ט חל ביום ___, מְעָרֵב אָדָם ___ עֵרוּבִין" - לשון בדרי הסיר.

כיוון שסובר שיו"ט ושבת הן _____ (ולא _____)

ויכול לערב שני עירובין נפרדים לשני הימים.

	"וְאוֹמֵר":	הראשון	השני
אפשרות א'	אם רוצה ללכת ביום א' לצד _____ וביום ב' ללכת לצד _____, **יאמר:**	עֵרוּבִי הָ_____ (לצורך יום _____) לַ_____. (יקנה לי היום תחום שבת לצד____)	וְהַ_____ (והעירוב שהנחתי לצורך יום ___) לַ_____. (יקנה לי תחום שבת מחר בבין השמשות לצד____)
אפשרות ב'	אם רוצה ללכת ביום א' לצד _____ וביום ב' ללכת לצד _____, **יאמר:**	עֵרוּבִי הָ_____ (לצורך יום _____) לַ_____. (יקנה לי היום תחום שבת לצד_____)	וְהַ_____ (והעירוב שהנחתי לצורך יום __) לַ_____. (יקנה לי תחום שבת מחר בביה"ש לצד_____)
אפשרות ג'	אם רוצה ללכת רק ביום _____ וביום ב' רוצה להישאר _____, **יאמר:**	עֵרוּבִי – הָ_____ (העירוב שהנחתי יקנה לי היום לצורך יום _____ בלבד!)	וְהַ_____ (וביום ה_____, אהיה) כְּ_____. (שלא עירבו ויש לי _____ אמה של בני העיר)
אפשרות ד'	אם רוצה ללכת רק ביום _____ וביום __ רוצה להישאר _____, **יאמר:**		עֵרוּבִי – הָ_____ (הערוב שהנחתי יקנה לי רק מחר תחום _____ לצד אחד)
		וְהַ_____ (וביום ה_____, אהיה) כְּ_____. (שלא עירבו ויש לי _____ אמה של בני העיר) כלומר: שלא יתפוס עירוב ליום א' כלל.	

וחכמים אומרים:

כמו שברור לכולם – שבשבת אחת א"א לערב חצי יום לצד _____

וחצי יום לצד _____ **כי זה קדושה אחת**.

כך אנו סוברים שגם שבת ויו"ט הם _____

ולכן או שמערב לשתי הימים לצד____ בלבד או שלא _____ כלל.

ישנה עוד נפק"מ בנידון האם שבת ויו"ט הם קדושה אחת או שתי קדושות.

אדם שהניח עירוב ביום הראשון (כדי שיתפוס ל-2 הימים לצד אחד)

ולפני בין השמשות השני נאכל העירוב,

אם זה קדושה אחת: ___ עירוב ליום השני מפני שבין השמשות של היום הראשון קובע ל___ הימים.

אם זה שתי קדושות: ___ עירוב ליום השני מפני שבבין השמשות השני לא היה בו עירוב.

אומרים חכמים: **"כֵּיצַד יַעֲשֶׂה"** - *איך יעשה עירוב לשני הימים לאותו צד:*

מוֹלִיכוֹ בָרִאשׁוֹן - *מוליך העירוב בבין ה_____ של היום ה_____. (כשהיום הראשון הוא יו"ט)*

וּמַחְשִׁיךְ עָלָיו - *מחכה שם עד שיהיה _____ (כדי שיעבור על העירוב בין השמשות).*

וְנוֹטְלוֹ וּבָא לוֹ - *ומחזיר את ה_____ לביתו (כדי שלא יגנב).*

בַּשֵּׁנִי - *לפני בין השמשות של היום ה_____ חוזר לשם עם אותו ה_____,*

(כי אם נה עירוב אחר הוא צריך לומר עליו מחדש שנה עירוב ואסור להכין מיו"ט לשבת וכן להיפך)

מַחְשִׁיךְ עָלָיו - *ומחכין עד ש_____ (כדי שיעבור עליו בין השמשות השני)*

וְאוֹכְלוֹ - *ואם רוצה יכול ל_____ (כי כבר קנה העירוב בבין השמשות).*

אבל אם...

אבל אם... **נֶאֱכַל בָּרִאשׁוֹן** - *אם העירוב* _____ *אחרי בין השמשות של היום ה*_____,

לפני בין השמשות של היום השני

עֵרוּבוֹ לָ_____ - *העירוב קנה רק ליום ה*_____ *(כיון שהיה קיים בהיה"ש הראשון)*

וְאֵינוֹ עֵרוּב לַ____ - *אבל ליום השני אין לו* _____ *(כיון שבהיה"ש השני העירוב לא היה בעולם)*

אמר להם רבי אליעזר:

אם אתם סוברים ששבת ויו"ט הם _____, אם כן למה אם "**נאכל בראשון**" הפסיד העירוב ליום השני, הרי בבין השמשות של היום ה_____ - נקבע העירוב ל___ הימים (שהרי הם קדושה אחת רצופה)

אלא, מזה שאתם אוסרים, מוכח שאתם _____ לי ששבת ויו"ט הם _____ - נפרדות, ולכן אם "**נאכל בראשון**" כיון שלא היה עירוב ליום השני לכן "**עירובו לראשון ואינו ערוב לשני**".

וא"כ תודו לי גם לגבי הנפק"מ הראשונה – שאפשר לעשות שני עירובין נפרדים לשני הימים כי זה שתי _____.

ומה עונים לו חכמים?

אנחנו **מסתפקים** – האם שבת ויו"ט הם _____ או _____

ולכן **אנחנו מחמירים** **כשני צדדי הספק:**	*אם שבת ויו"ט הם* **קדושה אחת**	*אם שבת ויו"ט הם* **שתי קדושות**
האם אפשר לעשות שני עירובים לשני הימים?	**א"א לחלק את העירוב לשני כיוונים אלא מערב רק לרוח אחת.** (חומרא)	אפשר לחלק לשני ימים – שני _____ נפרדים. (קולא)
אם נאכל העירוב ביום הראשון האם תפס העירוב גם ליום השני?	העירוב של היום הראשון תפס גם ליום ה_____ (כי זה כמו יום אחד ארוך) (קולא)	**התבטל העירוב של היום השני (כי הוא יום בפני עצמו)** (חומרא)

קִדּוּשׁ הַחֹדֶשׁ

הקדמה:

בזמן חז"ל היה ראש חודש נקבע ע"פ עדים שהיו מעידים שראו את חידוש הלבנה.
(הלבנה מסתתרת בסוף החודש ונראית שוב בתחילת החודש הבא וע"פ זה נקבע ר"ח החדש...)

אם הגיעו עדים ביום ל'...

ומעידים שראו את הלבנה בחידושה בליל ל' אזי בי"ד מקדשים את החודש ב-ל' ע"פ ראייתם, ול' נהפך להיות ר"ח - א' של החודש החדש, ואילו החודש הקודם מסתיים ביום האתמול שהוא כ"ט. (יוצא שהחודש הקודם הוא "חודש חסר" כיוון שיש בו רק כ"ט יום ולא ל' יום)

אך אם לא הגיעו עדים ביום ל' (להעיד שראו את הלבנה בחידושה)

ל' נשאר ל' והחודש הקודם הוא "חודש מלא" (כיוון שיש בו ל' יום) ובי"ד מקדשים את החודש ביום ל"א והוא נהיה ר"ח - א' של החודש החדש.
לאחר שבי"ד קידשו את החודש, או ב-ל' או ב-ל"א, שלחו שליחים לכל מקומות ישוב שבארץ ישראל - להודיע להם מתי נקבע ר"ח כדי שיוכלו לקיים את המועדים בזמנם.

"שני ימים טובים של ראש השנה" - של יושבי ארץ ישראל

ראש השנה חל בר"ח תשרי - מיד בתחילת החודש, וכיון שזה יו"ט, בי"ד לא יכולים לשלוח שליחים לדרים מחוץ לירושלים ולהודיע להם מתי קידשו את החודש - בל' או בל"א... לכן נהגו בני ארץ ישראל שני ימים טובים של ר"ה מספק.

"שני ימים טובים של ראש השנה" - של יושבי ירושלים

גם תושבי ירושלים עצמם היו צריכים **לפעמים** לעשות שני ימים טובים של ראש השנה שהרי בתחילת יום ל' אלול לא ידעו עדיין אם יגיעו עדים ובי"ד יקדשו ביום זה את החודש ולכן נהגו אותו יום כיו"ט. ובאמת אם לבסוף הגיעו עדים בל', אותו יום הוא ר"ה - יו"ט – ולמחרת הוא יום חול, **אך במקרה שלא הגיעו עדים "עד המנחה"** (שעדות החודש של חודש תשרי יכולים להעיד רק עד המנחה כדי שלא יתקלקלו בשיר של יום כפי שארע פעם אחת) **תיקנו חכמים לעשות <u>את אותו יום כולו קודש</u>** (גם בזמן שנשאר מן המנחה ועד הלילה שהוא בעצם יום חול - כדי שלא יבואו לזלזל בשנים הבאות ולעשות מלאכה ביום ל') **<u>וגם למחרת קודש</u>** - שהוא א' בתשרי - כי הוא יו"ט האמיתי, ובמקרה כזה יוצא שגם בני ירושלים עשו ב' ימים של ר"ה.

"שני ימים טובים של גלויות"

השליחים לא תמיד הספיקו להגיע למקומות הרחוקים שבגולה (בחו"ל) ולהודיע להם מתי קידשו בי"ד את החודש לכן הם היו נוהגים לעשות את כל המועדים ב' ימים טובים **<u>מספק</u>**.

רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהִיא יָרֵא שָׁמַיִם תִּתְעַבֵּר...

כמה נחלקים רבי יהודה וחכמים?

האם שני ימים של _____ נחשבים כ_____ או כ_____

לפי רבי יהודה:

שני ימים טובים של ר"ה נחשבים כ_____

מפני שרק אחד מהם קדוש באמת והשני הוא רק מחמת _____

ואם כן יום אחד חול והיום האחר _____.

(רק שלא יודעים האם הראשון קודש והשני חול, או להיפך)

ולפי חכמים:

שני ימים טובים של ר"ה נחשבים כ_____

כי חכמים תיקנו שלא אם באו עדים מן המנחה ולמעלה - שאז לא מקבלים אותם,

(והתברר שהיום הראשון הוא חול), עדיין נשארה קדושה גם על היום הראשון

- ומפני התקנה לה נחשב _____ אחת - ושני הימים הם קודש.

באיזה שני ימים טובים יודו חכמים לרבי יהודה **שהם כשתי קדושות**

ולא כקדושה אחת? _____.

כיוון שבאמת הם נתקנו רק מחמת ה_____ ולא כמו שני ימים טובים של _____

שכשלא באו עדים מן המנחה ולמעלה שאז קבעו את יום ל' ויום ל"א ליו"ט ובאי ולא מספק.

אלו ג' מקרים מביאה המשנה התלויים במחלוקת רבי יהודה וחכמים
האם שני ימים טובים של ר"ה נחשבים לקדושה אחת או לשתי קדושות?

	לפי רבי יהודה	לפי חכמים
	ששני ימים טובים של ר"ה נחשבים **לשתי קדושות.** (ויום אחד חול ויום אחד קודש)	ששני ימים טובים של ר"ה נחשבים **לקדושה אחת.** (ושני הימים הם קודש בוודאות)
א. לערב שני עירובים לשני ימים טובים של ר"ה	אדם יכול לערב ___ עירובין ל___ כיוונים. **ולעשות תנאי:** "ערובי בראשון ל_____ ובשני ל_____" "ערובי בראשון ל_____ ובשני ל_____" "ערובי ב_____ (בלבד) ובשני כ_____" "ערובי ב___ (בלבד) ובראשון כ_____"	**אי** _____ לעשות _____ עירובין לשני ימים טובים של ר"ה כיוון שהן כקדושה _____ **ואפשר לעשות רק עירוב** _____ **לכיוון** _____.
ב. להפריש תרו"מ על ידי תנאי בשני הימים טובים של ר"ה	סל שיש בו פירות של _____ בשני ימים טובים של ר"ה **יכול ל_____ עליהם תרו"מ** **על ידי תנאי:** ביום הראשון יאמר: אם היום יום _____ - תהא זו (פירות) _____ על אלו (על פירות טבל שבסל) ואם היום _____ - אין בדברי _____ (שהרי אסרו חכמים להפריש תרו"מ ביו"ט משום איסור _____) ולמחר – ביום השני יאמר: אם אתמול היה _____ והיום _____ תהא זו שאמרתי אתמול תרומה על אלו (היום), ואם היום _____ ואתמול _____ - כבר הפרשתי עליה אתמול תרומה **ויכול ל_____ את הפירות שבסל ומשאיר התרומה שהפריש.**	**אי** _____ להפריש תרו"מ על תנאי בשני ימים טובים של ר"ה כיוון שהן כקדושה _____ **וחכמים אסרו לה_____ תרומות ומעשרות ב_____.**

	לפי רבי יהודה	לפי חכמים
	ששני ימים טובים של ר"ה נחשבים **לשתי קדושות.**	ששני ימים טובים של ר"ה נחשבים **לקדושה אחת.**
ג. **ביצה שנולדה ביו"ט הראשון של ר"ה האם מותרת באכילה ביום השני?** 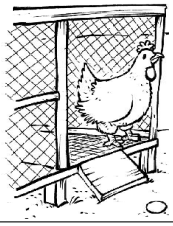	ביצה שנולדה ביום טוב ה_____ של ר"ה, מותרת באכילה ביום ה_____ של ר"ה. **כיוון:** שאם **היום הראשון של ר"ה** שנולדה בו הביצה **הוא** _____, (וחכמים אסרו לאכול ביצה שנולדה בשבת וביו"ט בו ביום) **והיום השני הוא** _____ אז הביצה תהיה מותרת למחרת ביו"ט שני - שזה בעיקרון יום ____. (שאין איסור הכנה - לידת הביצה מיו"ט לחול) ואם **היום הראשון של ר"ה** שנולדה בו הביצה **הוא** _____, **והיום השני הוא** _____ אז הביצה וודאי מותרת – כיון שנולדה ביום חול ולא נאסרה מעולם.	**אסור לאכול ביום השני** את ה_____ שנולדה ביום ה_____, **כיוון ששני ימים טובים של ר"ה נחשבים ל_____ אחת** והיום השני הוא המשכו של היום הראשון ולכן גם בו אסור לאכול את הביצה אלא רק בסוף היום השני של ר"ה תהא הביצה מותרת ב_____.

וכל מה שחכמים חולקים על רבי יהודה

זה רק בשני ימים טובים של _____,

אבל ב"שני ימים טובים של _____" (שמפאת ריחוק המקום מארץ ישראל לא הספיקו השליחים להודיע להם מתי ב"ד קידשו את החודש ולכן עושים ב' ימים טובים **מספק**)

יודו חכמים ל_____ שיום אחד חול ויום אחד _____ (רק שמחמת ה_____ שומרים את קדושת שניהם).

ויהיה מותר לערב בהם ____ עירובין לשני _____,

וכן יהיה מותר להפריש בהם _____ ומעשרות ע"י תנאי,

וכן ביצה שנולדה ביו"ט הראשון של ראש השנה

תהיה מותרת באכילה ביו"ט השני של _____.

בס"ד

עירובין פרק ד' משנה א'

מִי שֶׁהוֹצִיאוּהוּ גוֹיִם...

לכל אדם יש תחום שבת של 2000 אמה לכל רוח מהיכן ששבת בכניסת שבת או יו"ט. משנתינו דנה מה הדין אם אדם הוצא באונס מחוץ לתחום שבת שלו, האם - וכמה מותר לו ללכת חוץ מ -4 אמות שיש לו...

המקרה:	הדין:	מדוע?
הוֹצִיאוּהוּ גויים או רוח רעה (מחוץ לתחום)	_____	כי לא שבת שם מ_____ יום. (ולכן יש לו רק __ אמות שיש לכל אדם במקומו)
הֶחֱזִירוּהוּ (לתוך התחום)	"כאילו _____" כלומר: _____ _____ _____	כי חזר למקום ש_____ שם מבעוד יום.
הוציאוהו וחזר מעצמו או יצא מעצמו והחזירוהו	_____	כיוון שחזר **מעצמו**, או יצא **מעצמו** קונסים אותו שאין לו אלא _____ בלבד.
הוֹלִיכוּהוּ לְעִיר אַחֶרֶת (המוקפת מחיצות, או) **נְתָנוּהוּ בַּדִּיר** (היקף **ארעי** שעושים ל_____ בשדה כדי שיזבלו השדה בגלליהן, יום אחד כאן ויום אחד במקום אחר) **אוֹ בַּסַּהַר** (היקף **קבוע** שעושים לבהמות בתוך ה_____) — **לפי רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה:**	_____	_____ _____
לפי רבי יהושע ורבי עקיבא:	_____ _____	**מדוע?** פירוש א': _____ _____ _____ פירוש ב'-רבותיו של רע"ב: _____ _____ _____ _____

מַעֲשֶׂה שֶׁבָּאוּ מִפְּרַנְדִּיסִין וְהִפְלִיגָה סְפִינָתָם בַּיָּם...

מי באו מפרנדיסין?_____.

היכן עמדה הספינה **בכניסת השבת**?_____.

מה קרה עם הספינה **בשבת**?_____

_____.

לאיזה מקרה במשנתנו זה דומה?_____

שהרי הם יצאו מחוץ ל_____ - **שלא מדעתם** ומצאו עצמם בספינה שהיא מוקפת _____.

	מה עשו?	מדוע?
רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה:	_____ _____	_____ _____ _____
רבי יהושע ורבי עקיבא:	_____ _____	**מעיקר הדין** _____ _____' (ההסבר לכך בעבודה הבאה) **אלא שרצו ל** _____.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא לֹא זָזוּ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת

(מפני) שֶׁרָצוּ לְהַחֲמִיר עַל עַצְמָן...

	אעפ"י שמעיקר הדין גם לרבי יהושע ורבי עקיבא **היה מותר ללכת** בכל הספינה כיון ש:	בכל זאת **הם החמירו על עצמם** שלא לזוז ממקומם יותר ד' אמות (עתוי"ט)
א.	הספינה _____ כל הזמן ולפני שהנמצא בספינה מספיק ללכת משהו, היא כבר מוציאה אותו שוב מחוץ ל___ אמותיו... וכך היא עושה זאת שוב ושוב בנסיעתה, ובכל פעם יש לו ד' _____ אחרות שהתירו לו חכמים להלך בהם **ואם כן הוא יכול ללכת בכולה...** אלא ש.....	שמא הספינה פתאום _____ (ואז יגמרו ה-4 אמות שלהם) והם ימשיכו ללכת **וייצאו באיסור** מחוץ ל__ אמות. ולכן הם החמירו ולא ילכו מ_____ שתחתיהם.
ב.	הם שבתו **מבעוד יום** בתוך ה_____ שהיא מוקפת _____ וכל השובת מבעוד יום במקום ה____ מחיצות נחשב לו כל המקום ההוא כ___ אמות ויכול ללכת בכל ההיקף שנמצא בו. (ולא גוזרים כאן כמו בדיר וסהר כיוון שדווקא בהם יש חשש שמא יטעו ויתירו בבקעה שאין בה מחיצות, אבל ספינה שאינה קבועה בנמל אינה דומה, **ואין חשש שיטעו** להתיר גם בבקעה)	מפני שאם נתיר ללכת בספינה מהסיבה שהיא **מוקפת מחיצות** ושבתו בה **מבעוד יום**, יכולים לטעות ולהתבלבל בין: **ספינה** - **המוקפת מחיצות** ששבת בה **מבעוד יום** לבין "**דיר או** ____" **המוקפים מחיצות** אך לא שבת בהם מבעוד יום **ויבואו להתיר** ללכת בכל ההיקף גם במקרה ש"נתנוהו בדיר או בסהר" (והם הרי סוברים שאסור ללכת בדיר וסהר יותר מ-4 אמות גזירה אטו בקעה) לכן החמירו על עצמם - ולא ___ מ-4 אמות שתחתיהם.

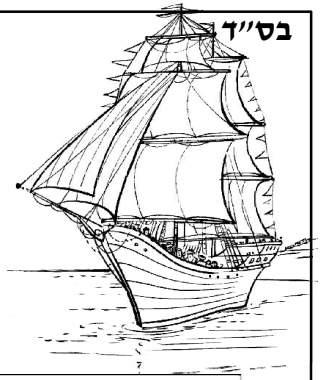

פַּעַם אַחַת לֹא נִכְנְסוּ לַנָּמָל עַד שֶׁחֲשֵׁכָה...

מה הספק שהיה להם?	ואז הדין יהיה:
האם הגענו לתחום 2000 אמה של העיר לפני _____	_____ מדוע?_____ _____
או שהגענו לתחום 2000 אמה של העיר אחרי ש_____ (וכבר נכנסה שבת)	_____ מדוע?_____ _____

מה ענה להם רבן גמליאל?_____

_____

באיזה נמל מדובר כאן?_____.

מדוע מדובר בנמל כזה דווקא? כי אם הנמל היה _____, רבן גמליאל לא היה צריך לומר שראה שנכנסו לתחום **לפני ש**_____ שהרי גם אם נכנסו לתחום העיר **אחרי שחשיכה** היה מותר להם לרדת וללכת בכל ה_____ - שהרי רבן גמליאל סובר (במשנה א') שאם "נתנוהו בדיר או בסהר" מותר ל_____ את כולה, ואם כך גם כאן כשהספינה נכנסה בשבת **לנמל מוקף במחיצות** היה מותר להם ללכת בכל הנמל כמו בדיר או סהר...

מי שיצא ברשות...

כתוב כמה דוגמאות למקרים בהם הותר לאדם לצאת מחוץ לתחום

ברשות בי"ד : _____.

המקרה:	פירוש:	מה הדין?
"מִי שֶׁיָּצָא בְּ_____ וְאָמְרוּ לוֹ: כְּבָר נַעֲשָׂה _____"	אדם שיצא מחוץ ל_____ ברשות בי"ד (לצורך מצווה או הצלת נפשות) ובאמצע הליכתו אמרו לו _____ ואינך צריך ל_____ יותר. (כלומר אין צורך בהליכתך כי המטרה שלשמה יצאת הושלמה)	_____ _____ מהמקום שנאמר לו... ("כבר נעשה מעשה")
"אִם הָיָה בְּתוֹךְ הַ_____"	אם אותן _____ אמה שניתנו לו לכל רוח (מהמקום שבו נעצר מללכת) מתחברות ל-2000 אמה הסמוכים ל_____. (שלא הספיק להתרחק הרבה מביתו)	"כאילו _____" כלומר: שיכול ללכת עד _____ **ויש לו תחום שבת כבתחילה.** (וכשיגיע לתחומו הקודם לא יוכל ללכת בתחום שניתן לו כשיצא ברשות ועצרוהו ממלכת אלא רק בתחומו הראשון...)

איזה **קולא אחרת** הקילו חכמים ליוצא ברשות?_____

_____

מדוע? (תוי"ט) _____

כך גם הקילו לאדם שיצא ב_____ ש"אם היה בתוך התחום - כאילו לא _____"

מִי שֶׁיָּשַׁב בַּדֶּרֶךְ...

אדם שהלך בדרך בערב שבת וישב כדי ל_____, ולא ידע

ש_____ - וקנה שביתתו שם והחשיך

ואח"כ **"עָמַד וְרָאָה – וַהֲרֵי הוּא _____ לָעִיר"** – שהוא

בתוך התחום של ה_____.

האם יכול להיכנס לעיר ויהיה לו תחום שבת של אנשי העיר?

	הדין:	מדוע?
לפי רבי מאיר	"_____" אלא _____ _____	"הואיל ולא _____ כוונתו לכך" (לשבות בתחום העיר) – אלא התכוון לשבות במקום שישב שם
לפי רבי יהודה	"_____" ויש לו את תחום שבת של כל אנשי ה_____.	כיון שמה שקנה שביתתו כאן זה רק מחמת טעות... אבל אילו היה יודע ש_____ היה קונה שביתה עם בני ה_____ ולכן מחשיבים אותו כאנשי ה_____ ויש לו תחום שבת כמותם.

איזה הוכחה מביא רבי יהודה לדבריו?_____

_____

מִי שֶׁיָּשַׁן בַּדֶּרֶךְ וְלֹא יָדַע שֶׁחֲשֵׁכָה...

מה הבעיה באדם שישן בכניסת השבת ונמצא מחוץ לעיר?

_____

לְמה דומה דינו של אותו אדם ישן? _____ - שאין להם דעת בעלים

(כלומר, לחפצי הפקר שאין להם בעלים שיגררו אחר תחום שבת שלהם)

האם לאותו אדם ישן יש תחום שבת של 2000 אמה:	הדין:	הסיבה: כי הוא סובר **שחפצי הפקר**:	הסיבה: **כך גם אדם ישן**:
לפי רבי יוחנן בן נורי	_____ _____	אפילו שאין להם _____ **דינם**: _____ _____ (לגבי הוצאתם ביו"ט)	שאין לו _____ בשעה שקונה שביתה **דינו כחפצי** _____ ויש לו _____ _____
לפי חכמים	_____ _____	כיון שאין להם דעת בעלים **דינם**: _____ קונים שביתה במקומן אלא הזוכה בהן _____ _____	כיון שאין לו _____ בשעה שקונה שביתה (מפני שישן) דינו כחפצי _____ שאינם קונים _____ ויש לו רק _____.

להלכה:	הלכה כ-	שהדין הוא:
בנכסי הפקר	_____.	_____ אלא _____ _____
ישן ולא ידע שחשיכה	_____. לא מהסיבה שהוא כמו חפצי הפקר (כי בזה הלכה כחכמים) אלא מטעם אחר: שכמו ש___ קונה, כך ישן _____ שביתה כי יש לו באמת דעת רק שכעת הוא ישן...	_____ _____

"שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו"

אדם שאין לו תחום שבת כיוון שלא קנה שביתה באותו מקום מבעוד יום

(או לפי חכמים כשישן בדרך ולא ידע שחשיכה, או במקרה שהוצא באונס מחוץ לתחום)

התורה נתנה לו _____ שיכול ללכת בהן. שנאמר:

"שְׁבוּ אִישׁ _____ אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" (שמות טז,כט)

ומדוש דווקא ד' אמות?

שכדי שיוכל לשכב שם צריך ___ אמות, כיון שגובה של אדם בינוני

הוא _____ ועוד _____ לפישוט _____.

נחלקו כאן חכמים, רבי אליעזר ורבי יהודה

איך מחשבים את 4 אמות שיש לכל אדם במקומו - "תַּחְתָּיו".

לפי חכמים:	**מה שהתירו לו 4 אמות, זה:** שיש לו __ אמות שלמות לכל _____ ויוצא שיש לו ביחד - ___ אמות מקצה לקצה שבהם יכול ללכת בשבת.
לפי רבי אליעזר:	**מה שהתירו לו 4 אמות, זה:** שיש לו רק __ אמות לכל _____ ויוצא שיש לו בסה"כ - ___ אמות **מקצה לקצה** שבהם יכול ללכת בשבת.
לפי רבי יהודה:	**מה שהתירו לו 4 אמות, זה:** שיש לו __ אמות שלמות לכל _____ (לכאורה כמו חכמים, אך...) אך רבי יהודה מודה שאחרי שברר לו _____ לצד אחד לא יכול ללכת ל_____ אמות שבצד השני (משא"כ לחכמים יש לו 4 אמות לכל הכיוונים וגם אם ילך 4 אמות לצד אחד יוכל ללכת גם 4 אמות לצד השני)

בס"ד

הָיוּ שְׁנַיִם

עירובין פרק ד' משנה ו'

מִקְצָת אַמּוֹתָיו שֶׁל זֶה בְּתוֹךְ אַמּוֹתָיו שֶׁל זֶה...

(או לדעת חכמים במשנה הקודמת - ששניהם היו ישנים בדרך ולא ידעו שחשיכה שאז יש לכל אחד מהם רק 4 אמות ללכת בהן בשבת, או במקרה שהוצאו שניהם באונס מחוץ לתחום ועומדים רחוקים זה מזה...)

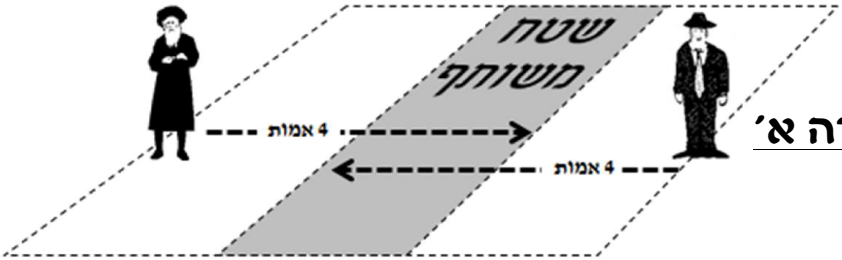

מקרה א'

מקרה ב'

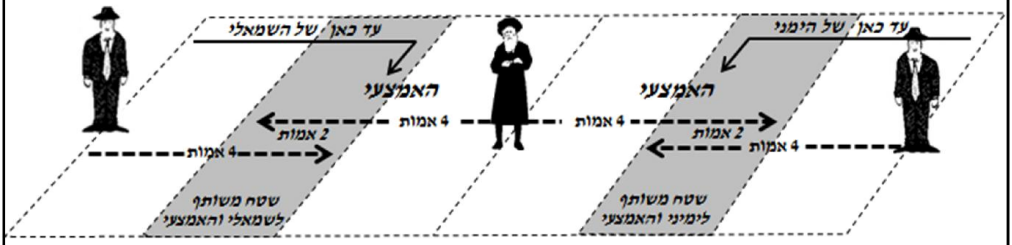

	המקרה:	הדין: מותר:	הדין: אסור:
מקרה א'	היו שניים מקצת _____ של זה בתוך _____ של זה.	_____ _____	_____ _____
מקרה ב'	היו _____ והאמצעי _____ ביניהם.	**לאמצעי:** _____ _____. **לחיצונים - א' וג':** _____ _____	**לחיצונים - א' וג':** _____ _____

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן

לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה...

נחלקו חכמים ורבי שמעון במקום אחר:

במקרה של שלש חצרות הפתוחות זו ל_____ [כלומר שיש פתחים בין החצרות]

ופתוחות ל_____ [כלומר שיש לכל חצר גם פתח ל_____, שאז לא

נחשבות חצר _____ אלא ___ חצרות, ולכן לא חייבים לעשות עירוב מחובר, אלא רק אם

רוצים יכולים לעשות עירוב.] **והחצרות החיצונות עשו עירוב עם הפנימית** (האמצעית) **אך**

לא עשו עירוב בין שני החצרות החיצונות.

לפי רבי שמעון:

החיצונות עם הפנימית :_____. מדוע?_____

הפנימית עם החיצונות :_____. מדוע?_____

החיצונות זו עם זו :_____. מדוע?_____

לפי חכמים:

כולן :_____. **מדוע?** שמא_____

מה שואל רבי שמעון את חכמים?

למה?

במשנתנו: כשיש ג' אנשים שהאמצעי מותר עם שניהם **והחיצונים אסורים זה עם זה**

אתם **מקילים** וסוברים ששניהם מותרים עם ה_____ והפנימי מותר עם _____

ואתם לא _____ שמא ישכחו ויוציאו החיצונים זה לזה...

ואילו בג' חצרות: אתם _____ וחוששים שמא ישכחו ויוציאו מחיצונה לחיצונה

ולכן אתם אוסרים את כולן זה עם זה!

מה עונים חכמים?

יש הבדל!

בג' חצרות: יש _____ אנשים בחצר, ולכן אנשי החצר האמצעית לא שמים לב

לטלטול האסור, שהרי הם חושבים שאחד מהחצר האמצעית מעביר את הכלים **ולא**

יזכירו להם שאסור לעשות זאת. **ולכן אסרו בג' חצרות את הטלטול לכולם!**

אבל במשנתנו: מדובר ב__ אנשים בודדים ואם יבוא האיש החיצוני להעביר חפץ

למקומו של החיצון האחר, האדם האמצעי ישים ליבו **לכך ו_____ לו שאסור לעשות**

זאת.

ולכן כאן התירו חכמים ששני החיצונים יהיו מותרים עם ה_____ והאמצעי יהיה

מותר עם _____.

מי שבא בדרך וחשכה לו והיה מפיר אילן או גדר:

מה המרחק שיש **בינו לבין האילן** (או הגדר) שמכיר?_____

מה המרחק שיש **בין האילן** (או הגדר) **לביתו**?_____

ורוצה לקנות שביתתו תחת האילן כדי שיהיה לו 2000 אמה מהאילן עד המקום שנמצא שם, ו-2000 אמה מצידו השני של האילן עד ל_____ - שזה ביחד _____ אמה.

אם אמרי:		הדין:	מדוע?
שביתתי תחתיו	אם יש תחת האילן **8** אמות או יותר	"לא אמר _____" כלומר: **תחת האילן:** ___ קנה שביתתו. **ובמקום שנמצא שם:** יש לו רק _____ בלבד.	כיון **שלא פירש** איזה _____ בחר לו תחת האילן, כי תחת האילן יש ___ אמות ולא מבורר באיזה צד מהן בחר לקנות שביתתו. **וגם** לא קנה _____ במקומו כיון **שעקר דעתו** מלשבות כאן ורצה לשבות תחת ה_____. **ואם כך יוצא** שלא קנה שביתה – לא תחת ה_____ וגם לא ב_____ - ויש לו רק _____ במקום עמידתו.
	אם יש תחתיו 7 אמות	**קנה** _____ **תחת האילן** ויש לו _____ אמה ממקומו עד ה_____ ומהאילן עד ל_____	כיון שיש תחת האילן ___ אמות חייב להיות שברר לעצמו _____ אחת לשביתתו (כיון שבכל אופן שנמדוד 4 אמות, האמה אמצעית נמצאת בתוכן)
שביתתי בעקרו (ליד גזע האילן)		**קנה** _____ **תחת האילן** ויש לו _____ אמה מ_____ עד האילן, ומה_____ עד ביתו יש לו עוד _____ אמה.	כי **פירש** באיזה 4 אמות _____ שביתתו.

מה התנאי שיכול לקנות שביתתו תחת האילן? שאם היה מזדרז היה יכול ל_____ לשם קודם ש_____ אלא שהוא עייף ורוצה לנוח במקומו....

אִם אֵינוֹ מַכִּיר אוֹ שֶׁאֵינוֹ בָּקִי בַּהֲלָכָה

וְאָמַר שְׁבִיתָתִי בִּמְקוֹמִי

הסבר: **"אִם אֵינוֹ מַכִּיר"** _____

"אוֹ שֶׁאֵינוֹ בָּקִי בַּהֲלָכָה" _____

"וְאָמַר שְׁבִיתָתִי בִּ_____" – במקום שאני נמצא בו.

מה הדין? _____

את תחום שבת של- 2000 אמה לכל רוח לומדים מהמגרשים שניתנו ללויים, שנאמר: (במדבר לה, ה) **"וּמַדַּדְתֶּם מִחוּץ לָעִיר אֶת פְּאַת קֵדְמָה אַלְפַּיִם בָּאַמָּה... זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים"**. ומשמעות הכתוב היא שצריך לתת ללויים מגרשים הכוללים גם את ה"פאות" – כלומר שמודדים להם 2000 אמה לכל רוח ומרבעים להם אותם כולל ה"פאות" – הקצוות שמחוץ לעיגול.

נחלקו כאן חכמים ורבי חנינא בן אנטיגנוס

האם ל- 2000 אמה של תחום שבת, יש אותו דין כמו במגרשי הערים או שלה שונה?

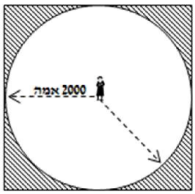

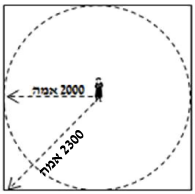

	איך מודדים את 2000 אמה של תחום שבת -לכל רוח?	מדוע?
לפי רבי חנינא בן אנטיגנוס:	_____ (ולא _____ כבערי הלוויים)	שהמילה "____ יִהְיֶה לָהֶם מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים" באה **למעט** שרק בערי הלויים נותנים להם גם _____ - זוויות ואילו לגבי תחום _____ לא נתנו חכמים גם את ה____ אלא רק 2000 אמה לכל רוח - _____.
לפי חכמים:	_____ (כמו בערי ה_____)	חכמים סוברים שמהמילה "____" לומדים – **שכזה** יהיה גם לגבי תחום _____ - שנותנים להם גם את ה_____ - זוויות .

מה הוסיפו חכמים במילים "כטבלא מרובעת"? _____

_____

הָעָנִי מְעָרֵב בְּרַגְלָיו

אחרי שראינו שאפשר לקנות שביתה במקום מסוים ע"י שעומד שם ברגליו מבלי להניח שם פת, נחלקו כאן רבי מאיר ורבי יהודה האם דין זה נאמר רק לעני (או אדם שהולך בדרך) שאין לו פת, או גם לגבי עשיר שיש לו פת?

	למי התירו חכמים לקנות שביתה ברגליו?	מדוע?
לפי רבי מאיר:	_____ (או להולך בדרך שאין לו פת שהוא כמו _____) **אבל לא ל_____.**	כי רבי מאיר סובר **שעיקר עירוב הוא ב_____** והקילו חכמים ל____ או ל_____ - **שאין להם פת** שיכולים לערב ב_____ אבל לעשיר בביתו – שיש לו פת לא התירו חכמים לערב ב_____ אלא רק ע"י _____.
לפי רבי יהודה:	_____	כי רבי יהודה סובר **שעיקר עירוב הוא ב_____** והקילו חכמים ל_____ שאינו יכול ללכת ב_____ שיכול לשלוח עירוב ע"י _____ (אבל באמת גם עשיר יכול לערב ב_____)

באיזה מקרה אין מחלוקת בין רבי מאיר לרבי יהודה?

במקרה **שלא מערב ברגליו** אלא "שבא בדרך והיה מכיר אילן או גדר"...

ואומר : "שביתתי במקום _____"

שבכזה מקרה שאינו מערב ברגליו אלא **מייחד מקום בפיו**

אינו קונה שביתה באותו מקום שאמר **אלא אם כן הוא** ____ **או** _____

אבל _____ צריך _____.

איזה עוד תנאי צריך כדי שיקנה "שביתה במקום פלוני"

_____

אבל אם אין כל כך _____

הדין: _____.

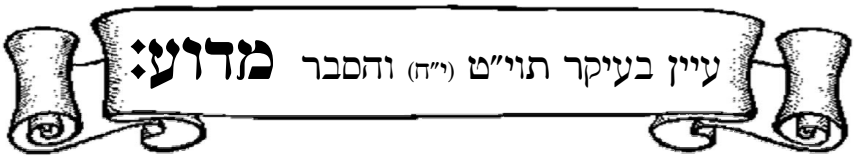

לפי רבי מאיר:	**עיקר עירוב הוא ב_____**	כיון שכשמביא _____ הוא מגלה בזה דעתו שרצונו ל_____ שם. אבל כשמערב **ברגליו** לא ניכר הדבר שמתכוון לשבות שם, והאנשים יאמרו **שהסיבה** שהוא נמצא במקום זה **היא**: אם הוא ת"ח: _____ _____ אם הוא עם הארץ: _____ _____.
לפי רבי יהודה:	**עיקר עירוב הוא ב_____**	כיון שכשהוא _____ בעצמו ומערב ב_____ - יש בזה יותר היכר שקנה שם _____ מאשר ששלח _____ ע"י שליח.

בס"ד

עירובין פרק ד' משנה י'

מִי שֶׁיָּצָא לֵילֵךְ בְּעִיר שֶׁמְּעָרְבִין בָּהּ...

כבר ראינו במשנה הקודמת שהאפשרות לומר "שביתתי במקום פלוני" ניתנה רק ל___ או לאדם המהלך בדרך (שנחשב גם הוא _____ כיון שאין לו אוכל מיותר),

אבל _____ שנמצא בביתו לא יכול לייחד מקום ב___ אלא לקנות שם שביתה רק ע"י הנחת _____.

כאן המשנה מדברת באדם שבני עירו שלחוהו להניח _____ בין עירם לעיר אחרת (שהמרחק ביניהם הוא _____ אמה) כדי שיוכלו ללכת אליה ב_____, ואותו אדם יצא מהעיר אך לבסוף החזירו _____ ולא הניח _____ כגון שאמר לו_____.

ולא ביטל דעתו מלקנות שם שביתתו (אלא היה בדעתו ללכת לשם מחר).

מה דין אותו אדם? ומה דין שאר בני העיר?

	דין אותו אדם:	מדוע?
לפי רבי יהודה	_____ _____	כיוון ש"החזיק בדרך" – כלומר: יצא לדרך כדי לקנות _____ לסוף 2000 אמה מעירו (ואפילו שחזר לביתו נשאר בדעתו לקנות שם שביתה) - הרי הוא כ___ שאומר "שביתתי ב_____ פלוני" – שקנה שם שביתתו.
לפי רבי מאיר	הרי זה "____ - ____" ויש לו **רק** 2000 אמה מביתו עד המקום שרצה להניח שם _____ **ולא יותר**!	**<u>כיון שלרבי מאיר יש ספק:</u> האם אותו אדם הוא כ___** כיון שיצא מביתו ו"החזיק בדרך", **או שהוא כ_____** כיון שחזר לביתו והיה יכול לערב ב___ ולא עירב. **<u>ומחמת ספק זה</u>**: הוא לא יכול ללכת מחוץ לעירו 2000 **<u>לצד אחר</u>** שמא נחשב **כ___** וקנה שביתתו בסוף 2000 אמה מעירו. (והתבטל תחומו שבצד האחר). וללכת **יותר** מ-2000 אמה עד לעיר האחרת **הוא גם ___ יכול** שמא הוא נחשב **כעשיר** **ולא קנה שביתתו שם** אלא נשאר בתחום עירו. לכן מחמת הספק **יכול ללכת רק בתוך ה-2000 אמה שבין עירו למקום שרצה לקנות שם שביתתו.**

<u>ושאר בני העיר</u>: _____ אלא _____

מדוע? כי לא _____ עבורם ו"לא _____ בדרך" כמוהו, והם נחשבים כ_____ שיש לו פת בבית **שלא יכול לומר** "שביתתי במקום _____".

בס"ד

עירובין פרק ד' משנה י"א

מי שיצא חוץ לתחום...

המקרה:	הדין:		מדוע?
מי שיצא חוץ לתחום	**לפי תנא קמא:**	**אפילו אם** (יצא) _____ **אחת** _____ **ויש לו רק** _____ **לכל צד.**	אפילו שיש לו 4 אמות שחלקן מובלעות בתוך ה_____, סובר ת"ק ש_____ (אלא רק ליוצא ברשות) ולכן יש לו רק __ אמות ולא יותר.
	לפי רבי אליעזר: (שסובר שה-4 אמות שקיבל הכוונה היא שיש לו ___ אמות לכל צד)	**אם יצא** _____ **הדין:** _____	כי כשיצא רק __ אמות יש לו מצידו השני עוד __ אמות **המובלעות** ב___ תחום העיר **ויכול לחזור לתוכה** כי ר"א סובר ש_____.
		אם יצא _____ **הדין:** _____	כיון שעומד באמה ה_____ מחוץ לתחום העיר ומותר לו ללכת רק ___ אמות לכל צד וגם אם יחזור 2 אמות לכיוון העיר תישאר לו אמה 1 מחוץ לעיר ולכן לא יכול ל_____ לתוכה.
מי שהחשיך חוץ לתחום (ואמר שרוצה לקנות שביתתו בתוך ה_____ אך הוא לא היה בתוך _____ אמה שמחוץ לאותה העיר)	**לפי תנא קמא:**	**אפילו אם** (מרוחק) _____ **אחת** (מהתחום) _____ **ויש לו רק** _____ **לכל צד.**	**במקומו** לא קנה _____ כיון שגילה דעתו שאינו רוצה לקנות שביתה במקומו אלא בתוך ה_____, וגם **בעיר** לא קנה _____ כיון שיש בינו לבין העיר יותר מ_____ אמה, לכן יש לו רק _____ שיכול ללכת בהם
	לפי רבי שמעון:	_____ _____	כי אלו שמודדים את 2000 אמה שמחוץ ל_____ לא מסמנים את סוף התחום בדיוק בסוף _____ אמה, אלא מכניסין ___ אמה לבפנים מפני האנשים שטועים ולא _____ היכן סוף התחום ואם כך יוצא שבאמת שבת בתוך תחום ה_____ וכיוון שהגיע מחוץ לעיר מקילים עליו ומתחשבים ב-15 אמות האלו.

כֵּיצַד מְעַבְּרִין אֶת הָעָרִים...

באלו אופנים כשבאים לציין ולמדוד 2000 אמה מחוץ לעיר "מעברין" - מרחיבים את גבולות העיר יותר מרוחבה האמיתי?

		פירוש:
בית	נכנס	כשהבתים שבגבול העיר אינם סמוכים זה לזה בקו ישר אלא יש בית ש_____ לעיר יותר מחבירו...
	יוצא	או שיש בית אחד שבולט ו_____ לחוץ יותר מחבירו...
פגום (מצד מזון)	נכנס	_____ הבולטים בחומת העיר, לפעמים הם בולטים ל_____ העיר
	יוצא	ולפעמים הם בולטים מ_____ לעיר.
גדודיות גבוהות 10 טפחים		קירות של _____ שחרבו והם גבוהים _____ טפחים שבולטים מן העיר ונמצאים בתוך ___ אמה ושיריים לעיר ($70\frac{2}{3}$)
גשרים שיש בהן בית דירה		____ שעוברים בהם בנ"א שיש להם _____ מלמעלה ודר בהם המוכס – שגובה _____ מהעוברים בו.
נפשות שיש בהן בית דירה		_____ שעושים על ה_____ שיש בו בית _____ (כגון לשומר בית ה_____) והם רחוקים ובולטים מן העיר...

מה עושים? **"מוציאין את ה_____"**

פירוש: _____

"ועושין אותה כמין טבלא _____"

פירוש: שעושים את התחומין _____ ולא _____

"כדי שיהיה נשכר את ה_____" - את הקצוות של תחום ה_____.

נוֹתְנִים קַרְפֵּף לָעִיר...

מה הפירוש "קרפף"?_____

מהו שטחו?_____.

באיזה מקרה נותנים לעיר "קרפף" – עוד רווח מחוץ לה, חוץ מ-2000 אמה של תחום שבת?

לפי רבי מאיר	כל הבא למדוד _____ מוסיף מחוץ לעיר עוד _____ _____ ומשם מתחיל למדוד _____. שנאמר לגבי ערי הלויים (במדבר ל"ה,ד) "**מִקִּיר הָעִיר וָ**_____ **אֶלֶף אַמָּה סָבִיב**" – ולומדים מהמילה "ו_____" שקודם צריך לתת לעיר _____ ואח"כ _____ משם והלאה 2000 אמה.	
לפי חכמים	**לעיר אחת**	_____ אלא _____.
	לשתי עיירות הסמוכות זו לזו	**אם יש ביניהם מרחק של שני קרפיפות ולא יותר:** הדין: _____ ושניהם נחשבות כ_____ אחת ומודדים 2000 אמה מסביב ל___ העיירות יחד. ומי שגר בעיר אחת מרוויח שיכול ללכת 2000 אמה מהעיר השניה. **אבל אם המרחק ביניהם הוא יותר מ**_____ הדין: _____.
	לשלושה כפרים המשולשים 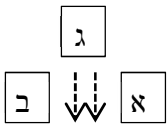	**פירוש:** אם יש ב' כפרים שברווח שביניהם עומד **מרחוק** עוד _____ שלישי ושלושתן ביחד נראים כצורת _____ **ואילו היו מכניסים את הכפר השלישי ביניהם** היה המרחק בינו לבינם _____ וכן המרחק **בפועל** בין כפר ג' - לכפר א' וב' הוא **לא יותר מ**_____, **נותנים להם "קרפף" ורואים את שלושת הכפרים כאילו הם** _____ ויכול ללכת ביניהם, ואת ה_____ אמה של תחום שבת מודד מהקצה של _____ הכפרים ביחד.

אֵין מוֹדְדִין אֶלָּא בְּחֶבֶל שֶׁל חֲמִשִּׁים אַמָּה...

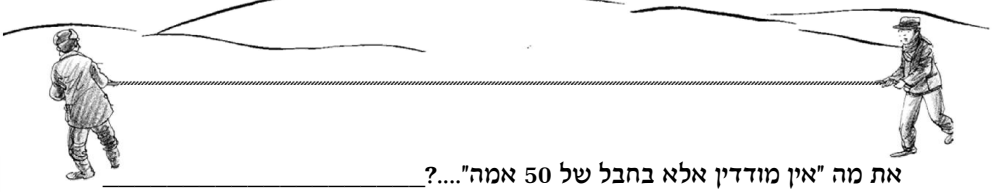

את מה "אין מודדין אלא בחבל של 50 אמה"....?_____

ממה החבל צריך להיות עשוי?_____ - שהוא חזק ולא נמתח.

מה אורכו?_____. לא פחות ולא _____.

מדוע "לא פחות"?_____

מדוע "לא יותר"?_____

_____

היכן יאחזו שני המודדים את החבל?_____

כיון שאם אחד יאחז החבל כנגד צווארו והשני יאחז את קצהו כנגד רגליו _____

_____

המקרה:		הדין:
היה מודד והגיע לגיא (עמק) **או לגדר** (חומת _____ שנפלה ונעשתה ___ גבוה ומשופע)	**אם אינו רחב 50 אמה מקצה לקצה:**	אין אומרים :_____ _____ אלא : _____ _____
	אם היה רחב יותר מ- 50 אמה כנגד העיר (ולא יכול למדוד כי הרי החבל הוא 50 אמה)	יבליע הגיא או הגדר במקום שהם נהיים צרים – **אפילו שלא כנגד ה**_____ ואח"כ _____. (כי צריך לכתחילה למדוד כ_____ העיר)

	המקרה:	הדין:
הגיע להר	**אם רחב עד 50 אמה מקצה לקצה, או שהוא רחב יותר מ- 50 אמה אך יכול להבליעו מן הצד שלא כנגד העיר <u>ולא יצטרך לצאת מחוץ לתחום לשם כך</u>:**	דינו כמו אם הגיע לגיא או ל_____ ש_____ (ובהר – עושה זאת ע"י הגבהת החבל עם מקל ארוך) **וזה דווקא** כשההר לא זקוף הרבה אלא _____ - שכשהולך בהר 5 אמות לא יגבה אלא רק ___ טפחים, **אבל** אם ההר זקוף הרבה - שבפחות מהילוך של 5 אמות הוא כבר יגבה ___ טפחים הדין: _____ _____ כי לא רצו חכמים להטריחו...
	אם ההר מפני שהוא רחב יותר מ-50 אמה ונעשה צר <u>רק מחוץ לתחום העיר</u> - ולא יכול למודדו בחבל של 50 אמה	בזו אמר רבי דוסתאי בר רבי ינאי משום רבי מאיר: "שָׁמַעְתִּי שֶׁ_____ בָּהָרִים" כלומר: רואים את ההר כאילו _____ מקצה לקצה והושחל חבל המדידה בתוכו **בקו ישר**, אך לא מודדים את אורך מעלה ההר ומדרונו. **ואיך מודדים זאת בפועל?** לוקחים חבל של _____ ועולים בהר, **המודד התחתון** מניח את החבל כנגד _____ **והמודד העליון** תופס החבל כנגד _____ וכך מודדים 4 אמות שוב ושוב עד שמודדים את אורך כל ה_____ כולו בקו ישר.

מדוע אסור להבליע ולחזור למידתו **אם יוצא מחוץ לתחום** בשביל זה?_____

_____.

מה לומדים מהמילה "**בזו** אמר רבי דוסתאי... שמקדרים בהרים"..... שדווקא לגבי _____ מקדרים בהרים ומודדים בקו ישר בלי למדוד את אורך ההר בפועל,

אבל במדידות <u>מן התורה</u>: כגון: 1)_____. 2)_____

אין "_____ **בהרים**" – אלא צריך למדוד את כל אורך ההרים, המדרונות והעליות <u>כיון שהן מדידות מדאורייתא</u>.

אֵין מוֹדְדִין אֶלָּא מִן הַמֻּמְחֶה

פירוש א':_____.

פירוש ב': "מומחה" הכוונה היא **מקום ישר** כמו שנאמר: "וּ_____ עַל כֶּתֶף יָם כִּנֶּרֶת" שפירושו הוא: ויגיע הגבול של א"י **בקו ישר** עד חוף ים כנרת... וכאן כוונת המשנה שלכתחילה צריך למדוד התחומין ב_____ ולא דרך ההרים והגאיות כדי שלא יהא צריך לקדר בהרים...

<u>הקדמה</u>: לכתחילה צריך למדוד את תחום שבת בשתי מדידות לכל רוח (בשתי קצוות אותו צד) משנתנו תדון מה יהיה הדין כשיש סתירה בין שתי המדידות שבאותו צד.

המקרה:	פירוש:	הדין:
ריבה למקום אחד ומיעט למקום אחר	_____ _____ _____	_____ _____ _____ כי כנראה כשמדד בקצה השני (שקיצר בו) לא _____ מספיק את החוט כפי שצריך לעשות.
ריבה לאחד ומיעט לאחר	_____ _____ _____ _____	_____ _____ ותולים את המדידה הקצרה בטעות של המודד השני...

מה עבד ושפחה כנענים **נאמנים לומר** אעפ"י שהם פסולים לעדות מן התורה?

_____

מה אנו רואים מכל המקרים והדינים הללו? **שחכמים** _____ **בדיני תחומין.**

"שֶׁלֹּא אָמְרוּ חֲכָמִים אֶת הַדָּבָר לְ_____ אֶלָּא לְ_____"

עיין בתוי"ט מדוע מקילים חכמים בענייני תחומין וכשיש סתירה בין שתי מדידות שאחת מהן ארוכה ואחת מהן קצרה הולכים אחרי המדידה הארוכה יותר – שהיא המקילה?_____.

עִיר שֶׁל יָחִיד וְנַעֲשֵׂית שֶׁל רַבִּים...

הקדמה:

כפי שראינו בהקדמה למסכת, כדי לטלטל **מהבתים** לתוך **החצר** צריך לעשות "עירובי _____".

וכדי שיהיה אפשר לטלטל **מהחצר למבוי** תיקנו חכמים לעשות "שיתופי _____" (ע"י השתתפות כל החצרות במזון והנחתו באחת החצרות או באחד הבתים)

על פי זה קיימת אפשרות שכל בני העיר ישתתפו יחד ב"שיתופי מבואות" ויוכלו לטלטל בכל ה_____ כולה (אם היא מתוקנת במחיצות כראוי)

אך חכמים הגבילו את האפשרות הזאת

מחשש **שמא תישכח תורת רשות הרבים** ויבואו לטלטל גם בעיר שיש לה דין של רה"ר גמורה ואינה מתוקנת במחיצות כראוי – שהטלטול בה אסור...

לכן חייבו חכמים ל_____ מקום שלא עירבו אותו יחד עם כל העיר (אלא בנפרד)

וכך יהיה **היכר** שכל ההיתר לטלטל בעיר זה רק מחמת שעשו _____ (שיתופי מבואות) וממילא יידעו שבמקום **שאין עירוב** או **שאינו מתוקן כראוי במחיצות** _____ לטלטל בשבת.

אמנם, כל זה **בעיר של רבים**, אבל **בעיר של** _____ - מערבין את כולה ואין צריך לשייר כלום.

משנתנו דנה מה הדין בעיר של יחיד שנעשתה של רבים או להיפך, האם מותר לדרה את כולה או שגם הכנסה מדרה צריך לשייר מקום ללא דירה עם כולם, כפי שראינו...

המקרה:	פירוש:	הדין:	מדוע?
עיר של **יחיד** ונעשית של **רבים**	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ ולא יבואו להתבלבל ולטלטל גם בעיר שהיא _____ גמורה.
עיר של **רבים** ונעשית של **יחיד**	_____ _____ _____ _____	_____ _____ אלא אם עשו בה _____ (השאירו מקום שלא עירבו אותו עם כל ה_____)	_____ _____ _____ _____ _____

מה לומדים מהמילה "**חוצה** לה"?... שלא צריך להשאיר מקום דווקא ב_____ העיר – אלא אפשר להשאיר גם מ_____ לעיר - בעיר הסמוכה - שלא תהיה מעורבת עם העיר הגדולה.

וכל זה כשלעיר יש שני פתחים אבל אם לעיר יש פתח _____ בלבד **אפילו שהיא עיר של רבים,** הדין: _____.

כי אין לה דין של רה"ר ולא יבואו לטעות ולטלטל ברה"ר גמורה.

כמה שיור צריך להשאיר כדי שיהיה היכר שהיא הטלטול הוא בגלל העירובין?

לפי רבי יהודה:	_____
לפי רבי שמעון:	_____
להלכה:	_____

מִי שֶׁהָיָה בַּמִּזְרָח וְאָמַר לִבְנוֹ עָרֵב לִי בַּמַּעֲרָב...

המקרה:	הדין:	
	לביתו	לערובו
אם יש הימנו ולביתו 2000 אמות ולערובו יותר מכאן	_____ מדוע? _____ _____ _____ _____ _____	_____ מדוע? _____ _____ _____ _____ _____
אם יש הימנו לעירוב 2000 אמה ולביתו יותר מכאן	_____ מדוע? _____ _____ _____ _____ _____	_____ מדוע? _____ _____ _____ _____ _____

הַנּוֹתֵן אֶת עֵרוּבוֹ בְּעִיבּוּרָהּ שֶׁל עִיר...

מה הפירוש "**בעיבורה של עיר**"? באחד מן ה_____ העומדים

בתוך _____ מן העיר. (כפי שראינו במשנה א', שבית הבולט מן העיר וכן מגדל שבחומה

או גשרים... נחשבים לחלק מן העיר ואת תחום שבת מודדים מהם...)

המקרה:	הדין:	מדוע?
הנותן את עירובו בעיבורה של עיר	**"לא _____ ולא כלום"** כלומר: לא גרם בזה לשנות את _____ שבת.	כי הניח את ה_____ בתוך מקום שביתתו - בתוך העיר – וגם בלי זה יש לו _____ אמה לכל רוח מחוץ לעיר
נתנו חוץ לתחום **(חוץ לעיבורה של העיר)** **אפילו אמה אחת**	**"מה ש_____** (בצד אחד) **הוא _____"** (בצד השני שכנגדו) *כלומר, המרחק שהוא מרוויח בצד העירובה, הוא מפסיד בצד ההפסון...*	כי כשהניח את העירוב מחוץ לתחום ה_____, מודדים את תחום שבת ממקום ה_____ שהניח....

עיין ברע"ב: כשהניח את עירובו מחוץ לעיר וצריך למדוד 2000 אמה ממקום הנחת העירוב, האם **שטח העיר עצמה** עולה לחשבון של 2000 אמה – של תחום העירוב, או שהעיר אינה עולה לחשבון ה-2000 אמה אלא נחשבת כולה כ-4 אמות בלבד וממשיכים למדוד את תחום ה-2000 אמה **מחוץ לעיר** והלאה?

אם כל העיר כלולה בתוך ה-2000 אמה של תחום העירוב, וה-2000 אמה מסתיימות רק <u>מחוץ לשטח העיר</u>: 	_____ _____
אבל אם <u>לא כל העיר</u> כלולה בתוך ה-2000 אמה של תחום העירוב אלא ה-2000 אמה מסתיימות <u>בתוך העיר או באמצעה</u>: 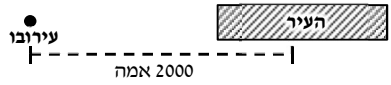 	_____ _____

אַנְשֵׁי עִיר גְּדוֹלָה מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר קְטַנָּה...

המקרה במשנתנו: עיר _____ הסמוכה לעיר _____

והעיר **הקטנה** מובלעת כולה בתוך תחום העיר ה_____

ואילו העיר **הגדולה** אינה מובלעת כולה בתוך תחום העיר ה_____.

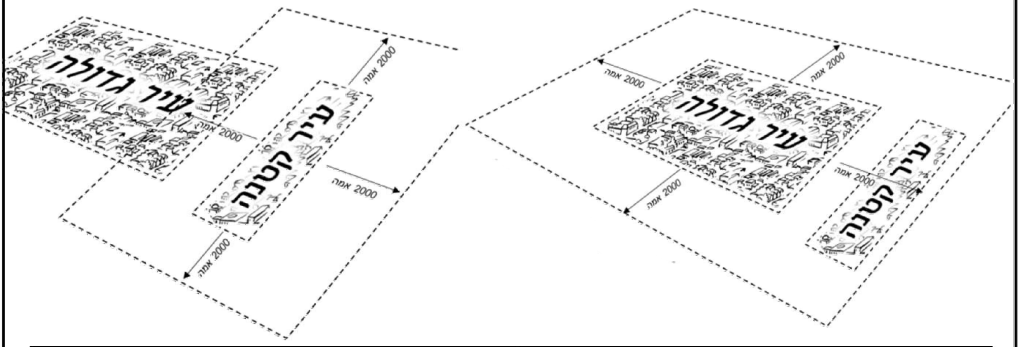

	מה דינם של אנשי העיר הגדולה והקטנה?	ולכן:
אנשי עיר **גדולה**	נחשבת להם **העיר הקטנה** כ_____ כיוון ש_____ _____ _____	הם יכולים ללכת ב_____ ואינה נכללת בחישוב המדידה אלא כולה כ___ אמות ואת תחום שבת ימשיכו למדוד מ-_____ (ומפחיתים מהמדידה ___ אמות שהעיר הקטנה נחשבת כ-4 אמות)
אנשי עיר **קטנה**	**אין** נחשבת להם **העיר הגדולה** כ_____ כיוון ש_____ _____ _____	הם יכולים ללכת בתוך ה_____ **רק עד** _____ **ולא יותר**.

פֵּיצַד?

השלם (מהרע"ב) מה חסר כאן בלשון המשנה:

"אנשי עיר גדולה מהלכין _____

ואין אנשי עיר קטנה מהלכין _____

במה דברים אמורים?

ב_____ [פירוש: שמודד מקצה העיר את התחום]

אבל הנותן _____ [כלומר: שרוצה לקנות שביתה בתוך העיר]

בין נתנו _____ עירובן בעיר _____

ובין נתנו _____ עירובן בעיר _____

הדין: מהלכין _____

ומודדים 2000 אמה מ_____ [ולא מהמקום שמונח שם העירוב]

מדוע?_____

מי חולק על תנא קמא? _____

ומה הוא סובר? שאנשי עיר גדולה \ קטנה **שהניחו** עירובן בעיר הסמוכה

יכולים ללכת רק _____ אמה **ממקום** ה_____. (ולא מקצה העיר)

מדוע?_____

(ורק מי ששובת בתוך העיר **בעצמו** נחשבת היא לו כ- 4 אמות)

לסיכום:

המניח עירובו בתוך עיר – האם כל העיר נחשבת כד' אמות ומונה 2000 אמה **מקצה העיר**, או שכיון שאינו גר בעיר ורק **נתן שם עירובו** אין כל העיר נחשבת כד' אמות ומונה 2000 אמה רק **ממקום העירוב** שהניח שם?

לתנא קמא:_____.

לרבי עקיבא:_____.

אמר להן רבי עקיבא...

רבי עקיבא רוצה להוכיח לחכמים שהמניח עירוב בתוך העיר

אינה נחשבת לו כ- 4 אמות:

ומביא ראיה: שכמו שהמניח עירובו בתוך _____ **לא נחשבת** לו כל המערה כ-4

אמות ולא מודד מקצה ה_____ אלא ממקום ה_____

כך גם המניח עירוב בתוך ה_____ לא תחשב לו העיר כ_____

אלא מודד ממקום ה_____

וזה מה ששואל רבי עקיבא את חכמים:

כמו שאתם מודים לי שהמניח עירובו **בתוך מערה**

דינו הוא: _____

כך גם תודו לי במניח עירובו בתוך ה_____ - שלא תחשב לו כ_____.

אמרו לו:

מה ענו לו חכמים?

מתי אנו מודים שהמניח עירובו בתוך מערה אין המערה נחשבת לו כ- 4 אמות

רק אם _____. (פירוש: שאינה _____ למגורים)

אבל אם הניח עירובו במערה שיש בה _____

הדין: באמת - _____

ולכן כך גם דינו של אדם המניח עירובו בתוך <u>עיר</u> אחרת

שאותה העיר נחשבת לו כ_____ ויכול להלך ב_____

ואת ה- 2000 אמה של תחום שבת ימדוד מ_____.

"מצאו "קל וחומר מעל גבה"...

פירוש:		מדוע?
המניח עירובו **בתוך** המערה	מרוויח יותר מהמניח עירוב **על גבי** ה_____.	כי המניח עירוב ב_____ המערה **שיש בה דיורין** נחשבת לו המערה כ_____ ויכול להלך: _____ ולמדוד תחומו: _____
מה שאין כן אם הניח עירובו **על גבי** מערה (והמקום אינו מוקף במחיצות וגם אינו ראוי לדיורין) מודד תחומו: _____.		

וכל זה רק לגבי **המניח** עירובו בתוך העיר / המערה

אך לגבי **המודד** 2000 אמה ממקום שביתתו - מודים חכמים שאם ה-2000 אמה נגמרו

בתוך העיר הסמוכה או בתוך מערה (אפילו שיש בה דיורין)

ש_____.

עירובי חצרות ושיתופי מבואות

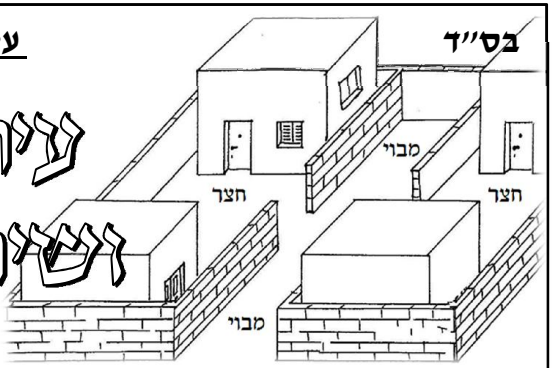

חצר שיש בה כמה בתים ומוקפת מחיצות כראוי

וכן **מבוי** שכמה חצרות פתוחות אליו והוא מוקף מחיצות כראוי

מהתורה

מותר לטלטל **מהחצר** לבתים וכן מהבתים ל_____ וכן מבית ל_____ שבאותה חצר

וכן **מהמבוי** לחצרות וכן להיפך - כיון שהם נחשבים לרשות ה_____.

תקנת חכמים

מכיוון שיכולים בני אדם לטעות ולדמות את החצר והמבוי כרשות של _____ (כי הרי גרים בה כמה בני אדם בכמה בתים ואינה רשות של אדם אחד בלבד...)

ויבואו לטלטל גם ברה"ר גמור כפי שמותר לטלטל בחצר ובמבוי (שנדמים בעיניהם כרה"ר).

לכן _____ ובית דינו תיקנו

שכל רשות היחיד החלוקה בדיוריה – כלומר רשות שיש בה כמה _____ המתגוררים **כל אחד ברשות נפרדת משלו**, _____ לטלטל מאחד לשני וכן מהבתים לחצר ולהיפך

עד שיערבו ביחד "עירוב _____" - ובמבוי יעשו "שיתופי _____"

שבזה יש היכר לכולם שזה רשות אחת – רשות היחיד

ולא יבואו לטעות ולטלטל גם ברשות ה_____.

עירובי חצרות ושיתופי מבואות – כיצד?

כל דיירי **החצר** מניחים פת מערב _____ בבית אחד בחצר - וע"י כך נחשבים לרשות אחת **שלא חלוקה בדיוריה** ויכולים לטלטל בין בית _____ לבית השני ומהבתים לחצר ולהיפך. וכן כל בני **המבוי** מניחים _____ באחד מן החצרות ובכך נהיים **הבתים – החצרות** - **והמבוי** כרשות אחת ויכולים לטלטל מזה לזה וכו'

ביטול רשות

שכח ולא עירב "עירוב חצרות" עם כל בני החצר – יש אפשרות להתיר הטילטול.

ומהי? ע"י שיבטל את רשותו (בשימוש בחצר) לבני החצר האחרים

או שבני החצר האחרים שעירבו יבטלו לו את רשותם

וכך תחשב החצר לרשות _____ ויוכלו לטלטל בכולה

(חוץ מביתו של המבטל שיהיה אסור להוציא מהבית לחצר וכן להיפך, כפי שנראה אי"ה בהמשך הפרק)

ביטול רשות אפשר לעשות גם ב_____ עצמה.

לאחר שאחד ביטל רשותו לאחר והוציא וטלטל בחצר מה שרצה (חוץ מבתוך ביתו) יכול הוא לבטל את רשותו לאותו אדם ואז יהיה מותר לו לטלטל להוציא מביתו לחצר וכן להיפך...

הַדָּר עִם הַנָּכְרִי בֶּחָצֵר...

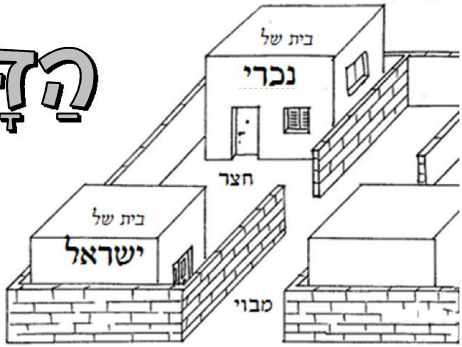

הקדמה: לכו"ע דירת עובד כוכבים **לא נחשבת ל**_____ (אלא כדיר בהמות) **ומעיקר הדין** דירתו של הנכרי לא היתה צריכה ל_____ את הטלטול לישראל הדר עימו.

אלא שרבנן גזרו

ש_____

כדי ש_____ - ולא ילמד מ_____.

ונחלקו תנא קמא ורבי אליעזר בן יעקב

האם רבנן גזרו זאת **גם** במקרה שהנכרי מתגורר עם **ישראל יחיד** באותה חצר

(שזה לא כ"כ מצוי כי רבנן אסרו להתייחד עם גוי מפני "שפיכות דמים" – שיכול להורגו)

או שגזרו זאת **רק** אם הנכרי גר באותה חצר עם _____ **דיירים ישראלים** ויותר...

	חכמים גזרו שדירת העכו"ם אוסרת את הטלטול לישראל הדר עימו -	מדוע?
לפי **תנא קמא**	**גם** _____ _____	_____ _____ _____ _____
לפי **ר"א בן יעקב**	**רק** _____ _____ **ולא כש**_____ _____	_____ _____ _____ _____

איך ע"י אציבת חכמים לא יבוא ישראל לדור בחצר אחת עם הנכרי ולא ילמד ממעשיו?

שחכמים שינו את דין ישראל המתגורר **עם הנכרי** מדין ישראל המתגורר **עם חבירו**

שכשכמה **ישראלים** גרים יחד ורוצים להתיר את הטלטול בחצר

יכולים לעשות _____ ואם שכחו, יכולים לעשות _____

אבל אם גוי גר עם ישראל גזרו חכמים

שלא מועיל: 1)_____. 2)_____.

אלא האפשרות היחידה להתיר טלטול כשהוא גר עם הנכרי

היא _____

והרי הנכרי לא יסכים להשכיר לו את _____

כיוון ש_____

(כי הנכרי לא מבין מדוע ה_____ שוכר ממנו רשותו ולא בא באמת לדור עימו, וגם

ששוכר זאת בסכום זעום של פחות משווה פרוטה ולכן זה נראה לנכרי כמעשה _____

ולכן לא מסכים לשתף פעולה עימו...)

ומתוך כך שהנכרי לא יסכים להשכיר לו רשותו _____

_____.

[בשכירות זו מהגוי יש ב' קולות: **א.** שאפשר לשכור אפילו בפחות משווה _____.

ב. אפשר לעשות את זה אפילו ב_____.]

מַעֲשֶׂה בְּצַדּוּקִי אֶחָד...

מיהו צדוקי?_____

משנתינו דנה מה דינו של הצדוקי לענין התרת הטלטול למתגוררים עימו –

האם דינו כ_____ או כ_____.

	צדוקי דינו כ-	הסיבה / ההוכחה
לפי **תנא קמא** (חסורי מחסרא)	_____	כיון שהוא _____ בסמכות חז"ל לכן דינו לענין דיני עירוב כ_____.
לפי **רבן גמליאל** (לפי איך שת"ק לומד בדברי רב"ג)	_____	וההוכחה לכך: שבמבוי של רב"ג היה גר _____ שביטל את _____ לבני החצר, **ואמר להם אביהם:** "מהרו והוציאו את כל ה_____ למבוי עד שלא יוצא **(הצדוקי)** ו_____ עליכם". ואם רואים שצדוקי **יכול לבטל רשותו** סימן שדינו כ_____, כי אם היה דינו **כנכרי** לא היה מועיל_____. (ומוכרח שהיה שם "**ביטול רשות**" ולא "**שכירות**" כי אם היה שם "שכירות", הרי **עשו קנין**, וגם אם יוצא חפציו אח"כ לא יכול לבטל את הקנין שכבר נעשה)
לפי **רבי יהודה** (בדברי רבן גמליאל)	_____	לרבי יהודה **אין הוכחה** ממעשה זה - שצדוקי דינו כ_____. אלא באמת דינו של צדוקי הוא כ_____ **שאוסר עליהם את הטלטול,** ומה שאבא של רב"ג אמר לבניו, סובר ר"י שהוא אמר **בלשון אחרת**: "מהרו ועשו _____ במבוי עד שלא יוצא **(היום)** ו_____ עליכם". כלומר: שאמר להם **שלפני שבת** יוציאו מה שצריכים, כיון שבשבת לא יוכלו להוציא מפני ש_____.
להלכה		ישראל המחלל שבת בפרהסיא **הרי הוא כ**_____ וא"א להתיר הטלטול עימו ע"י 1)_____. 2)_____ **אלא רק ע"י** _____ - כנכרי. **אבל אדם שלא מחלל שבת בפרהסיא** כמו הצדוקים שאינם מודים בתורת עירוב, **אין מועיל** לעשות מער"ש: _____ אבל יכול לבטל _____ (כישראל) **ואין צריך לשכור** ממנו רשותו.

אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵרֵב...

אחרי שראינו שכדי שיהיה מותר לטלטל בחצר שיש בה כמה דיורין צריך לערב קודם השבת "עירוב _____" – שאז החצר נחשבת לרשות _____.

משנתנו מביאה מקרה: _____

ואז הוא אוסר על כולם את הטלטול בחצר כיוון שהחצר לא נחשבת לרשות אחת...

מה עשה אותו אדם כדי שיהיה מותר לטלטל בחצר?_____

איזה רשות **לא ביטל** אותו אדם?_____

איזו עוד אפשרות יש להתיר טלטול בחצר גם אם הוא לא יבטל להם את רשותו?

_____.

מה דין הטלטול מבחינת של המבטל לחצר המשותפת?

המקרה:		טלטל מביתו לחצר	מדוע?	טלטל מביתם לחצר
ביטל להם רשותו (את רשותו בחצר, ולא ביטל להם את רשות ביתו)	**לו**	_____.	כי **לא ביטל** את רשות _____ **אלא רק** את רשות _____ ולכן **ביתו** זה רשות אחת **והחצר** היא רשות אחרת ולא יכולים לטלטל מביתו ל_____ **כי הם שתי רשויות נפרדות**.	_____. כיוון שנחשב כ_____ שלהם ולכן יכול לטלטל בכל חצרם.
	להם	_____.		_____. כי ביתם והחצר נחשבים ל_____ אחת.

המקרה:		מביתו לחצר לטלטל	מביתם לחצר לטלטל
נתנו לו רשותן (אנשי החצר ביטלו את רשותם בחצר לאותו אדם ששכח לערב, אך לא ביטלו לו את רשות ביתם)	**לו**	_____. שהכל נחשב כרשותו כיוון ש_____ לו רשותן בחצר.	_____. כי לא ביטלו לו את רשות **ביתם**.
	להם	_____.	_____.
		מדוע? **מביתם** לחצר אסור כי _____. ואפילו **מביתו** לחצר אסור כי _____ (משא"כ יחיד נחשב אורח של _____)	

הָיוּ שְׁנַיִם אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה...

פירוש: חצר שיש בה **שני דיירים** ש_____

ושאר בני החצר שעירבו _____

מה דינם של שנים אלו?_____.

מדוע? כיוון **שהחצר** היא של _____ והרי לא ערבו ביניהם, וא"כ כל בית שייך לבעליו וכבר ראינו שאסור להוציא מרשות **המיוחדת רק לו** (ביתו) **לרשות המיוחדת לשניהם** (החצר) כי נחשבות לשתי רשויות נפרדות (ואסור לטלטל בהם כתקנת שלמה ובית דינו).

מה הדין אם אחד מהם יבטל את רשות חצרו לחברו, האם החבר השני יוכל לטלטל מביתו לחצר?

_____. **מדוע?**_____

_____.

לכן אם בני חצר **שמקצתן עירבו** "עירובי חצרות" **ומקצתן לא עירבו**, מי יבטל רשותו למי? _____ **יבטלו רשותם ל**_____

כי אם _____ יבטלו רשותם ל_____ יאסרו זה על זה כפי שראינו.

מֵאֵימָתַי נוֹתְנִין רְשׁוּת...

הסבר את השאלה: _____

מאימתי נותנין רשות?		מדוע?
לפי **בית שמאי**	(רק) _____	_____ _____ _____ (וזה כמקח וממכר האסור בשבת שמא יכתוב שטר...)
לפי **בית הלל**	(גם) _____	_____ _____ _____ _____

איזה דין אומרים לגבי כל איסורי שבת אבל לגבי **המבטל רשותו בשבת** לא אומרים זאת? _____

שבכל איסורי שבת, מה שהיה אסור בכניסת _____ **אסור בכל ה_____ כולה,**

אבל בביטול רשות – גם אם בכניסת שבת היה **אסור** לטלטל ב_____ כיון שאחד לא עירב עירוב חצרות, אם אח"כ _____ להם רשותו (בשבת עצמה) - יהיה _____ לטלטל בחצר **<u>ואין אומרים</u>** שמה שהיה אסור ב_____ השבת יהיה אסור בכל ה_____.

הסבר את המקרה: _____

_____

	הדין:		הסיבה:
לפי **רבי מאיר**	הוציא **במזיד**	_____ _____	כי כשהוציא **במזיד** והשתמש ברשות שביטל, **התכוון** בכך לזכות שוב ב_____ ולכן אוסר עליהם את הטילטול בחצר כי עכשיו אין החצר נחשבת לרשות _____.
	הוציא **בשוגג**	_____ _____	אעפ"י שכשהוציא ב_____ **לא התכוון** לזכות שוב ב_____, גזרו חכמים "**שוגג אטו** _____" ואסרו את הטלטול בחצר אפילו שהוציא **ב**_____ (כי חששו שמא יבואו להתיר טלטול גם כשיוציא **במזיד**)
לפי **רבי יהודה**	הוציא **במזיד**	_____ _____	כי רק כשהוציא **במזיד, התכוון** בכך לזכות שוב ב_____, **אבל** אם הוציא ב_____ **לא היתה כוונתו** לזכות ב_____ החצר שביטל [ור"י סובר **שאין גוזרים** "שוגג אטו _____"]
	הוציא **בשוגג**	_____ _____	

עיין בתוי"ט:

באיזה מקרה אם המבטל רשותו וחצר והוציא לרשות שביטל

יאסור את הטלטול על שאר בני החצר כיון שחצר בו מבטל רשותו?

רק במקרה ש_____

והוא חזר והוציא **לפניהם**.

אבל אם הם _____ **לפני שהוא הוציא,**

שוב אינו יכול ל_____ עליהם את הטלטול בחצר

גם אם יוציא לרשות שביטל..

איך זה מוכח ממשנה ב'?

שרבן גמליאל אמר: שבמבוי שלהם היה צדוקי שביטל להם רשותו

ואביהם אמר להם:

"מהרו ו_____ את כל _____ למבוי, **עד שלא יוציא ו_____ עליכם**"

כלומר: שאמר להם שאם **יקדימו** ויוציאו לפני ש_____

לא יוכל שוב ל_____ עליהם את הטלטול בחצר.

ומצה יואים

שמה שראינו שהמוציא אוסר עליהם את הטילטול **זה רק אם לא** _____

אבל אם כבר הוציאו לחצר **לפניו**, הוא לא יכול יותר לאסור עליהם את הטלטול

גם אם יוציא לאחריהם...

בַּעַל הַבַּיִת שֶׁהָיָה שֻׁתָּף לִשְׁכֵנָיו...

באיזה עירוב מדובר כאן במשנה? "_____" (שגם "שיתוף" נקרא "עירוב")

שרבנן אסרו לטלטל מהחצרות **למבוי** והתירו רק ע"י "שיתוף _____" – שכל החצרות משתתפות ב_____ ומניחים אותו באחת ה_____.

איפה חידוש יש ב"שיתוף" המדובר במשנתנו? שלא השתתפו ביין זה עם זה לצורך "שיתופי _____" אלא לצורך שותפות של מסחר.

מה הנידון במשנתנו? האם מועיל "שיתוף" זה עבור "_____" ויוכלו על ידו לטלטל מ_____ למבוי, או שצריך "שיתוף" מיוחד לצורך שיתופי מבואות?

[הסבר המחלוקת בין רבנן לרבי שמעון ע"פ פירוש ב' בגמ' עא: "ורב יוסף אמר"]

	הדין:		מדוע?
לפי חכמים	**לזה** (לשכן אחד) **ביין** **ולזה** (לשכן שני) **ביין** *בכלי אחד*	_____ _____	כי יין עם _____ **מתחברים ומצטרפים** זה עם _____ ולכן הם נחשבים **לשיתוף אחד** ולא צריך _____
	לזה ביין **ולזה בשמן** *אפילו בכלי אחד*	_____ _____	כי יין ו_____ **אינם** _____ יחד ולכן גם אם נתנום בכלי _____ אין זה מחברם להיות כאחד לענין "_____ מבואות" (וזה כמו שנתנם בב' כלים) ולכן צריך לערב _____ אחר.
לפי רבי שמעון	בין אם עירב **לזה ביין ולזה ביין** בין אם עירב **לזה ביין ולזה בשמן** *בכלי אחד*	_____ _____	כיון שהם **בכלי** _____ נחשבים כדבר _____ וזה נחשב עירוב המשותף לכולם **ולא צריך** לעשות _____

אבל לכו"ע: אם זה מונח ב____ כלים – אפילו ששניהם יין – אינו עירוב.

"עירובי חצרות" ו"שיתופי מבואות"

		מגיע?
	במה אפשר לערב "**עירובי חצרות**" ובמה אפשר לערב "**שיתופי מבואות**"?	
עירובי חצרות	_____	כי "עירוב חצרות" מטרתו היא לערב את כל ה_____ של בני החצר שיהיו נחשב **שדרים במקום אחד - בדירה** שמונח שם ה_____, ומקום **דירתו של האדם** נקבע ע"י ה____ שהיא עיקר מזונו - ולכן עירובי **חצרות** צריך דווקא לערב ב____.
שיתופי מבואות	_____	כי "שיתופי מבואות" מטרתו היא לשתף את רשות **ה**_____ שבמבוי (ולא את הבתים) והחצרות עצמן אינן מיועדות **לדירה** לכן אפשר לערב **גם** ב____ **ולא רק** ב____.

		מגיע?
	האם "**שיתופי מבואות**" מועיל גם עבור "**עירובי חצרות**" או שצריך לעשות את שניהם?	
אם שיתף "שיתופי מבואות" **בפת**	_____ _____	_____ _____
אם שיתף "שיתופי מבואות" **ביין**	_____ _____	_____ _____ _____ _____ _____

חָמֵשׁ חֲבוּרוֹת שֶׁשָּׁבְתוּ בְּטַרְקְלִין אֶחָד...

הסבר את המקרה: _____.

מהם ג' התנאים שצריך - כדי להחשיב אותם לנפרדים לה אלה?

1) שלכל חמש החבורות יש _____ מהטרקלין לחצר.

2) שחוץ מהדיירים בטרקלין יש עוד דיירים הדרים ב_____.

מה הנידון במשנתנו?

האם חמש החבורות שבבית **אחד** נחשבים **כבית** _____

ואם כן מספיק שיעשו רק עירוב _____ עבור כל הדיירים שבטרקלין,

או שחמש החבורות שבבית אחד נחשבים כ_____

וכל אחד מהם צריך ל_____ - עם שאר בני החצר.

באילה מקרה לכו"ע הם נחשבים כחמש בתים נפרדים וכל חבורה צריכה לערב

בנפרד עם שאר בני החצר?_____ (שהם כחדרים נפרדים וכעליות)

באילה מקרה נחלקים בית שמאי ובית הלל?

_____ (אבל הם יותר מי' טפחים)

	הדין:	מדוע?
לפי בית שמאי	_____	_____ _____ _____ _____
לפי בית הלל	_____	_____ _____ _____ _____

הָאַחִין הַשֻּׁתָּפִין שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין עַל שֻׁלְחַן אֲבִיהֶם...

"**האחין**" שלוקחים מזונותיהם משולחן אביהם והולכים ל_____ (שבאותה חצר) כדי **לאכלם** שם וגם **ישנים** ב_____.

או "**השותפין**" שעושים מלאכה אצל בעה"ב אחד ולוקחים מזונותיהם מהבעה"ב ואוכלים ב_____.

מה דינם לגבי עירוב?_____

מדוע?_____

מה הדין אם **שכח** אחד מהם לערב עירובו עם שאר בני החצר?_____

אֵימָתַי...

אומרת המשנה: באיזה מקרה אומרים שהאחים השותפים צריכים **כל אחד ואחד מהם** להשתתף בפנ"ע ב"עירוב חצרות" - כי נחשבים כדרים בבתים נפרדים?

רק - <u>א.</u> בזמן שיש _____ נוספים בחצר **<u>ב.</u>** שאת העירוב מניחים באחד מהבתים של שאר בני ה_____ (ולא בבית אביהם)

אבל אם כל בני החצר באים ומניחים את עירובן בבית _____,

או שחוץ מהאחים ואביהם **אין עוד דיירים ב**_____

אינם צריכים ל_____ עירובי חצרות.

<u>וההסבר בגד:</u>

שהרי **<u>מצד אחד</u>** אפשר לדון את האחים והשותפים –

לדיירים נפרדים החייבים להשתתף כל אחד ואחד מהם בעירוב, כיון

שהם חלוקים מאביהם / מהבעה"ב שלהם ב-2 דברים:

1) במקום האכילה: _____. 2) בלינה: _____.

אך **<u>מצד שני</u>** אפשר לדון את כל האחים והשותפים

– **כדייר אחד** עם אביהם או עם הבעה"ב שלהם - כיון **שהמזון שלהם** נלקח **מ"שולחן אחד"** – מבית אביהם / מבית הבעה"ב שלהם... ולכן לפי צד זה **יחשבו כדייר אחד**.

<u>אומרת המשנה</u>: אתי דנים אותם כך ואתי דנים אותם כך?

	כגון ש:	**אז דנים אותם כ-** (כמה דיירים \ דייר יחיד)
אם ממילא חייבים לערב עירובי חצרות באותה חצר	**שיש עוד _____ בחצר חוץ מהם** (אשר מצריכים את כולם לערב עירוב חצרות) **<u>וגם</u>: שאת העירוב של כל בני החצר מניחים באחד הבתים של שאר בני ה_____** (ולא בבית אביהם [או הבעה"ב שלהם])	_____ כמו צד א' שראינו. שהרי **חלוקים מאביהם / מהבעה"ב שלהם** גם במקום ה_____ וגם במקום ה_____.
אך אם יש אפשרות שהם לא יהיו חייבים לערב עירובי חצרות	1) **<u>שאין</u> עוד _____ בחצר חוץ מהם** (שאז אין מי שמצריך אותם לערב עירוב חצרות שהרי אינה חצר המשותפת לכמה דיירים...) 2) **או** (אפילו שיש עוד דיורין בחצר, אבל...) **את העירוב של כולם מניחים בבית _____.** (שאז הבית שהונח בו העירוב _____ מלהשתתף בפת)	_____ כמו צד ב' שראינו. **שהרי את המזון לוקחים מ"_____ אחד" - מבית אביהם**... ולכן יחשבו עימו כדייר אחד **<u>ולא יצטרכו לערב כלל</u>** (אפילו שאוכלים ולנים בביתם ולא בביתו).

חָמֵשׁ חֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וּפְתוּחוֹת לַמָּבוּי...

לפי הגירסא במשנה

חצר א'	חצר ב'	חצר ג'	חצר ד'	חצר ה'

מבוי

לפי הגירסא בגמ'

חצר א'	חצר ב'	חצר ג'	חצר ד'	חצר ה'

מבוי

מהי הגירסא שכתובה **במשנה** : "_____".

מהי הגירסא שכתובה **בגמ'** : "_____".

מדוע? כיון שכדי להתיר טלטול מהחצרות למבוי צריך :

א. שהמבוי יהיה מתוקן ע"י לחי או _____.

ב. לאחר שהמבוי מתוקן כראוי ע"י מחיצות צריך לעשות "שיתופי _____" ע"י הנחת פת או ____ באחת מן החצרות.

והדין הוא: שאפשר לתקן – להכשיר מבוי ע"י לחי או קורה **רק אם** יש לפחות שתי _____ הפתוחות למבוי, ובכל חצר יש לפחות ____ בתים.

ואם כאן המקרה הוא "חמש חצרות הפתוחות <u>זו לזו</u>" – יחשבו כולן כחצר _____ הפתוחה למבוי ולא יוכלו לתקן את המבוי ע"י לחי או קורה ושיתופי מבואות....

לכן א"א לומר שהן "פתוחות זו ל_____" אלא "חמש _____ הפתוחות ל_____" שאז ניתרים ע"י מחיצות כראוי ושיתופי מבואות.

המקרה:	מה דין הטלטול		מדוע?
	בחצרות	במבוי	
עֵרְבוּ בַחֲצֵרוֹת (עשו עירובי _____) **וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ בַמָּבוֹי** (ולא עשו שיתוף _____)	_____	_____	_____ _____ _____ _____
וְאִם (לאחר שעשו עירובי _____) **נִשְׁתַּתְּפוּ** (גם) **בַמָּבוֹי**	_____	_____	_____ _____ _____
ערבו בחצרות ונשתתפו במבוי **אִם שָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי _____ וְלֹא עֵרֵב** "עירובי _____" **(אך השתתף ב-** "_____")	_____	_____	כי כל הסיבה ש"**שיתופי מבואות**" (ביין) לא מועיל עבור "_____ _____" זה **רק כדי** שלא תשתכח _____ **אבל כאן**, כיון שרוב בני החצר עירבו **(בפת)** ורק אחד מהם _____ ולא עירב – "**לא תשתכח תורת** _____ **מן התינוקות**" (כי התינוקות רואים את הפת שעירבו רוב בני החצר) ולכן, **כאן** שיתוף המבואות (שכולם השתתפו בו) יועיל גם עבור "_____ _____" **ויוכלו לטלטל בשניהם.**
אִם שָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי _____ וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף "בשיתופי _____" **(אך עירב** "_____ _____")	_____	_____	_____ _____ _____ _____

שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ...

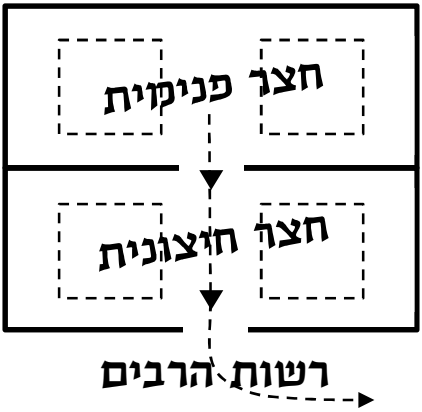

הקדמה - מושגים:

חצר **פנימית** - _____

חצר **חיצונה** - _____

האם לפנימית יש "**דריסת רגל**" על החיצונה?_____

האם לחיצונה יש "**דריסת רגל**" על הפנימית?_____

הסבר: "דריסת רגל" **המותרת** במקומה: _____

_____

"דריסת רגל" **האסורה** במקומה: _____

_____

מה הפירוש "**שלא** במקומה": _____

בס"ד	מקרה א' עֵרֻבָה הַפְּנִימִית וְלֹא עֵרֻבָה הַ_____. מה דין		מקרה ב' עֵרֻבָה הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרֻבָה הַ_____. מה דין		מקרה ג' עֵרֻבָה זוֹ לְעַצְמָהּ וְזוֹ _____. מה דין	
	הפנימית	החיצונה	הפנימית	החיצונה	הפנימית	החיצונה
לפי תנא קמא רגל **האסורה** במקומה **אוסרת** במקום אחר	_____. מדוע? _____	_____. מדוע? _____	_____. מדוע? _____	_____. מדוע? _____	_____ בפני עצמה. מדוע? _____	_____ בפני עצמה. מדוע? _____
לפי רבי עקיבא גם רגל **המותרת** במקומה **אוסרת** במקום אחר	_____.	_____.	_____.	_____.	_____.	_____. מדוע? _____
לפי חכמים אין מושג של "דריסת רגל"	_____.	_____.	_____.	_____. מדוע? _____	_____.	_____. מדוע? _____

אבל אם שתי החצרות – הפנימית והחיצונית, עשו עירוב <u>משותף לשניהם</u>, לכו"ע _____.

שְׁכַת אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה

גם משנתינו מדברת בשתי חצרות - זו לפנים מזו,

והתנא שבמשנתנו נוקט כשיטת _____

שסובר ש"דריסת רגל" ***האסורה*** **ב**_____ (שלא עירבו בחצרם ולכן **אסורים** לטלטל בחצרם)

אוסרת במקום אחר (אוסרת גם על החצר ה_____ אע"פ שלא דרים בה אלא רק עוברים דרכה)

אך "דריסת רגל" ***המותרת*** **ב**_____ (שעירבו בחצרם עירוב חצרות ולכן מותרים לטלטל בחצרם)

אינה _____ **במקום אחר** (לא אוסרת "דריסת הרגל" שלהם על חצר החיצונה שהרי הם לא דרים בה ממש)

מקרים א-ב: עירבה כל חצר בפני עצמה	**וזה כמו המקרה שראינו במשנה הקודמת ש-**	מה דין החצר	
		הפנימית	**החיצונה**
שכח אחד **מן החיצונה** ולא ערב (והפנימית עירבה כראוי)	שהפנימית _____ והחיצונה _____	_____. **מדוע?**_____ _____ _____	_____. **מדוע?**_____ _____ _____
שכח אחד **מן הפנימית** ולא ערב (והחיצונה עירבה כראוי)	שהפנימית _____ וגם החיצונה _____	_____. **מדוע?**_____ _____ _____	_____. **מדוע?**_____ _____ _____ _____

מקרה ג':

במקרה השלישי מדובר ששתי החצרות עירבו עירוב חצרות **ביחד** והניחו את העירוב המשותף בחצר החיצונה (שהיא משמשת לשניהם כאחד), ואחד מבני החצר ה_____ או ה_____ **שכח ולא** _____. מה דין החצרות?

נתן עירובן במקום אחד...		מה דין החצר	
		הפנימית	**החיצונה**
המקרה של המשנה: הניחו העירוב בחצר **החיצונה** [במקום אחד]	**שכח אחד מהחיצונה**	מדוע?_____ _____ _____	מדוע?_____ _____ _____
	שכח אחד מהפנימית	מדוע?_____ _____ _____	מדוע?_____ _____ _____
המקרה של הרע"ב: הניחו העירוב בחצר **הפנימית**	**שכח אחד מהחיצונה**	מדוע?_____ _____ _____	מדוע?_____ _____ _____
	שכח אחד מהפנימית	מדוע?_____ _____ _____	מדוע?_____ _____ _____

מקרה ד': "אם היו של יחידים" - כלומר שבכל חצר גר אדם _____.

ואם כן הפנימית היא רשלה ה_____ - שאינה אוסרת שלא ה_____.

מה הדין? _____. מדוע? כי כל יחיד בחצירו אינו צריך לערב בחצירו

שתי חצרות הסמוכות זו לזו

כללי המושגים והדינים שבמשניות הבאות:

הסבר את הדינים:

"מְעָרְבִין **שְׁנַיִם**"_____

"מְעָרְבִין **אֶחָד**"_____

כשהכותל שביניהם	הסבר:	הדין:	מדוע?
סתום	כשהמחיצה שביניהם סתומה	**מערבין**_____ **ואין מערבין** _____	_____ _____ _____
פרוץ	כשהמחיצה שביניהם פרוצה יותר מ-10 אמות (רוחב)	**מערבין**_____ **ואין מערבין** _____	_____ _____ _____
פתוח	שיש פתח (נוח לשימוש) בין החצירות	**רצו מערבין** _____ **רצו מערבין** _____	_____ _____ _____

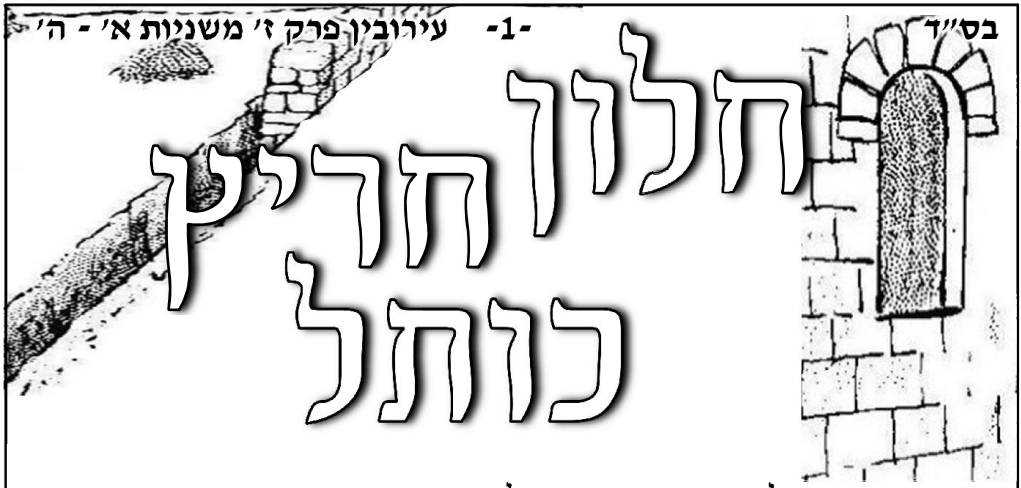

במשניות שלפנינו נראה סוגים של מחיצות ופתחים בין שתי חצרות שיקבעו מה דינם ובאיזה אופן יכולות לערב.

	המקרה:	✓ / ✗ האם יכולים לערב בנפרד (2 עירובין)	לערב ביחד (עירוב 1)	מדוע?
חלון שבין שתי חצרות	אם גודלו __ על __ טפחים ונמצא (חלקו) בתוך __טפחים	___	___	_____ _____
	גודלו **פחות** מ- __ על __ טפחים	___	___	_____
	נמצא **למעלה** מ- __טפחים	___	___	_____

אך בב' בתים (עם תקרה) שיש ביניהם חלון, אפילו שהחלון גבוה יותר מ- 10 טפחים, יוכלו לערב גם ערוב _____ כיון ש_____ _____.

	המקרה:	✓ / ✗ האם יכולים לערב בנפרד (2 עירובין)	לערב ביחד (עירוב 1)	מדוע?
כותל שבין שתי חצרות (בגובה 10 טפחים)	כותל **שלם** ללא פתח או פירצה	___	___	_____ _____
	נפרץ הכותל **עד** ___ אמות (ונשאר משהו מן הצדדים)	___	___	_____
	נפרץ הכותל **יותר** מ- ___ אמות	___	___	_____
חריץ שבין שתי חצרות (עמוק 10 טפחים, על כל רוחב שתי החצרות)	רחב ___ טפחים	___	___	_____
	רחב **פחות** מ- ___ טפחים	___	___	_____
	רחב 4 טפחים ומילאו אותו **בקש** או **בתבן**	___	___	_____
	מילאו אותו **בעפר** או **בצרורות**	___	___	_____
	נתן עליו נסר (כעין גשר) **רחב** ___ **טפחים** (וכן בין שתי גזוזטראות)	___	___	_____
	נתן עליו נסר רחב **פחות** מ-___טפחים	___	___	_____
מַתְבֵּן (גדיש של תבן) המונח בין שתי חצרות (על כל רוחב שתי החצרות)	גבוה ___ טפחים	___	___	_____. (והחידוש: שמותר להאכיל את הבהמות מה_____ ולא חוששים שיתמעט בשבת)
	נתמעט התבן מגובה ___ טפחים (לפניהשבת) **לכל אורך החצר** או ברוחב **של** ___ **אמות ומעלה**	___	___	_____.
	נתמעט התבן ברוחב של **פחות** מ___ אמות	___	___	כי אז נחשב ל"פתח" ויכולים להחליט אם לערב ___ עירובין או עירוב ___.

בס"ד

עירובין פרק ז' משנה ו'

כֵּיצַד מְשִׁתַּתְּפִין בַּמָּבוֹי?

כבר ראינו שכדי לעשות "שיתופי מבואות" צריך להניח אוכל המשותף שנגבה מכל בני המבוי באחת מן החצרות... איזה דרך נוספת מביאה כאן המשנה לעשות "שיתופי מבואות"? _____

איך מזכה את העירוב לכל בני המבוי?

מניח את ה_____ (שבה היין) ואומר: "_____"

ומזכה להן את העירוב

או ע"י_____, או ע"י_____, או ע"י_____,

מדוע יכול לזכות **על ידם דווקא**?_____

מה הם צריכים לעשות כשהם מזכים עבור כל בני המבוי?_____

מדוע?_____.

אבל אינו מזכה

לא ע"י_____, ולא ע"י_____.

מדוע?_____.

מדוע הוא לא יכול לזכות **בעצמו** לאחרים?_____.

נתמעט האוכל...

מה נתמעט?_____ **מתי** נתמעט?_____(תוי"ט)

מה הנידון של משנתינו? מזון שהניחוהו לשיתוף ונתמעט או נגמר

ואחד מבני המבוי רוצה לְזַכּוֹת שיתוף לכל בני המבוי,

האם צריך ל_____ להם או שיכול לזכות עבורם מבלי ל_____ להם...?

אם לא נתווספו דיורין (ויש בחצר ב' פתחים לב' מבואות)

[יסוד הדין: אם זה עירוב חדש – צריך להודיע. ואם זה נראה כהמשך העירוב הקודם – לא צריך להודיע.]

הדין:	אם מוסיף (משלו) מזון **ממין אחר**	אם מוסיף (משלו) מזון **מאותו מין**
נתמעט האוכל	_____. מדוע?_____ _____	_____. מדוע?_____ _____
כלה האוכל	_____. מדוע?_____ _____	_____. מדוע?_____ _____

אם נתווספו דיורין (ויש בחצר ב' פתחים לב' מבואות)

הדין: _____. מדוע?_____

_____

באיזה סוג חצר **יש** את הנידון שבמשנתנו?_____

שאז כל המערב בתחילה (עירוב חדש) צריך ל_____

כיון ש_____.

אבל בחצר שיש בה רק פתח _____ **למבוי** _____ - הדין הוא: _____.

מדוע?_____.

כַּמָּה הוּא שִׁעוּרוֹ

עיין בעיקר תוי"ט: על שיעור של מה מדברת כאן משנתנו?

_____

כמה הוא שיעורו?	פירוש:	שיעורו:
בזמן שהן **מרובין**	רע"ב: (לשון הגמ') _____ תוי"ט: _____ _____	_____ שזה יוצא _____
בזמן שהן **מועטין**	_____ _____	_____ שזה שיעור החיוב של _____ מרשות לרשות בשבת

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי...

לפי רבי יוסי, מתי נאמרו שיעורים אלו של העירובין? "ב_____"

כלומר: _____.

אבל "בשיירי _____" – פירוש: _____

מספיק שישאר אפילו שיעור _____. מדוע? _____

_____.

עיין תוי"ט: באיזה עירוב מקל ר"י? רק ב_____ - כיוון ששם כל סיבת העירוב (הנוסף לאחר שעשו שיתופי מבואות) היא מפני שלא תשתכח תורת _____ מן ה_____... **- אבל ב_____ מבואות** לכו"ע צריך את השיעור שראינו **גם ב"שיירי** _____" כיון ששם סיבת העירוב היא לא רק מפני שלא תשתכח... אלא כיון שעירובי חצרות לא מועילים עבור _____ ולכן צריך **שיעור חשוב לשיתוף.**

בְּכֹל מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין

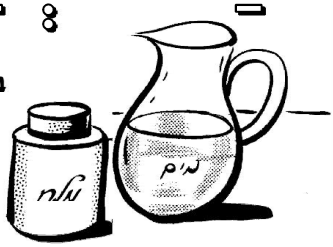

באיזה עירוב ניתן לערב בְּכֹל חוץ מן המים והמלח?

_____ (ושיתופי מבואות)

מדוע "חוץ מן המים והמלח"? (תחילת פרק ג')

_____

באיזה עירוב מדברת כאן המשנה? _____

אם כן מה מתכוון רבי אליעזר באומרו "**בכל** מערבין ומשתתפין",

הרי מדובר כאן בעירובי _____ **שא"א לערב "בכל"** אלא רק ב_____?

אלא רבי אליעזר בא לחלוק על רבי יהושע (שבהמשך המשנה), ולומר

שגם בעירובי חצרות ניתן לערב "**בכל**" - כלומר גם בפת _____ **ולא רק** בפת _____.

מחלוקת ר"א ורבי יהושע:

באיזה פת אפשר לערב עירובי חצרות?

לפי רבי אליעזר:_____ לפי רבי יהושע:_____

מדוע?_____.

(חשוב! אם אחד מזכה עירוב עבור כולם [כפי שראינו במשנה ו'], האם יש את הבעיה הזו?...)

"כִּכָּר בָּאִסָּר"

מה הפירוש "ככר באיסר"?_____

האם אפשר לערב בגודל קטן כזה של פת? _____.

האם מועיל עירוב חצרות גם ב"כיכר באיסר" לבדו, או שזה מועיל רק אם מצרפים אותו עם הכיכרות של שאר בני החצר?

לפי פירוש א' בברטנורא:_____ ובלבד

ש_____.

לפי פירוש ב' בברטנורא – הרמב"ם: _____

_____.

נוֹתְנִין אָדָם מָעָה לַחֲנוּנִי וְלַנַּחְתּוֹם...

א. האם מעות קונות מטלטלין (בלי קנין משיכה)?

מדאורייתא: _____. **מדרבנן**: _____.

ב. מה מתכוון אדם כשנותן כסף לשכנו (החנווני או הנחתום \ הבעה"ב) כדי שיזכה לו עירוב?

כשמבקש מה_____ - מתכוון **שיַקְנה** לו העירוב.

כשמבקש מה_____ - מתכוון **שֶׁיְזַכֶּה** לו העירוב.

ג. מה הפירוש: "חנווני": _____

"נחתום": _____

ד. *מה מבקש מהם נרתן ה"מלה" המתאורר למהם בחלר \ במבוי?*

מהחנווני הוא מבקש: שאם יבואו בני _____ לקנות ממך _____ לשיתוף

(שהרי יין מועיל רק לשיתופי מבואות) אני רוצה שיהיה לי חלק בו.

מהנחתום הוא מבקש: שאם יבואו בני _____ לקנות ממך _____ לעירוב

(שהרי לעירוב חצרות מועיל רק פת) אני רוצה שיהיה לי חלק בו.

האם זה מותר?

המקרה:	הדין:	מדוע?
נתן מעה **לחנווני** או **לנחתום** ואמר לו **"זכה לי"**	**לפי רבי אליעזר:** _____ _____	_____ _____ _____
	לפי חכמים: _____	_____ _____ _____ _____
נתן מעה **לבעה"ב** (לא נחתום ולא חנווני) ואמר לו "זכה לי"...	_____	_____ _____ _____ _____
נתן מעה **לחנווני** ואמר לו **"ערב עלי"** (תוי"ט)	_____	_____ _____

"אָמַר רַבִּי יְהוּדָה": לפי רבי יהודה, מתי לפי חכמים מערבין לאדם במזון \ כסף **רק מדעתו** וא"א לערב שלא מדעתו? **רק ב**_____. מדוע? _____

_____

_____.

אבל בעירובי חצרות:_____ מדוע?_____

_____

כֵּיצַד מִשְׁתַּתְּפִין בְּתְחוּמִין?

מניח את העירוב ואומר: "_____

_____"

מה לומדים מהמילים: "לכל מי שילך **לבית האבל** או **לבית המשתה**"?

_____.

המקרה:		הדין: האם מותר לו ללכת מחוץ לתחום?	מדוע?
אם קיבל עליו מבעוד יום לסמוך על עירוב זה		_____	_____ _____
אם קיבל עליו משתתף לסמוך על עירוב זה	כשלא הודיעוהו מבעוד יום שמניחים עירוב	_____	_____ _____ _____
	אם הודיעוהו מבעוד יום שמניחים עירוב	_____	_____ _____ _____

כַּמָּה הוּא שִׁעוּרוֹ?

מהו שיעור המזון שאדם צריך להניח לעירוב תחומין?

"מזון _____" – "לכל _____"

מדוע דווקא שיעור זה? _____

לפי רבי מאיר ורבי יהודה:

	האם שיעור 2 סעודות נמדד לפי סעודתו במזון או לפי סעודתו בשבת?	כיון שרוצה להקל בשיעור של המזון של העירוב וסובר שאדם אוכל **פחות ב–**	מנוס?
לפי רבי מאיר	_____	_____ מאשר ב_____	_____ _____
לפי רבי יהודה	_____	_____ מאשר ב_____	_____ _____

לפי רבי יוחנן בן ברוקה ורבי שמעון:

מהו שיעור עירובי תחומין הקבוע לכל אדם?

	מהו שיעור עירובי תחומין הקבוע לכל אדם?	כמה "כביצים" יש בפת זו?
לפי רבי יוחנן בן ברוקה	_____ הנקנה מהנחתום ב_____ (מטבע) כש-4 סאין _____ נקנים ב____	_____.
לפי רבי שמעון	_____ מכיכר כשעושים בבית 3 כיכרות מ____ אחד של חיטים	**ככר שלימה** היא: _____ אז **שתי שליש כיכר** זה: __ ביצים ושליש.

לסיכום: מידת "כיכר" שלומה:

לפי רבי יוחנן בן ברוקה: ____ ביצים.

לפי רבי שמעון: ____ ביצים.

אלו שני דינים מצכיר כאן התנא במשנתנו ששיעוריהן לפי "כיכר" שנתלקו רבי יוחנן בן ברוקה ורבי שמעון בשיעורו?

	פירוש:	כמה "כביצים" שיעורו?	
		לפי רבי יוחנן בן ברוקה	**לפי רבי שמעון**
חֲצִיָּהּ (חצי כיכר) **לְבֵית הַמְּנֻגָּע**	הנכנס לבית שיש בו _____ צרעת, [**גופו** נטמא מיד], אך **בגדיו** נטמאים רק אם שהה בבית זה "כדי _____" – ו"כדי אכילה" זהו זמן של **אכילת** _____.	כיכר **שלימה** = ____ כביצים. א"כ **½ כיכר = ___ כביצים.**	כיכר **שלימה** = ____ כביצים. א"כ **½ כיכר = ___ כביצים.**
וַחֲצִי חֲצִיָּהּ (רבע כיכר) **לִפְסֹל אֶת הַגּוּיָּה** (את הגוף)	האוכל אכלים _____, נפסל גופו [מדרבנן] מלאכול _____ - אם אכל שיעור של **רבע** _____.	כיכר **שלימה** = ____ כביצים. א"כ **¼ כיכר = ___ כביצים.**	כיכר **שלימה** = ____ כביצים. א"כ **¼ כיכר = ___ כביצים.**

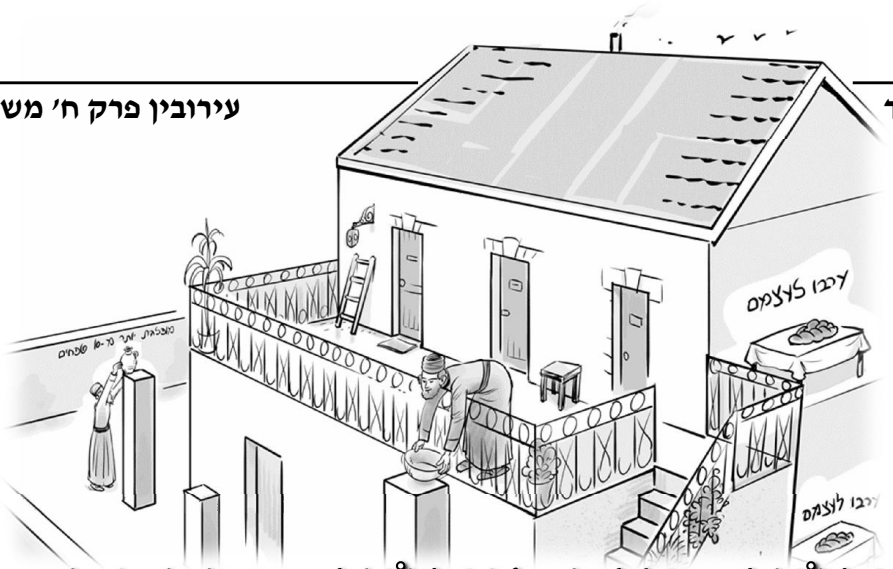

אַנְשֵׁי חָצֵר וְאַנְשֵׁי מַרְפֶּסֶת...

מה הפירוש: "אנשי מרפסת" _____.

"ששכחו ולא עירבו" - ששכחו ולא עירבו _____ אך עירבו _____

_____.

מדוע אנשי המרפסת לא אוסרים על אנשי החצר, הרי עוברים דרך החצר כדי לצאת

לרה"ר?_____.

מהם ג' התנאים כדי שעמוד, תל או סלע העומדים בחצר יחשבו כרשות

של אנשי המרפסת?

א. שגובה העמוד, התל וכד' – הוא _____.

ב. שהמרפסת לא גבוהה מהעמוד יותר מ_____.

ג. שהעמוד או התל סמוכים ל_____ - ולא רחוקים ממנה _____.

המקרה:	רשות של מי שולטת בו? ✓ / x אנשי מרפסת	רשות של מי שולטת בו? ✓ / x אנשי חצר	ולכן הדין: אנשי מרפסת	ולכן הדין: אנשי חצר
תל, עמוד, בור וסלע <u>הגבוהים 10 טפחים</u> וסמוכים למרפסת	___	___	___. מדוע? ___ ___ ___ ___	___. מדוע? ___ ___ ___ ___
תל, עמוד, בור וסלע הגבוהים <u>פחות מ- 10 טפחים</u> <u>או שאינם סמוכים</u> <u>למרפסת...</u>	___	___	___. מדוע? ___ ___ ___	___.

הַנּוֹתֵן אֶת עֵרוּבוֹ בְּבֵית שַׁעַר...

באיזה עירוב מדובר כאן?_____

	המקרה:	פירוש:	האם עירובו ערוב?	האם הדר שם אוסר על שאר דיירי החצר? (כשלא גירה מאהם)
הנתן עירבו	בבית שער	מקום הסמוך ל_____ החצר – שמניחים שם _____.	_____. מדוע? _____	_____. מדוע? _____
	באכסדרה	מקום מקורֶה שאינו מוקף _____ מכל צדדיו.		
	במרפסת	מקום שהדרים בעלית הבית נכנסים ויוצאים דרכו אל ה___ ורה"ר.		
הנתן עירבו	בבית התבן	בית שמאכסנים בו _____	_____. מדוע? _____	_____. מדוע? _____
	בבית הבקר	_____		
	בבית העצים	בית שמאכסנים בו _____		
	ובבית האוצרות	מקום שאוצרים - מאכסנים בו תבואה וכד'...		

רבי יהודה אומר....

באיזה מקרה לפי רבי יהודה - הדר בבית התבן וכד' **אינו אוסר את הטלטול על בעל הבית** אם לא עירב עימו ערוב חצרות?_____

איך זה נקרא במשנה? "_____"

מדוע?_____.

אלו כלים, אם הניחם שם בעה"ב, **אינו אוסר עליו**?_____.

מדוע? _____.

אלו כלים, אם הניחם שם בעה"ב, אינו מועיל **ואוסר עליו**?_____.

מדוע?_____.

באיזה מקרה אומרים שאם בעה"ב הניח כלים בבית האוצרות וכד' שהדר שם נחשב כאורחו ואינו אוסר עליו – אם לא עירב...?

רק אם _____

אבל אם יש _____ - שאז ממילא הבעה"ב חייב לערב עמהם אזי אפילו אם בעה"ב הניח אצלו כלים והוא עצמו עירב עם שאר בני החצר השוכר \ האורח הדר בבית הבקר וכד' גם חייב לערב עמהם ואם לא הוא _____ על כולם את הטלטול.

הַמַּנִּיחַ בֵּיתוֹ וְהָלַךְ לִישָׁבוֹת בְּעִיר אַחֶרֶת...

אדם שעזב את ביתו והלך לדור בשבת בעיר אחרת, האם הוא **אוסר** על שאר שכניו את הטלטול בחצר כיון שלא עירב עמהם או **שלא אוסר עליהם**?

	בית של **נכרי**	בית של **ישראל**	מדוע?
לפי רבי מאיר	_____	_____	_____
לפי רבי יהודה	_____	_____	_____ (ולא חוששים שיבוא באמצע שבת)
לפי רבי יוסי	_____	_____	באמת רבי יוסי סובר כמו _____ **- שדירה ללא בעלים** _____ *אלא שחוש שאם הנכרי:* _____ _____ - ולכן ביתו _____ עליהם. **אבל ישראל**: _____ ולכן (אם הלך לעיר אחרת) לא גוזרים אצלו שביתו _____.

"רבי שמעון אומר"... כמו מי סובר רבי שמעון לגבי "דירה ללא בעלים"?

_____ - שדירה ללא בעלים "לאו שמה דירה"...

<u>אלא שמקל יותר</u> ואומר: **שאפילו אם הישראל לא יצא בשבת מביתו אל מחוץ לעיר** אלא _____- נחשבת דירתו **לדירה ללא בעלים** שלא _____ על האחרים.

וכל זה דווקא אם הלך לבית _____. מדוע?_____.

אבל אם הלך לבית _____ - **לא הסיח דעתו מלחזור לביתו** בשבת כיוון ש_____ _____ ויש חשש שיחזור לביתו בשבת ולכן ביתו _____ על שאר בני החצר.

בור שבין שתי חצרות...

היכן ממוקם בור המים שבין שתי החצרות? חציו ב_____

וחציו _____ והכותל שמפריד בין שתי ה_____ עובר מעל ה_____.

מה אסור לעשות אם לא עירבו שתי החצרות זו עם זו ביחד? _____

מדוע?_____.

מה צריך לעשות כדי שכל אחד יוכל לקחת מים משטח הבור שברשותו?

לעשות _____ - 10 טפחים - שתחלק את הבור ל ___ חלקים נפרדים

ואז כה נחשב שכל אחד לוקח מים מה_____ שברשותו ולא מהבור שברשות _____.

נחלקו התנאים איזו מחיצה מועילה לכך:		*האם היא מועילה לחלק את הבור לשני חלקים נפרדים? ✓ / ✗*		
סוג המחיצה:	**פירוש:**	**לפי ת"ק**	**לפי רשב"ג**	**לפי ר' יהודה**
מחיצה גבוהה 10 טפחים **מלמעלה**	___ טפחים של המחיצה הם **למעלה** מה_____ שבבור, **ורק טפח** ___ **שקוע** בתוך ה_____.	___	לב"ש : ___ לב"ה : ___	___
מחיצה גבוהה 10 טפחים **מלמטה**	___ טפחים של המחיצה _____ **בתוך המים** שבבור **ורק טפח** ___ **גלוי** מעל המים.	___	לכו"ע : ___	___
מחיצה **בתוך אגנו**	מחיצה הנמצאת בתוך אוגן הבור **אך אינה נוגעת** ב___ עצמם.	___	**רק לפי ב"ה**___ שמתירים "מלמעלה" **לב"ש:** ___	___
כותל המפריד בין שתי החצרות	מחיצה המבדילה בין שתי ה_____ ואינה נמצאת בתוך אוגן ה_____ כלל אלא רק עוברת מעליו.	___	___	___

איך מועילות מחיצות אלו, הרי אינן מגיעות עד תחתית הבור?

אלא ש_____ הקלו **במים** ואמרו "_____ - _____". **כלומר: "גוד" -** _____, "**אַחִית**" - _____ - כלומר "**משוך ותוריד**" את המחיצה כאילו היא מגיעה עד ל_____ הבור.

בס"ד

עירובין פרק ח' משנה ז'

אַמַּת הַמַּיִם שֶׁהִיא עוֹבֶרֶת בְּחָצֵר...

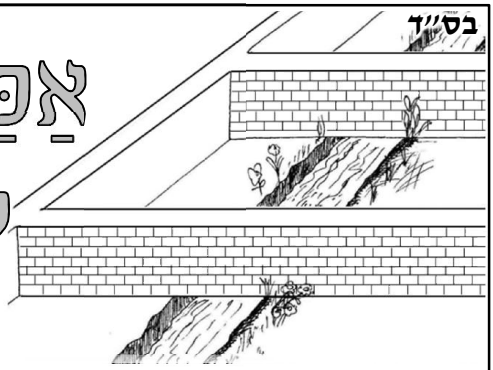

איזו רשות היא **החצר**?_____.

איזו רשות היא **אמת המים** העוברת בחצר? _____.

מדוע? (תוי"ט) _____.

מה גודל אמת המים כדי שתחשב **רשות אחרת מהחצר**?_____.

מדוע **אם לא עשו מחיצה** בתוך אמת המים **אסור** להוציא ממנה מים בשבת?

_____.

אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לָהּ מְחִיצָה.....

אלו מחיצות מועילות להתיר את הוצאת המים מה"אמה" בשבת?

סוג המחיצה:	הדין: מועיל \ לא מועיל	מדוע?
עשו לה מחיצה גבוהה 10 טפחים **בכניסה** (במקום כניסת המים לחצר) **וביציאה** (במקום יציאת המים מהחצר)	_____	_____ _____
עשו לה מחיצה גבוהה 10 טפחים **רק בכניסה או רק ביציאה**	_____	_____ _____
כותלי החצר שעוברים **מעל** כניסת ויציאת האמה (אבל אינם עוברים בתוכה כלל)	**לפי חכמים:** _____.	_____ _____
	לפי רבי יהודה:_____	_____ _____

מהי ההוכחה שרבי יהודה ניסה להביא לדבריו?_____

_____

מה ענו לו חכמים?_____

גְּזוּזְטְרָא שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם...

מהי גזוזטרא?_____ ויש בו _____ למלאת דרכו מים.

איזו רשות היא?_____.

מה יש תחת הגזוזטרא?_____.

איזו רשות הוא **הנהר** שעובר תחת הגזוזטרא?_____

מדוע אסור למלאת מים דרך הנקב שבגזוזטרא – **אם לא עשו מחיצה כראוי?**

_____

מה צריך לעשות כדי שיוכלו למלאת מים דרך הנקב שבגזוזטרא?

_____ *גבוהה* ___*טפחים* - *ורוחבה* _ *על* __ *טפחים*.

היכן עושים את המחיצה? **<u>אפשרות א'</u>:** סביבות כל ה_____.

<u>אפשרות ב'</u>: סביבות ה_____. באיזה אופן עושים את המחיצה **מסביב לנקב**?

אפשרות א': "**מלמעלה**", כלומר:_____.

אפשרות ב': "**מלמטה**", כלומר:_____.

והטעם: שחכמים הקלו **במים** שגם אם המחיצה לא מגיעה עד למים עצמם – אנו אומרים "גוּד _____ מחיצתא" – משוך ו_____ את המחיצה כאילו היא מגיעה עד תחתית ה_____, שאז נחשב הנקב והמחיצות שסביבו כרשות אחת – רשות ה_____ ויהיה מותר למלאת מים דרך נקב זה.

מה הפירוש "**בין מלמטה**" לפי הרמב"ם? _____.

שאז אומרים "גוּד _____" – משוך ו_____ את המחיצה כאילו היא מגיעה עד למקום ה_____ שבגזוזטרא.

וְכֵן שְׁתֵּי גְזוּזְטְרָאוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ...

שתי גזוזטראות היוצאות משתי קומות, **זו תחת זו** וכדי למלאות מים היו משלשלים חוט עם דלי דרך הנקב (עם המחיצה) שבגזוזטרא, **מה דין שני בעלי הגזוזטראות** לגבי מילוי מים דרך הנקב שבגזוזטרא - **במקרה שלא עירבו זה עם זה?**

המקרה	מה דינם? ✓ / ✗ (אם לא עירבו יחד)		מדוע?
עשו מחיצה רק **לגזוזטרא העליונה** וכני הגלוטרא התחתונה שותפים במחיצה עם כני הגלוטרא העליונה.	בני **תחתונה** להשתמש בגזוזטרא **תחתונה**	___	כי אין בה _____.
	בני **תחתונה** להשתמש בגזוזטרא **עליונה**	___	כי לא _____ עמהם.
	בני **עליונה** להשתמש בגזוזטרא **עליונה**	___	כי בני תחתונה _____ עליהם כיון שהם שותפין במחיצה ולא עירבו יחד.
עשו מחיצה רק **לגזוזטרא התחתונה** ולא עשו מחיצה לגלוטרא העליונה.	בני **עליונה** להשתמש בגזוזטרא **עליונה**	___	כי אין בה _____.
	בני **עליונה** להשתמש בגזוזטרא **תחתונה**	___	כי לא _____ עמהם.
	בני **תחתונה** להשתמש בגזוזטרא **תחתונה**	___	כי בני עליונה _____ עליהם – שהרי רגל האסורה **במקומה** אוסרת במקום אחר
עשו מחיצה גם **לגזוזטרא העליונה** וגם **לגזוזטרא התחתונה** (תוי"ט)	_____ _____ אפילו אם **לא** _____ זה עם זה.		(תוי"ט) _____ _____ _____ _____

וכל הנידון הוא דווקא אם המרחק בין שתי הגזוזטראות הוא ___ טפחים ויותר, **אך אם המרחק ביניהם הוא פחות מ**_____, אז אפילו אם עשו שניהם מחיצות בנפרד לגזוזטרא העליונה והתחתונה, הדין יהיה: _____.

מדוע? (תוי"ט) _____

חָצֵר שֶׁהִיא פְּחוּתָה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת...

		האם מותר לשפוך לתוכה מים בשבת?	מדוע?
חצר שהיא 4 על 4 אמות ויותר		____	כי בחצר שגודלה ___ על ___ אמות, כמות המים שאדם אמור להשתמש בה מידי יום (סאתיים) _____ שם במקומם ואינם יוצאים ל_____ ה_____. (וגם אם יצאו לבסוף לרה"ר הוא לא _____ לכך...)
חצר שהיא פחותה מ- 4 אמות	לא עשו לה עוקה (גומה) מחזקת סאתיים	____	כי בחצר שגודלה פחות מ ___ על ___ אמות, המים לא יכולים _____ ב_____ אלא יוצאים ל_____ **וכששפך את המים בחצר ידע שהם יצאו לרשות הרבים** וכשיצאו המים **נתקיימה בכך מחשבתו.** ואעפ"י שלא הוציא בידיו את המים לרה"ר אלא שפך אותם בחצר והם יצאו מעצמם, **גזרו חכמים** שגם זה אסור כדי שלא _____ _____ (תוי"ט).
	עשו לה עוקה מחזקת סאתיים	____	כי כשעשו לה _____ המים _____ בתוכה ולא יצאו ל_____.

מה פירוש "עוקה"? _____.

היכן עושים אותה? או _____ או _____.

מה גודל ה"עוקה" שצריך לעשות כדי שיוכל בשבת לשפוך מים בחצר? _____

_____. **מדוע?** כי זו כמות ה_____ שאדם רגיל להשתמש ב___ אחד.

מה ההבדל בין אם עושה את העוקה **בתוך החצר** לבין אם עושה אותה **ברשות הרבים**?

בתוך החצר : _____. **ברשות הרבים** : _____.

מדוע צריך לעשות כך לעוקה שברה"ר, הרי לא שופך לשם את המים בידיו? (תוי"ט)

_____

_____

בִּיב שֶׁהוּא קָמוּר אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים

הסבר: **"ביב"** _____

"שהוא קמור ארבע אמות ברה"ר" _____

מה מועיל מה שהביב קמור **4 אמות** ברה"ר?

כיון שב__ אמות יש שיעור שיכולים להיבלע בהם _____ מים שאדם משתמש בהם בכל יום, ובפחות מכך אין בו שיעור של בליעת סאתיים והמים יצאו לרה"ר...

והוא צריך להיות <u>קמור</u> – מכוסה לאורך 4 אמות שברה"ר

כיון שכשהוא קמור – מכוסה 4 אמות הוא נחשב לרשות ה_____ - ונבלעים שם הסאתיים מים ולא יוצאים לרשות ה_____. **אך אם הביב לא היה קמור** הוא היה נחשב לרשות ה_____ וכששופך לתוכו היה נחשב ששופך מים ישר לרשות הרבים.

האם מותר לשפוך לפתח הביב שבחצר – מים בשבת?

		הדין: מותר \ אסור	מדוע?
לפי רבי אליעזר בן יעקב		_____	_____ _____
לפי חכמים	לשפוך מים **לתוך פתח הביב** עצמו	_____	_____ _____ _____
	לשפוך מים **על הגג** ונשפכים מאליהם אל הביב	_____	_____ _____

<u>לפי מסקנת התו"ט:</u>

מיהו התנא שמתיר לשפוך מים לחצר ולביב (משנה ט'-י')? _____

אבל לפי חכמים: אסור לשפוך מים בין ל_____ ובין ל_____ - אלא רק על הגג, שמשם נשפכים המים מאליהם אל החצר ויתפזרו לצדדים ויש יותר סבירות שיבלעו בחצר ולא ייצאו החוצה – ואז לא יבואו לחשוד בו ש_____.

איזה גודל של חצר יש תחת שתי המרפסות הפונות זו כנגד זו? _____.

ולכן, **מה צריך לעשות בחצר** (או מחוץ לחצר) כדי שיוכלו לשפוך בשבת מים במרפסות ויזרמו משם אל החצר? _____.

הנידון במשנתינו: אם בני דיוטא אחת **עשו** _____ ובני הדיוטא השניה **לא עשו** _____

האם יכולים לשפוך מים אל החצר שתחתיהן ויכנסו המים אל העוקה, או לא?

		הדין: אסורים \ מותרים לשפוך מים בדיוטא שלהם, שישפכו מאליהם לחצר	מדוע?
בני הדיוטא **ששו עוקה** בחצר		_____	_____ _____
בני הדיוטא **שלא עשו עוקה** בחצר	אם **לא עירבו** יחד עם בני החצר	_____	_____ _____ _____ _____ _____
	אם **עירבו** יחד עם בני החצר	_____	_____ _____

בס"ד

עירובין פרק ט' משנה א'

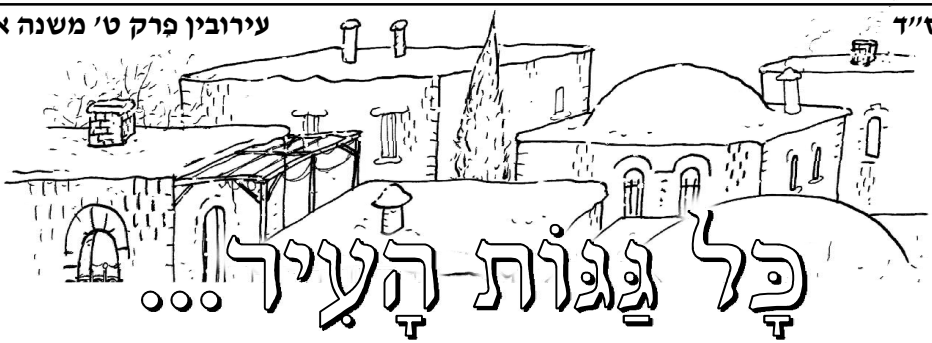

לאילה רשות נחשבים גגות העיר?

	כל גגות העיר נחשבים ל-	מדוע?	ולכן מה **דין הטלטול** מגג לגג כשלא עירבו עירובי חצרות	מה הדין: אם אין אחד נמוך עשרה או גבוה עשרה?
לפי רבי מאיר	_____	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____ (אך לא מהגגות לקרפפות וכד' כי הגגות הן רשות אחת לעצמן וכן הקרפפות)	_____ מדוע?_____ _____ _____ _____
לפי חכמים	_____	_____ _____ _____	_____ _____	
לפי רבי שמעון	_____ וכן גם _____ וכן גם _____ (שאינם יותר מבית _____)	_____ _____ _____	_____ _____	_____ מדוע?_____ _____ _____ _____

אלו כלים התיר רבי שמעון להעביר מחצר לחצר ומגג לגג? _____

אך כלים ששבתו בתוך ה_____ והוציאן לחצר ע"י עירוב חצרות, אסור להוציאן ל_____ אחרת אם לא עירבו שתי החצרות יחד.

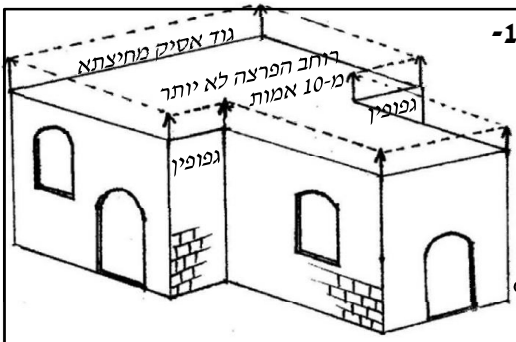

סָמוּךְ לְקָטָן...

המקרה:		הדין:	מדוע?
גג גדול סמוך לקטן	הגדול	_____ _____ _____	_____ _____ _____ _____
	הקטן	_____ _____ _____	_____ _____ _____
חצר גדולה שנפרצה לקטנה	הגדולה	_____ _____ (אם עירבה לעצמה)	_____ _____ _____ _____
	הקטנה	_____ _____ _____	_____ _____ _____

וכל מה שנאסרה החצר הקטנה זה רק אם החצר גדולה נפרצה **קודם ה**_____

אבל אם היא נפרצה ב_____, הדין :_____.

מדוע?_____.

וכן מדובר כאן **בכלים ששבתו בבית שלמטה** ורוצה להעלותן לגג - שלגג הגדול _____ להעלותן ולגג הקטן _____ להעלותן, **אבל כלים ששבתו בתוך הגגות עצמם** מותר לטלטלן גם בגג ה_____ הסמוך לגדול – כמו שראינו במשנה א' לפי רבי שמעון (שהגגות הם רשות אחת)

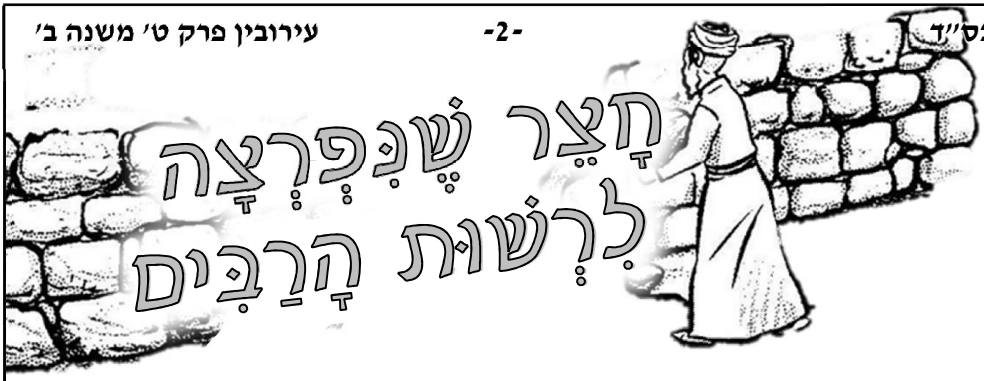

כמה היא נפרצה? או _____ או _____.

עיין בתוי"ט שמביא את מסקנת הגמ':

שרבי אליעזר וחכמים **לא נחלקים** לגבי **תוך ה**_____ שלכו"ע היא _____

<u>וכל מחלוקתם היא</u>

רק לגבי טלטול ברוחב מקום ה_____ (שנפרצה) - שזה צידי רשות ה_____.

	צידי רה"ר (מקום המחיצה שנפרצה)	**ולכן מה דין המכניס \ המוציא משם לרה"י בשבת?**
לפי רבי אליעזר	כ_____ (כיון שעוברים [דורסים] שם אנשים)	_____ מדוע? כי הוציא \ הכניס מרשות ה_____ לרשות ה_____.
לפי חכמים	לא כ_____ אלא כ_____. (כי סוברים שדין מקום המחיצה לא שונה מדין תוך החצר)	_____ אבל _____ מדוע? כי **לא** הוציא \ הכניס מרשות ה_____ לרשות ה_____ אלא **לכרמלית** שזה אסור רק מ_____.

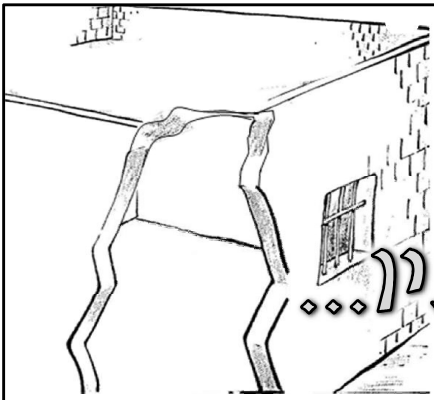

בַּיִת שֶׁנִּפְרַץ מִשְּׁתֵּי רוּחוֹתָיו...

מהם ג' המקרים שהתקלקלו המחיצות באמצע השבת?

1)_____.

2)_____.

3)_____.

תצר שנפרצה משתי רוחותיה

הסבר את המקרה: _____.

מה **גודל הפירצה** בקרן זווית – כדי שתחשב פירצה ולא פתח?_____.

מדוע גם בגודל הזה, זה נחשב לפירצה? _____.

בית שנפרץ משתי רוחותיו

הסבר את המקרה: _____.

באיזה אופן כותל הבית שנפרץ בקרן זווית נחשב לפירצה ולא לפתח?

רק אם התקרה _____

אבל אם התקרה _____ - אין זה נחשב "_____"

כיון שאומרים "פי _____" פירוש: _____

עיין תוי"ט: מדוע אם התקרה נפרצה לא אומרים "פי תקרה יורד וסותם" הרי אפשר

לכאורה לומר זאת על התקרה הקיימת ועומדת אחרי מקום הפירצה?

_____

מבוי שניטלו קורותיו

מה ניטל מהמבוי באמצע השבת?_____

למה הם שימשו?_____.

מה דין הטלטול בחצר זו בשבת?

	לאתיר לבוא (בשבת הבאה)	באותה שבת (לאחר שנפרצה)	מדוע?
לפי רבי יהודה	_____	_____	כי סובר שהואיל ו_____ _____ _____.
לפי רבי יוסי	_____	_____ (כמו שאסורים ב_____ כך אסורים ב_____)	כי סובר **שכשנתקלקלו המחיצות, אין אומרים** _____ _____ אלא אומרים זאת רק במקרים שאיזה דבר הותר ע"י עירוב ונתקלקל באמצע ה_____ (כמפורט למטה)

לפי רבי יוסי שונה דין חצר שנפרצה משתי רוחותיה בשבת

מדין חצר גדולה שנפרצה לקטנה בשבת. (משנה ב')

שבחצר גדולה שנפרצה לקטנה בשבת אין בעיה במחיצות (כי נשארו שתי החצרות מוקפות מסביב) אלא יש בעיה **בעירוב** - שלא _____ יחד ולכן במקרה שנפרצה החצר הגדולה לקטנה **באמצע השבת** אומרים: "_____"

אבל בחצר שנפרצה משתי רוחותיה בשבת יש עכשיו בעיה **במחיצות** (כי יש בה "פירצה") ולא בעירוב ובמקרה כזה סובר רבי יוסי **שלא אומרים** _____

הַבּוּנָה עֲלִיָּה עַל גַּבֵּי שְׁנֵי בָּתִּים...

מהם שני המקרים שמביאה המשנה?

א. "הבונה _____"

פירוש: שהיו שני _____ בשני צידי _____ ובנה מעל אויר רה"ר _____

הנשענת על שני הבתים ואויר _____ תחתיה. (שהבית נראה כגשר על רה"ר).

ב. "וכן _____ המפולשים"

פירוש: גשרים שעוברים מעל _____ ויש להם מחיצות

תחתם בשני צידי רשות הרבים.

כמה מחיצות קיימות בגוסל ברה"ר תחת הבית \ הגשר? ___

והנידון במשנתנו הוא: האם אומרים "פי _____"

שאז נחשב כאילו שקצה התקרה שמעליהם יורדת וסותמת את שני הצדדים הנוספים

במחיצות (אע"פ שלא קיימות בפועל) ואז יוצא שיש ___ מחיצות (תחת העליה) ומותר

לטלטל שם בשבת, או שלא אומרים בכזה מקרה "פי תקרה יורד ו_____" ואז יהיה

אסור לטלטל בשבת במקום זה.

<u>ונחלקו בזה רבי יהודה וחכמים:</u>

	הדין:	מדוע?
לפי רבי יהודה	_____ _____	_____ _____.
לפי חכמים	_____ _____	_____ _____.

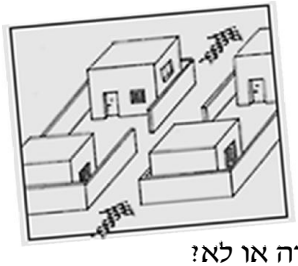

"ועוד אמר רבי יהודה"... באיזה עוד דבר נחלקים רבי יהודה וחכמים? ב"מבוי ה_____"

– פירוש: מבוי שהוא פתוח משני צדדיו, **שאז יוצא שיש לו רק __ מחיצות**, האם אפשר להשתתף במבוי זה ב"שיתופי מבואות" (ע"י יין וכו') ולטלטל בתוכו ע"י תיקון לחי או קורה או לא?

	הדין:	מדוע?
לפי רבי יהודה	_____ _____	כי סובר שמדאורייתא _____ _____ (ואפילו בלי לומר פי תקרה יורד וסותם)
לפי חכמים	_____ _____	כי סוברים שמדאורייתא ב"מבוי _____" לא יועיל אם יניח קורה או לחי משני פתחיו. אלא כדי שיהיה אפשר לטלטל בתוכו צריך לעשות בפתח אחד "צורת ה_____" ובפתח השני לחי או _____.

היכן מצאם?_____ - במקום שאינם _____.

באיזה אופן התירו לו חכמים להביאן מהשדה למקום המשתמר – **דרך מלבוש**?

	מכניסן-	מדוע?
לפי תנא קמא	_____ עד שיכניס את _____ **אך לא יכניסם** _____.	כי ת״ק סובר שמדאורייתא שבת – זמן _____ הוא, אלא שחכמים גזרו לא להניחן שמא _____ _____. **וכאן** משום הצלת תפילין העמידו חכמים את דבריהם על דין תורה והתירו להכניסן _____. **אבל אם ילבש שתי זוגות תפילין ביחד** יעבור על ״_____״ - כי הנחת תפילין - מצווה מדאורייתא להניחן בשבת וכיון שיש _____ להניח שני זוגות תפילין משום ״בל _____״ **זה כמשאוי** – שאסור להוציאו מדאורייתא.
לפי רבן גמליאל	מכניסן אפילו _____	כי רב״ג סובר ששבת **לאו זמן** _____ הוא, וכדי להציל את התפילין, התירו חכמים להכניסן גם _____ כיוון שזה כ_____. וגם אם ילבש שתי זוגות תפילין ביחד **לא יעבור על ״בל** _____״ – כיון שאין זה מצווה (בשבת) ומה שלובשן, לובשן כשאר לבוש ותכשיט.

וכל זה דווקא בתפילין _____ - שאז ניכר הקשר שלהם ובוודאי הן תפילין – ויש בהן _____ ולכן מותר להכניסן כדי שלא יהיו מונחים בבזיון...

המקרה:		הדין: מותר \ אסור להכניס ובאילה אופן?	מדוע?
(שלא ניכר בהם קשר של תפילין) **תפילין חדשות** מצא בשדה		_____ _____	_____ _____ _____.
מצאן צבתים (קשורים כל לוח לעצמו) **או כריכות** (הרבה תפילין קשורים ביחד) **ולא יספיק להכניס את כולן בשבת.**		_____ _____ _____	_____ _____ _____ _____.
במקום סכנה (ולא יכול להניחן ערב מלבוש או לשאור עליהן עד שתחשך)	מצא הרבה לוחות תפילין	**סכנה של שאר**	_____ _____ _____.
		סכנה של ליסטים	_____ _____ _____ _____ _____.

עיין בעיקר תוי"ט: מדוע רבינו הקדוש החסיר ממשנתנו את דין סכנה של ליסטים?

_____

_____.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר...

לדבי איזה מקרה חולק רבי שמעון על ת"ק? _____

שלפי רבי שמעון:

אסור: _____. מדוע? _____

אולם מה יעשה? _____

שאם אין חשש שיעבירו יותר מ__ אמות ברה"ר.

עיין בתו"ט, מדוע ת"ק סבר שעדיף להכניסו פחות פחות מד' אמות ולא לתת לחברו

וחברו לחברו וכו'? _____

מהי הדוגמא הנוספת שמביא רבי שמעון שמותר לעשות כך?

_____

איזה דבר (אפילו שאינו מצווה) סובר רבי יהודה שאפשר לטלטלו מחבר לחבר וכו' ולא

בפחות פחות מד' אמות? _____.

האם אפשר להוליכה מאוחד לשני אפילו יותר מ -2000 אמה ממקום שהיתה מונחת בו?

	הדין:	מדוע?
לפי רבי יהודה:	_____ _____	_____ _____
לפי "אמרו לו" (רבי יוחנן בן נורי)	_____ _____	_____ _____

הָיָה קוֹרֵא בַּסֵּפֶר...

איך היו נראים הספרים בזמנם?_____

מה הדין אם נתגלגל הספר והקצה השני של הספר נשאר אגוד בידו?

(שבאמת אין כאן הוצאה והכנסה מרשות לרשות – כיוון שהספר אגוד בידו)

	המקרה:	הדין:	מדוע?
	היה קורא בספר על האיסקופא (השטח המוגבה שלפני פתח ה_____ שהוא נחשב כ_____) ונתגלגל הספר מידו לרה"ר וצידו השני נשאר אגוד בידו	_____ _____	כי נשאר _____ בידו והתירו חכמים להחזירו משום כבוד ה_____ (אפילו שנח ברה"ר)
היה קורא **בראש הגג** (רה"י) ונתגלגל הספר מידו (כלפי מטה)	אם **לא הגיע** ל-10 טפחים הסמוכים לארץ	_____ _____	כי לא הגיע לרשות ה_____ אלא לגובה ___ טפחים מהארץ שזה "מקום _____".
	אם **הגיע** ל-10 טפחים הסמוכים לארץ **<u>והכותל היה משופע</u>** ונמצא **שהספר נח עליו**	_____ _____	כיון שזה נחשב כאילו נח ברשות ה_____ **ובלי שזה היה אגוד בידו** היה אסור להחזירו לגג מדאורייתא. וגזרו חכמים אגוד ב___ אטו שאין _____ בידו, לכן התירו לו רק ל_____ את הכתב כדי שלא יהיה לו בזיון.
	אם **הגיע** ל-10 טפחים הסמוכים לארץ **<u>והכותל לא היה משופע</u>** **ולא נח עליו**	_____ _____	כי זה לא הונח ברשות ה_____ (ואין חשש שיבוא לידי דאורייתא) ולכן **מותר** ל_____ אותו בחזרה.
	אם הגיע לארץ **<u>ונח על הקרקע ממש</u>**	לפי רבי יהודה: _____	כי הספר נח **ב_____ הרבים ממש** וחכמים גזרו אגוד בידו אטו ש___ אגוד בידו...
		לפי רבי שמעון: _____ _____	שסובר שכיוון שמדאורייתא זה אסור רק אם הספר יצא מ_____ לגמרי אך כאן הספר נשאר אגוד ב___ **ולכן בכזה מקרה מתירים חכמים לגלול אותו בחזרה** - "שאין לך דבר משום _____ עומד בפני כתבי ה_____" – למנוע בזיונם.

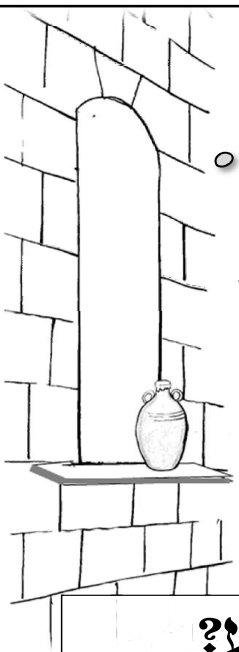

זִיז שֶׁלִּפְנֵי חָלוֹן...

מהו "זיז שלפני חלון"?_____

באיזה גובה הזיז נמצא?_____

שאז זה לא רשות ה_____ (כי למעלה מ-10 טפחים זה "מקום _____")

האם לבני העליה מותר בשבת לתת עליו כלים

וליטול אותם משם?

	הדין:	מדוע?
כלים הנשברים כגון כוסות וצלוחיות	_____ _____	_____ _____ _____
כלים שאינם נשברים	_____ _____	_____ _____

"עוֹמֵד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים".....

עיין תוי"ט (במשנה ו' אות ט"ז): באלו כלים מדובר כאן שמותר לעמוד ברה"ר

ולטלטלם ברשות היחיד וכן להיפך? _____ - שאז אין

חשש שיכניסם לרשות האחרת שנמצא בה.

מה צריך להיזהר שלא לעשות כשעומד ברה"י ומטלטל ברשות הרבים?

_____.

לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיִשְׁתֶּה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים

האם מותר לאדם העומד **ברשות אחת** לשתות מתוך כלי שנמצא **ברשות אחרת** או לטלטל כלי ברשות האחרת?

	השלם ✓ / ✗		מדוע?
	שאותה שם למקום ראשו ורובו הכנים	אם לא הכנים ראשו ורובו למקום שאותה שם	
בכלים שהם צריכים לו	____	____	_____ _____
בכלים שאין צריכים לו	____	____	_____ _____

"וְכֵן בַּגַּת"

"גת" פירושו: מקום שעושים שם _____.

לענין מה דומה ה"גת" לדין ראשו ורובו של שבת? לענין "_____"

– מתי יכול לשתות מן היין בלי לעשרו ומתי לא יכול לשתות ממנו בלי לעשרו?

	הדין:	מדוע?
אם הכנים ראשו ורובו בתוך הגת	_____ _____	_____ _____
אם נמצא מחוץ לגת	_____ _____	_____ _____

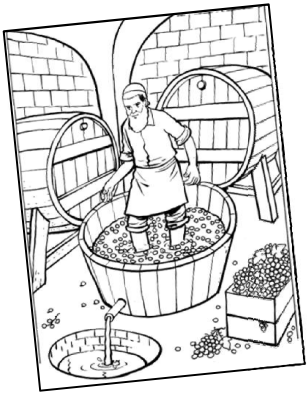

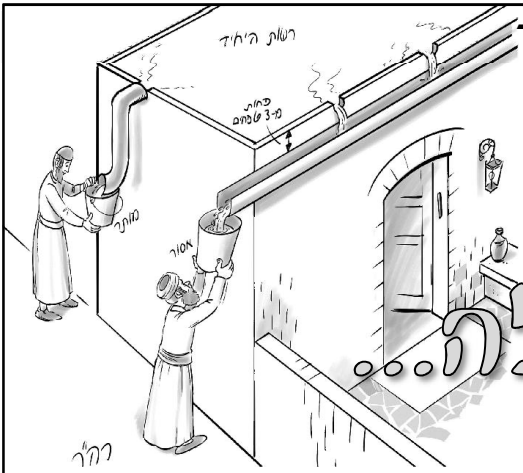

קוֹלֵט אָדָם מִן הַמַּזְחִילָה...

מה הפירוש: **"מזחילה"**_____

"צינור"_____

	באיזה אופן מותר לאדם העומד ברה"ר למלאות מים שנשפכים מהמזחילה או מהצינור?	הדין:	מדוע?
מַזְחִילָה	**לקלוט** בכלי – מים מן המלחלה	_____	כי **נמצא** ברשות ה_____ **והמים** גם מקלחים לרשות ה_____, ויוצא שמכניס מים מרשות הרבים - לרשות ה_____ (וגם אם המים מקלחים מגובה של יותר מ-10 טפחים - מותר, כי הרי עוברים דרך "מקום פטור" לרה"ר)
	לצרף פיו או כלי של פתח המלחלה עצמו	_____	שהרי מדובר שהמזחילה סמוכה לגג פחות מ__ טפחים - ונחשבת לחלק מה_____ **שזה רשות ה_____** ונמצא שממלא מים מרשות ה_____ לרשות ה_____ וזה אסור!
צִינוֹר	**לקלוט** בכלי – מים מן הצינור	_____	כנ"ל במזחילה.
	לצרף פיו או כלי של פתח הצינור עצמו	_____ (אך צריך ב' תנאים כמפורט בהמשך)	כי הצינור לעולם בולט ויוצא לרשות ה_____ (יותר מג' טפחים) א"כ יוצא שהצינור עצמו הוא רשות הרבים וגם כשמצרף אליו כלי מכניס מים מרשות ה_____ לרשות ה_____.

<u>וכל ההיתר של צירוף כלי או פיו לצינור</u>

<u>הוא רק אם נתקיימו ב' תנאים:</u>

א. שאין הצינור רחב ___ על ___ טפחים.

כי אם הצינור רחב ד' על ד' אפילו **בגובה של <u>פחות</u> מ-10 טפחים**

הוא נקרא רשות לעצמו והוא נחשב ל"_____"

- ואסור מדרבנן להוציא **מכרמלית** לרשות ה_____.

ואם הצינור רחב ד' על ד' **בגובה של <u>יותר</u> מ-10 טפחים**

אז זה **רשות היחיד** ממש!

ואסור בוודאי להוציא מרשות ה_____ לרשות ה_____.

ב. צריך שהצינור לא יהיה בגובה של יותר מ___ טפחים מהארץ.

כיון שחכמים גזרו **שמא בצינור הגבוה מ-10 טפחים**

יש __ טפחים על __ טפחים שאז הוא רשות היחיד

ויוציא מרשות ה_____ לרשות ה_____!!!

ולכן מה שהתירו כאן לצרף פיו או כלי לצינור

זה רק אם: **א.** אינו גבוה __ טפחים. **ב.** שהוא לא רחב __ על __ טפחים.

בור ברשות הרבים...

הקדמה קצרה בדיני רשויות:

א. כל מקום שהוא גבוה 10 טפחים מן הארץ, או מוקף מחיצות בגובה 10 טפחים (ברוחב ד' טפחים) נחשב אותו מקום לרשות ה_____.

ב. גובה של למעלה מ- 10 טפחים באוויר רה"ר נחשב ל"מקום _____"

(שרשות הרבים היא רק עד גובה של ___ טפחים)

		הדין:	מדוע?
למלאת דרך החלון מים **מבור ברה"ר** שחולייתו (ערימת עפר שסביבו) גבוהה 10 טפחים		_____	כי הוא מעביר את המים **מהבור** שהוא רשות ה_____ **- אל הבית** שהוא גם רשות ה_____ - דרך "**מקום** _____" שהרי המים עצמם אינם עוברים דרך רשות הרבים כלל, אלא מעבירם מעל לגובה של __ טפחים - ולכן זה _____.
להשליך אשפה מהבית אל **אשפה שברה"ר** הגבוהה 10 טפחים	אשפה של רבים **שלא עשויה** להיפנות משם	_____	כי הוא משליך את האשפה **מהבית** שהוא רשות ה_____ **- אל האשפה** הגבוהה 10 טפחים שהיא גם רשות ה_____ - דרך "**מקום** _____" וכיון שהיא אשפה של רבים **אין חשש** ש_____ אותה משם ויתמעט גובהה...
	אשפה של יחיד **שעשויה** להיפנות משם	_____	כיון שבאשפה של יחיד **חוששים** שמא _____ **ויתמעט גובהה** ל-פחות מ___ טפחים **שאז זה יהיה רשות ה_____** וימשיך להשליך שם אשפה בשבת ויעבור על הוצאה מרשות לרשות...

אִילָן שֶׁהוּא מֻסָּךְ עַל הָאָרֶץ...

מה הפירוש: "שהוא מסך על הארץ"? _____

האם מותר לטלטל תחת-	הדין:	מדוע?
אִילָן שֶׁהוּא מֻסָּךְ עַל הָאָרֶץ	אם נופו גבוה מן הארץ 3 טפחים (ומטה) _____	_____ _____
	אם נופו גבוה מן הארץ **יותר** מ-3 טפחים _____	_____ _____

מה צריך לעשות ולהוסיף כדי שיהיה מותר לטלטל תחת האילן - גם אם נופו גבוה 3 טפחים מן הארץ? _____.

מדוע? _____.

מהו השטח שמותר לטלטל תחת האילן שמסך על הארץ? _____.

מדוע? _____

שְׁרָשָׁיו גְּבוֹהִין מִן הָאָרֶץ...

המקרה	האם מותר לשבת עליהם בשבת?		מדוע?
שְׁרָשָׁיו גְּבוֹהִין מִן הָאָרֶץ	3 טפחים	_____	_____ _____ _____
	פחות מ- 3 טפחים	_____	_____ _____

הַדְּלֶת שֶׁבַּמְּקֻצָּה...

הסבר:

"הדלת שבמוקצה":_____

"חדקים שבפרצה":_____

"מחצלות":_____

מה המשותף לכל הדברות הללו?

שאינם _____ ואינם קבועים במקומם אלא כשבאים לפתוח אותם מטילים אותם על ה_____.

מדוע?	**האם אותר לנעול בהם את החדר \ הפירצה - בשבת?**	
_____	_____	**אם אינם גבוהים מן הארץ כלל**
_____	_____	**אם גבוהים מן הארץ אפילו מעט**

לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיִפְתַּח בִּרְשׁוּת הָרַבִּים....

מה אוסר רבי מאיר לעשות בשבת?

שלא יעמוד אדם ב_____ - ויטול מפתח המונח ב_____

ויפתח בו את החנות שברשות ה_____ (וכן להיפך).

מדוע?_____.

מי חולק על רבי מאיר?_____.

(באיזה משנה למדנו לא כרבי מאיר?_____)

מהיכן מביאים חכמים ראיה לרבי מאיר שאין הלכה כמותו? _____

_____

איזו רשות נקרא השוק של פטמין \ צמרין?_____

מדוע השוק של ירושלים לא נחשב רה"ר?_____

מדוע חכמים הביאו לו ראיה מכרמלית הרי דיבר ברשות היחיד ורשות הרבים?

_____

מה משנה רבי יוסי בראיה שמביאים חכמים?_____

פירוש :_____.

נֶגֶר שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשׁוֹ גְּלֻסְטְרָא

מה הפירוש: "נֶגֶר" _____

"שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשׁוֹ גְּלֻסְטְרָא" _____

מה המעלה בנגר **שיש** בראשו גלוסטרא מאשר בנגר **שאין** בראשו גלוסטרא?

_____

<u>האם מותר לטלטל נֶגֶר זה בשבת</u> (כשאינו קשור) <u>כדי לנעול בו את הדלת?</u>

	הדין:	מדוע?
לפי **רבי אליעזר**	_____ אלא אם כן הוא קשור ותלוי ב_____.	שכיון שאינו _____ מחזי כ_____.
לפי **רבי יוסי**	_____	כי הוא כלי שמלאכתו ל_____ ולצורך גופו מותר ל_____ אותו.

מה ההוכחה שמביא **רבי אליעזר** לדבריו? _____

_____.

מה ההוכחה ההפוכה שמביא **רבי יוסי** ממקרה זה לשיטתו? _____

_____.

נֶגֶר הַנִּגְרָר...

באיזה נגר מדובר כאן, עם או בלי גלוסטרא בראשו? _____.

מדוע אין מדובר כאן בנגר שיש בראשו גלוסטרא?_____

_____.

מה הפירוש: "נֶגֶר הַנִּגְרָר" _____

"נֶגֶר הַמֻּנָּח" _____

"בַּמְּדִינָה" _____

מה דין הנעילה ב"נגר הנגרר" וב"נגר המונח" - במקדש - ובמדינה?

מה הדין: אותר \ אסור לנעול בו		במדינה	במקדש
לפי תנא קמא	נגר הנגרר	מדוע?_____ _____. _____ _____	מדוע?_____ _____. _____ _____
	נגר המונח	מדוע?_____ _____.	מדוע?_____ _____.
לפי רבי יהודה	נגר הנגרר	מדוע?_____ _____. _____	מדוע?_____ _____. _____
	נגר המונח	מדוע?_____ _____. _____ _____	מדוע?_____ _____. _____ _____

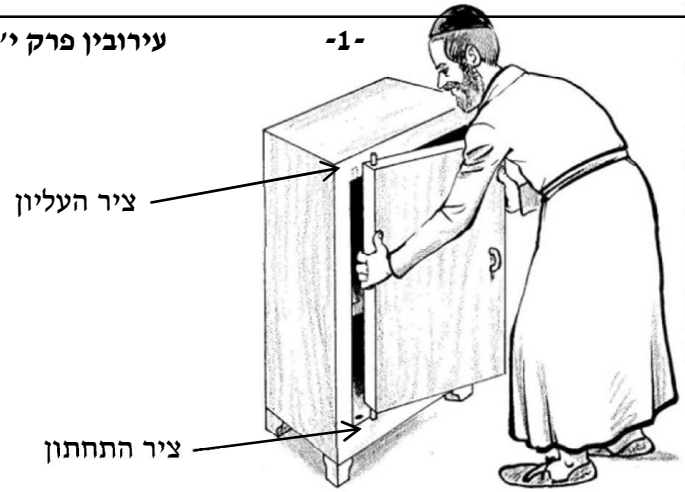

מַחֲזִירִין צִיר הַתַּחְתּוֹן...

אי"ן איקר תו"ט:

בצירים של איזו דלת מדובר כאן במשנה? של ארון או של בית? _____

שהרי בהמשך רבי יהודה סובר ש"אין בנין ב_____" ולומדים מזה שמדובר כאן בדלת

של ____, כגון דלת של _____ **ולא בדלת של בית** - כי בדלת של בית יש בנין לכו"ע!

מה הפירוש: **"ציר התחתון"** _____

"ציר העליון" _____

מה יותר חמור להחזיר בשבת, את ה"ציר התחתון" או את ה"ציר העליון"?

_____. **מדוע**, מה ההבדל ביניהם?

"ציר התחתון" _____

"ציר העליון" _____

מה דין החלרת הציר העליון / התחתון, במדינה – ובמקדש?

מה הדין: אותר \ אסור להחליר		במקדש (בארונות שבבית המקדש)	במדינה (מחוץ לבית המקדש)
לפי תנא קמא "יש בנין בכלים"	ציר תחתון	_____. **מדוע?** כיון שכל זמן שלא יצא הציר העליון - נוח להחזיר את הדלת ואין זה _____, ו"שמא יתקע" לא גוזרים, כי אין שבות ב_____"	_____. **מדוע?** כיון שאפילו שאין זה "בנין" (כי נוח להחזירו), **אסרו חכמים** להחזירו "שמא _____" - את הציר בגרזן וכד' ויעבור על איסור מלאכה של "מכה ב_____"
	ציר עליון	_____. **מדוע?** כי כשיצא הציר העליון – כל הדלת נופלת ואם יחזירה הוה ליה כ_____ - ות"ק סובר **"יש בנין** [וסתירה] **ב_____"** - ומלאכה ממש **אסור לעשות גם במקדש.**	_____. **מדוע?** כי סובר "יש בנין [וסתירה] ב_____" כנ"ל
לפי רבי יהודה "אין בנין בכלים"	ציר תחתון	_____. **מדוע?** כי סובר **ש"___ בנין בכלים"**, ודין הציר התחתון יותר קל לכן מותר להחזירו **גם במקדש וגם ב_____.** (ולא גוזרים שמא יתקע, כי סובר שבציר התחתון אין צריך לתקעו במקבת, תפא"י)	
	ציר עליון	_____. **מדוע?** כי סובר **ש"___ בנין בכלים"**, ו"שמא יתקע" לא גוזרים במקדש **כי "אין שבות ב_____"**	_____. **מדוע?** שאפילו שסובר **"אין בנין ב_____"**, כיון שהתפרק הציר העליון וקשה יותר לחברו - גזרו חכמים **"שמא _____"** - את הציר בגרזן וכד' ויעבור על איסור מלאכה של "מכה ב_____"

מַחֲזִירִין רְטִיָּה בַּמִּקְדָּשׁ...

	מה הדין:	במקדש	במדינה
לשים **רטיה** על הפצע בשבת	**<u>להחזירה</u>** כשהוריד אותה בשבת	_____. **מדוע?** _____	_____. **מדוע?** _____
	לשים אותה **<u>בתחילה</u>** בשבת	_____. **מדוע?** _____	_____. **מדוע?** _____
	אם הורידה בשבת **<u>והניחה</u>** **<u>על כלי</u>** ולא על הארץ או **<u>שהחזיקה בידו</u>**	_____. **מדוע?** _____	_____. **מדוע?** _____
לקשור **נימא** (חוט של הכינור של הלווים) בשבת	אם נקרעה הנימא **<u>בשבת</u>**	כשנקרע החוט **באמצעו:** _____. **מדוע?** _____ כשנקרע החוט **סמוך ליתדות:** _____. **מדוע?** _____	_____. **מדוע?** _____
	אם נקרעה **<u>לפני שבת</u>**	_____. **מדוע?** _____	_____. **מדוע?** _____

-המשך-

מה הדין:		במקדש	במדינה
להתוך **יבלת** (שזה מום בקרבן) בשבת	לחתוך בידו	_____. מדוע? _____ _____ _____	_____. מדוע? _____ _____ _____
	לחתוך בכלי	_____. מדוע? _____ _____ _____	_____. מדוע? _____ _____

כֹּהֵן שֶׁלָּקָה בְּאֶצְבָּעוֹ...

מדוע הכהן רוצה לחבוש את הפצע ברצועה של "גֶּמִי"?

_____

עיין בעיקר תוי"ט, מדוע אין זה נחשב ל"חציצה" - בין אצבעו לכלי שמשרת עימו במקדש? א._____. ב. _____.

האם יכול לכרוך בשבת "גמי" על הפצע?

במקדש : _____. מדוע?_____

_____.

במדינה : _____. מדוע?_____.

באיזה אופן אסור לכרוך "גמי" גם במדינה **וגם במקדש**?_____.

מדוע?_____.

בּוֹזְקִין מֶלַח...

מה הפירוש "בוזקין"?_____

מדוע בוזקין מלח על כבש המזבח?_____.

היכן **מותר** לעשות זאת בשבת? _____ - כי זה לצורך עבודת ה_____.

היכן **אסור** לעשות זאת בשבת? _____

מדוע? מפני שהוא "_____" – כלומר : נראה כמתקן את הקרקע

(ודומה למלאכת בונה)

-המשך-

וּמְמַלְּאִים מִבּוֹר הַגּוֹלָה...

מאלו שני בורות מותר למלאת מים **ע"י גלגל** עם חבלים **בשבת**?

_____

היכן היו שני בורות אלו?_____.

אבל בשאר בורות של גלגל - _____ חכמים למלאת מים בשבת.

מדוע?_____

מדוע במקדש התירו זאת?_____

עיין רע"ב / תוי"ט: מאילו בורות **מותר** למלאת מהם מים ע"י גלגל אפילו שאינם "בור הגולה" ו"בור הגדול"?_____

_____.

מדוע אין צריך בהשמעת הקול כשהחבל משתלשל בגלגל?

_____.

מאיזה בור נוסף התירו חכמים למלאת ממנו מים **ביו"ט** ע"י גלגל גם במדינה? "_____".

מדוע נקרא כך?_____.

מדוע התירו זאת חכמים **ביו"ט**?_____

_____.

שֶׁרֶץ שֶׁנִּמְצָא בַּמִּקְדָּשׁ...

מדוע צריך להוציא את נבלת השרץ מהמקדש?_____.

איך מותר לטלטל את השרץ בשבת הרי הוא מוקצה?_____.

נחלקו רבי יוחנן בן ברוקא ורבי יהודה
באילה אופן מוציאים את השרץ מבית המקדש:

	כהן מוציאו ב-	כי סובר שעדיף יותר	מאשר ש-
לפי **רבי יוחנן בן ברוקה**	_____ (פירוש: _____) **ולא ב**_____ _____	שיטמא _____ ולא להשהות את ה_____ בעזרה	תשאר הטומאה הרבה _____ במקדש עד שימצא _____ של עץ.
לפי **רבי יהודה**	_____ **ולא ב**_____	שיחפש _____ של עץ אפילו שמשהה את ה_____.	יוסיף וירבה _____ - ע"י שיטמא את ה_____ שלו.

מדוע אם הכהן מוציא את השרץ באבנטו **הכהן עצמו לא נטמא**

אלא רק אבנטו?

א. כיון שהכהן לא נגע בו ב_____ אלא לקח אותו ע"י _____.

ב. השרץ אינו מטמא ב_____ (כשנושאים – מרימים אותו) ולכן כשהכהן נשא אותו לא _____ ממנו.

ג. האבנט עצמו שנטמא מהשרץ אינו מטמא את ה_____ כשאוחזו, כי האבנט הוא "_____ לטומאה" - ו"ראשון לטומאה" לא מטמא _____ וכלים ולכן הכהן לא נטמא מהאבנט הטמא.

מדוע צבת של עץ לא מקבל טומאה? כי "פשוטי כלי ____" (שאין להם בית קיבול) – אין מקבלים _____.

מֵהֵיכָן מוֹצִיאִין אוֹתוֹ?

הסבר את השאלה: _____.

השלם ✓ / ✗	מאלו מקומות במקדש **מותר להוציא** את השרץ בשבת?		
	היכל / אולם / בין האולם למזבח	**העזרה**	**שאר כל המקומות**
לפי **רבי שמעון בן ננס**	___	___	___
לפי **רבי עקיבא**	___	___	___

מה עושים עם הטומאה במקומות שא"א להוציאה? _____.

מה הפירוש "פסכתר"? _____.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר...

על דברי מי חולק כאן רבי שמעון? **על דברי** _____.

שאמר במשנה י"ג: **שאתר** _____

(כיון שלא הוי קשר של קיימא)

וסובר רבי שמעון שאפילו במקדש (שאין שבות במקדש)

מותר לקשור נימת כינור שנפסקה בשבת **רק בקשר של** _____

שהוא אסור משום "_____" בלבד, כלומר - מדרבנן – וגם אם ישכח וישאיר

את הקשר של העניבה א"א שיבוא בו לידי איסור _____.

אבל אסור לקשור את הנימא בקשר רגיל שיכול לבוא בו לידי איסור _____

(ע"י שיקשור קשר של קיימא וישכח להתירו לאחר שבת) שאז עובר איסור גם במקדש.

ואומר רבי שמעון לת"ק:

ואל _____ עלי שאני **מחמיר** כאן ואילו לגבי _____ אני **מקל**.

(שהרי רבי שמעון הקל לגבי תחומין [פרק ד' משנה י"א] שמי שיצא מחוץ לתחום

אפילו _____ אמה יכול להיכנס לעיר)

שהרי שם: **"מקום שהתירו לך חכמים - מ_____ נתנו לך"**

כלומר: חכמים לא התירו שם שום איסור אלא התירו את המותר... שהרי

יודעים חכמים שאותן ____ אמה **אינם באמת מחוץ ל_____ העיר**, שהרי מודדי

התחומין לא מסמנים את סוף התחום בסוף 2000 אמה בדיוק - אלא

מכניסים מעט את הסימן לתוך התחום - מפני ה_____ שלא מכירים את הסימן ולפעמים יוצאים ממנו מעט וחוזרים...

ומשום כך אני מקל ב_____ כי אין בכך שום איסור.

אבל כאן לגבי קשירת נימא במקדש בשבת - אני <u>מחמיר</u> וסובר:

שמה שחכמים **התירו** זה רק קשירת _____ - שיש בו "שבות" בלבד

אך לא התירו _____ ממש – שלפעמים יכול להגיע לחיוב מ_____

וזה אסור אפילו במקדש.

סליק
מסכת עירובין